

GORENJSKI GLAS

Leto XLIII — št. 42 — CENA 5 din

Kranj, petek, 1. junija 1990

Odprte strani

Slovenska država se rojeva v Ljubljani, ne v Beogradu

Deblokada žiro računa

Jesenice, 31. maja - Zadnji, 60. dan blokade žiro računa je seniške Železarne, so poslovodnemu odboru Železarne uspela prizadevanja za deblokado žiro računa.

Z elektrogospodarstvom, jeseničkim izvršnim svetom, jeseničko Vatrostalno, Petrolom in železniškim gospodarstvom so se sporazumeli tudi o plačilu republiških davkov in prispevkov. Del obveznosti bodo tako v Železarni plačali najkasneje v desetih dneh, ostala plačila pa so preložili.

V Železarni bo v jeseni prišlo do organizacijskih sprememb, ko bo postala delniška družba. Največji problem, ki ga čutijo železarji pa je že vedno v tem, da njihovi kupci ne uspejo povrati obveznosti v dogovorjenih rokih. ● D. Sedej

Bled, 31. maja - Te dni je v blejskih hotelih nekaj manj gostov, kot lani ob istem času, precej pa je izletnikov. Manjši obisk gre predvsem na račun obiska domačih gostov, ki je iz leta v leto manjši, več pa je tujcev. Slika: G. Šink

UNI
BREZ ALKOHOLA

Tiskovna konferenca slovenske vlade

Slovenija ne bo predolgo čakala

Zavzeli se bomo za t.i. koncept mehke federacije, se pravi za konfederacijo, ki jo veže sorazmerno malo skupnih vsebin, je dejal Lojze Peterle.

Ljubljana, 29. maja - Na tiskovni konferenci so predsednik in člani slovenske vlade odgovarjali na vprašanja tujih in domačih novinarjev, nanašala so se predvsem na spravo in odnose v Jugoslaviji.

Obširno poročilo objavljamo na Odprtih straneh, za podparek smo izluščili odgovor predsednika slovenske vlade Lojzeta Peterleta, ki se nanaša na odnose v Jugoslaviji. Dejal je, da bodo drugim političnim sogovornikom ponudili t.i.

Slovenija ne želi predolgo čakati, saj je zanjo to nevarno predvsem zaradi gospodarskega vidika. Mi bi radi, je dejal, da bi Jugoslavija kot celota čimprej izpolnila pogoje za vstop v Evropo, če pa bomo ocenili, da demokratizacija poteka prepočasi, bomo morali poskrbeti za drugačno pot v približevanju Evropi. Naredili bomo korake v smeri samostojnosti Slovenije, ki bo očitno prva izpolnila pogoje Evropskega sveta (demokracija, tržne konnosti, človekove pravice) in v tem smislu imamo nekaj političnega razumevanja tudi po Evropi.

Nekaj vprašanj se je nanašalo tudi na gospodarske razmere, vendor so bili odgovori skopij. Predsednik Lojze Peterle je dejal, da še vedno pridobivajo informacije, zato nima natančnega odgovora, kolikšni so odlivi iz Slovenije v druge predele Jugoslavije in kolikšni so prilivi, ocene pa pravijo, da je odliv nesorazmerno velik. Tudi podpredsednik dr. Jože Mencinger je dejal, da so težko ugotovljivi zlasti odlivi preko denarnega sistema. Glede zahtev po moratoriju na stečaj je dejal, da to ne gre, vlada pa si trenutno prizadeva, da bi prišlo do različnih oblik poravnave. Na vprašanje o novem denarju pa je Lojze Peterle odgovoril, da o njem zaenkrat ne razmišljajo, vendor ohranljajo lipo v rezervi za morebitne normalne okoliščine. ● M. V.

Priznanja za glasbenike

Kranj - Na prireditvi v Prešernovem gledališču so se v pondeljek občinstvu na glasbenem nastopu predstavile glasbene skupine kranjske Glasbene šole, ki so letos z uspehom nastopile na republiškem in zveznem glasbenem tekmovanju. Ob tej priložnosti so učencem za dosežene uspehe podelili nagrade, priznanja pa so prejeli tudi kranjski pedagoški delavci.

Oblast se je predstavila

Nova slovenska oblast, predsedstvo Republike Slovenije, izvršni svet, ki želi biti vlada, in predsedstvo republiške skupščine, ni snedla obljube, da bo delovanje javno. Mogoče so ji še ne roke tudi aktualne razmere v državi, od govorov novega predsednika državnega predsedstva dr. Borislava Jovića in izjave državnega predsedstva, kjer so bile očitne grožnje Sloveniji in njenemu vodstvu, do skrivnostnega ukaza vojaškega vrha glede orožja teritorialne obrame. Ob teh stvareh ni bilo mogoče molčati in stališča slovenskega političnega vrha so bila ta teden povedana na srečanjih z domačimi in tujimi časniki.

Osnovne smeri delovanja nove slovenske oblasti so sedaj razpoznavne. Predsedstvo Republike Slovenije je zavrnilo namigovanja, da se nova slovenska vlada ukvarja z vsemi drugimi stvari, z gospodarstvom pa premalo. Junija bo, kot je bilo dogovorjeno, njen program v presoji parlamenta in bistveni del tega programa bo prav ozdravitev gospodarstva. Sploh je čutiti dokaj visoko stopnjo dogovarjanja in usklajevanja med tremi centri politične moči, če smem uporabiti stari politični besednjak: med predsedstvom, skupščino in vlado, čeprav se mogoče mnenja posameznikov do nekaterih vprašanj razlikajo, osnovni ton pa je ugašen. Nobenega dvoma ni več, da so oblast in v parlamentu zastopane stranke za konfederalni položaj Slovenije v Jugoslaviji, za konfederalno, na novo definirano ureditev

zvezne države na osnovi nove slovenske ustave. To je konec končev tudi v duhu rezultatov raziskav slovenskega javnega mnenja, ko je 5 odstotkov vprašanih za sedanj ureditev Jugoslavije, od 20 do 25 odstotkov za samostojno, odcepjeno Slovenijo in tri četrte za konfederalno ureditev Jugoslavije, z ekonomsko in politično suverenostjo, ki bo ob odprtosti Slovenije v svet lažje urednicijiva. V Sloveniji je prav tako dosegzeno soglasje, da se mora hudovnik odtekana denarja v zvezne fondne in proračun v prvi fazi umiriti, potem pa spremeniti v dogovorni potoček, vendar kaže biti po besedah dr. Jozeta Mencingerja, podpredsednika vlade, realen, saj odvisno delov Jugoslavije in enostranska. Zanesljivo pa nova slovenska oblast gradila na narodni spravi, ki jo mora uradno opraviti republiška skupščina, na graditvi čim večje samostojnosti pri obrambi, pa tudi zunanjih politiki. Prve potese je nova vlada že storila, sicer ne v zadovoljstvu vseh strank, vendar je logično, da so bili prvi stiki opravljeni, če gledamo s stališča Slovenije, s tistimi, s katerimi smo že doslej najbolj intenzivno sodelovali, v okviru delovne skupnosti Alpe Jadran. Smeri delovanja so po moje pravilno izbrane, so v duhu obljub volilnih zmagovalcev, potese pa bodo lahke in je treba računati na hude ovire, ne toliko v slovenski kot jugoslovenski hiši. Predvsem bo potrebno veliko poguma, taktnosti, mirnih živcev in vztrajnosti.

● J. Košnjek

Moratorij na stečaj

Ljubljana, 30. maja - Na izredni seji sindikata kovinske in elektroindustrie so zahtevali izredni sklic slovenske skupščine, sindikati teh podjetij pa terjajo celo splošno stavko.

Vse to zaradi kritičnega položaja slovenskih železarn, ki jim že v juniju grozi popolni kolaps. Sindikat kovinarjev je sklenil od izvrnega sveta zahtevati takojšnji moratorij na stečaj, ki niso odraz slabih programov, pač pa hipoteka nerešenih sistemskih vprašanj. Zahtevo po izrednem sklicu skupščine dopolnjujejo s tem, da mora izvršni svet zagotoviti pogoje za normalno poslovanje podjetij, s predlogom sistemskih rezilov tudi o razbremenitvi podjetij, zlasti kar zadeva plačevanje nerazvitim.

6. junija bo sindikat kovinarjev vnovič zasedal in če dolje organi, na katere so delavci naslovili svoje zahteve, ne bodo ustrezeno ukrepali, bodo v sindikatih začeli pripravljati generalno stavko, in sicer za 20. junij. Pričakujejo tudi, da bo omenjeno problematiko 13. junija obravnavati zbor združenega dela.

Kranj, 30. maja - Kranjska občinska skupščina je alpinista Toma Česna imenovala za častnega občana kranjske občine. Njegovih izjemnih uspehov, ki jih je letos kronal z južno steno Lotseja, res ni potrebno posebej predstavljati. V svoji zahvali je bil kratke, dejal je, da je to priznanje za kranjski šport in za alpinizem posebej, in da ne bodo zaspali na prizanjih. Priznanje mu je izročil predsednik kranjske občinske skupščine Vitomir Gros. Foto: G. Šink

Mlekarja
dunovi gorenjski plavini

Spomladanski Glasov izlet

Veliko naših bralcev sprašuje, kdaj bo letoski spomladanski izlet za naročnike in ljubitelje Gorenjskega glasa. S Kompasom smo se dogovorili, da tudi letos pripravimo izlet po poti slovenske kulturne dediščine in to v kraju, kjer z Gorenjskim glasom še niste bili. Izlet bo v soboto, 16. junija. Več preberite v torkovem časopisu, kjer bomo objavili tudi imena naročnikov, ki bodo z nami odšli brezplačno. ● Uredništvo

PALMA
VIDEO TEKA
Pajerjeva 3, 64208 Šenčur

JOŽE KOŠNJEK
NOTRANJE POLITIČNI KOMENTAR

Skupščina se je rešila

V ponedeljek in torek, na zadnji seji, je bila zvezna skupščina v popolnoma enakem položaju, kot je bil zvezni partijski kongres pred razpadom. Kongres je neslavno končal, vsejugoslovenska partijska organizacija je razpadla, zvezna skupščina se je tokrat še rešila, vendar je vprašanje, kdaj jo bo doletela enaka usoda, verjetno že v trenutku, ko bodo tudi v drugih delih Jugoslavije, ali vsaj v večinskem delu, izvedene svobodne, demokratične, večstranske volitve. Na zadnji seji se je pokazala jugoslovanska stvarnost: skupščina se je razdelila na dva bloka, znašla se je v položaju, ko ne more sklepati ali sprejemati odločitev na osnovi sporazuma. Znašla se je v funkciji, ki bi jo moral parlament pravzaprav že dolgo imeti: usklajevalno in ne zgolj preglastovalno ali glasovalno vlogo.

Najkrajšo je tokrat potegnilo državno predsedstvo in njegov novi predsednik dr. Boris Jović. Skupščina njegovim, sicer omljenim ocenam, da je država v nevarnosti, da so bile volitve v Sloveniji in na Hrvaskem nezakonite, da je treba zakone sploščovati (temu verjetno nihče ne oporeka, vendar ne samo zveznih zakonov, ampak tudi zakonov republik in pokrajin) in da je treba uvesti trše ukrepe, da bi postala Jugoslavija demokratična, ni stope aplavdirala, kot je mogoče marsikdo pričakoval. Zgodilo se je nasprotno: uvod državnega predsednika je bil sprejet samo kot ena od osnov za razpravo o prihodnosti Jugoslavije in ima ta hip povsem enako težo kot predlog, ki ga bo pripravila Slovenija za konfederalno ureditev države. Osnove bodo po zagotovilu slovenskega predsedstva kmalu oblikovane in bodo ponujene kot osnova za pogovor z jugoslovenskimi partnerji. Zgodilo se je celo še več. Dr. Jović in njegov podpredsednik dr. Stipe Šuvar sta se močno potila, ko sta poskušala omiliti stališča predsedstva in odgovarjala na očitke, da je predsedstvo prekorčilo pooblastila z negotico ustav in zakonov republik in pokrajin, kar je slovenski delegat Janez Lukač direktno, menda prvič v zveznem parlamentu, očital dr. Joviću. Umik centralistične vizije Jugoslavije je ta hip lahko samo taktična poteza njegovih zagovornikov zato, ker v začetku tedna ni bilo možnosti za zmago. Demokratični blok za drugačno, tretjo Jugoslavijo se je okrepil (Slovencem in Hrvatom ob bok so stopili delegati iz Makedonije in Kosova, pa tudi nekateri iz Bosne in Hercegovine) in jih tudi zaradi številčnosti glasovalni stroj ne bi mogel zmleti. Ta bitka je bila dobljena, ne pa tudi vojna. Pritrditi velja članu slovenskega predsedstva Cirilu Zlobcu, ki je dejal, da je pogovor o prihodnosti Jugoslavije sedaj lažji, vendar bo še trd, ker so zagovorniki v vrhu dirigirane demokracije še močni. Pričakovanja lahkega dogovora so utopija, vendar je po zadnji seji zvezne skupščine marsikdo le stopil na trdnejša, realna tla. Pomembno vlogo pa bo imelo tudi razmišljjanje in ravnanje v vojaških vrhovih. Da so Markovič, Kadrijevič in Gračanin na seji zvezne skupščine skupaj, še ne pomeni, da so razmišljanja slednjih glede demokratičnejšega razvoja Jugoslavije enaka ali srodnika.

Nekateri komentatorji pravijo, da pa Jovičev govor le ne bo tako hitro pozabljen in ne bo brez posledic za Jugoslavijo. Jugoslovanske razmere so sedaj res razvidnejše in se ve, zakaj se pravzaprav gre, za spor med trdo in ohlapno federalijo oziroma konfederalijo z ustavno izvirnostjo republik oziroma federalnih delov. Bo pa to govor, pravijo, Jugoslavijo veliko stal. Njegove besede o nevarnem položaju v državi, o raznih akcijah notranjih sovražnikov že sprožajo vprašanja iz tujine, ali je v Jugoslavijo sploh še varno vlagati, varno potovati. Zadnji nastop predsedstva in predsednika je bil tudi zato strel v prazno. Veliko bolje bi bilo, da bi namesto strašenja Jugoslovane pozval, naj čim prej po demokratični poti izberejo nov zvezni parlament. Ne pozabimo: to je ob Kosovu glavni pogoj, da se bomo lahko vključevali v Evropo in svet, da nam bo ob tem kapnil tudi kakšen dolar pomoci.

Prvakinje v strojepisu in stenografiji

Kranj, 30. junija - Že več kot tri desetletja merijo svoje znanje in spretnost v strojepisu in stenografiji učence strokovnih šol iz vse Slovenije. Letošnje tekmovanje je bilo v Kranju minuli petek, udeležile pa so se ga tekmovalke iz desetih šol. V obvladanju mehaničnih pisalnih strojev je bila najboljša Mateja Bohinec iz Murske Sobote s 359,8 udarca na minuto, medtem ko je bila od domačink najvišje, na desetem mestu, Lucija Čarman z 270,6 udarca. Ekipni pokal so osvojile Mariborčanke. Elektronski stroj je najbolje obvladal Metka Černec iz mariborske šole (352 udarcev na minuto), električnega pa Gordana Ostojič iz kranjske (244,6 udarca). Na stenografskem tekmovanju so domačinke z Alenko Golob slavile posamično zmago, ekipo pa so bile druge, za Mariborčankami. Pokale najboljšim je na zaključni slovesnosti podelil novi slovenski šolski minister dr. Peter Vencelj. ● H. J.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenic, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča.

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tiska ČGP Delo Ljubljana

Predsednica časopisnega sveta Kristina Kobal

Naročnina za 1. trimesečje 100 din

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Stefan Žargić (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (v. d. odgovornega urednika), Vilma Stanovnik (sport, turizem, poslovne informacije), Danica Dolenc (za dom in družino, tradicije NOB, Tržič), Danica Zavrl Žlebir (socialna politika, sindikati), Jože Košnjev (notranja politika, šport), Marija Volčak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kulturna), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cveto Zapotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedriko, Jesenice), Stojan Saje (državne organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Dušan Humer (šport), Vine Bešter (mladina, kultura), Franc Perdan in Gorazd Šink (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Mirjana Draksler (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomská propaganda 23-987, računovodstvo, naročnina 28-463, mali oglasi 27-960.

Casopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Kranjski parlament izvolil novo vlado

Po šestih urah urah se jo prekinili

Alpinista Toma Česna imenovali za častnega občana kranjske občine.

Kranj, 30. maja - Druga seja kranjskega parlamenta je bila hrupna in na trenutke žolčna, strankarske strasti je najprej razburkal prenos ustanoviteljskih pravic za Radio Kranj na občinsko skupščino in nato še izvolitev komisij in delovnih teles skupščine. Vmes pa jim je uspelo, dokaj mirno, izvoliti novo kranjsko vlado, še prej pa so alpinista Toma Česna imenovali za častnega občana občine Kranj.

Vsi trije zbori so se najprej sestali na ločenih sejah, kjer so razrešili namestnika direktorja Upravnih organizacij za družbeni razvoj, že tam je bilo nekaj pripombe, zakaj je to dejane naknadno, sledila pa je skupna seja, kjer se je zataknilo že pri sprejemanju dnevnega reda. Več delegatov je predlagalo umakniti predloga za prevzem ustanoviteljskih pravic za Radio Kranj z dnevnega reda, kar so utemeljevali predvsem z nepripravljenostjo predloga, saj gradiva ni bilo, želeli pa so imeti akt o ustavnosti in sestavo organa upravljanja in programskega sveta, vsebina točke pa je bila tik pred sejo spremenjena, saj je bilo v novem dnevnem redu izpuščeno imenovanje v.d. direktorja Radia. Razpravo je prežemalo oboje stransko nezaupanje, na eni strani prenovelej

na skupni seji, so zadrgo na pobudo podpredsednika skupščine Saša Govekarja rešili tako, da so sprejem dnevnega reda odložili in dali prednost imenovanju alpinista Toma Česna za častnega občana kranjske občine, saj je bilo mnogim že neprijetno, ker je moral čakati tako dolgo. Še prej pa so morali izvoliti komisijo za odlikovanja in priznanja, da so postopek lahko izpeljali.

Izjemnih uspehov alpinista Toma Česna, ki jih je letos kronal z južno steno Lotseja, vsekakor ni potrebno posebej predstavljati, v svoji zahvali je bil kratek, dejal je, da je to priznanje za kranjski šport in za alpinizem posebej in obljudil, da ne bodo zaspali na priznanju ter kranjskemu parlamentu zaželeti uspešno delo. Zani-

Druga seja kranjskega parlamenta je bila polemična in na trenutek žolčna, dokaj mirno pa je minila izvolitev nove kranjske vlade, ki jo je predlagal mandatar Vladimir Mohorič (na slike v ospredju). Sejava je širša od dosedanja, v njej je sedem strankarsko neopredeljenih članov, saj po Mohoričevih besedah ni odločala strankarska pripadnost, temveč strokovnost in predvsem njegova želja, da bo ekipa dobrot sodelovala. Foto: G. Šink

in liberalcev, na drugi Demosa in sklepamo lahko, da gre predvsem za strah in težnjo, čigav bo kranjski radio, ne pa za skupno prizadevanje, da bi bil nestrankarski, kakršen bo moral biti, če bo njegov ustanovitelj občinska skupščina. Po dobrih dveh urah prepirov in vprašljivem, petkratnem glasovanju (vprašanje bi se moralno glasiti, kdo je za umik točke z dnevnega reda, kakor so predlagali razpravljalci, predhodno pa niso ugotovili sklepnosti)

movost pa je navrgel predsednik skupščin Vitomir Gros, ki je dejal, da je Kranj dobil četrtega častnega občana, te časti so bili doslej deležni Josipa Broz-Tito, Edvarda Kardelja in Vinka Hafnerja, dodal pa je, da nameravajo pregledati tudi predvajni seznam.

Izvolitev nove kranjske vlade je minila mirno, mandatar Vladimir Mohorič je predlagal 16 članov, od tega tri podpredsednike, sedem poklicnih in pet zunanjih članov izvršnega

sveta, torej širšo sestavo od dosedanja. Dejal je, da ga je pri tem vodila želja po uglašenem skupnem delu, kontinuiteti z dosedanjem vlado, manjši ponem pa je dal strankarski prednost, sedem kandidatov mu je izrecno izjavilo, da strankarsko niso opredeljeni. Dodal je nekaj programskih misli, saj program s pomočjo tajnika še sestavlja, strni jih je v željo, da bi Kranj spet dvignil na raven, ki jo je med našimi mesti že imel, napovedal reorganizacijo upravnega sistema, zaradi slabih gospodarskih razmer pa jih čaka predvsem razreševanje problemov na socialnem področju in nezaposlenosti. Sprejel je pripombo, da ni ustrezno zastopano zdravstvo, kar bi na naslednji seji lahko popravil z dodatnim, zunanjim članom izvršnega sveta, na pripombo o nezastopanosti krajevnih skupnosti pa je odgovoril, da bo njegov svetovalec dosedanja tajnik zборa krajevnih skupnosti. Nova kranjska vlada je bila nato na tajnem glasovanju izvoljena z veliko večino glasov, največ jih je dobil prav predsednik. Nato so razrešili dosedanje izvršni svet (mimogrede,

to točko so pozabili uvrstiti dnevni red), predsednik Hezik Peternej pa je, nemara prsenečen, ob odhodu pozabil aplavz. Zadrgo z dnevnim redom oziroma s kranjskim Radiom nato "rešil" socialist Ferdo Rauter, ki je umaknil predlog prenosa ustanoviteljskih pravic s SZDL na občinsko skupščino. Vendar pa se je ponovno vrnala vroča razprava o predlogu za izvolitev komisij in delovnih teles skupščine, prenovili so dokazovali, da so prepozno obveščeni in nismo mogli posredovati svojih predlogov, pripombe so imeli tu liberalci, ki so skušali umiržico, med Demosovimi dejanji je bilo vse več nervoze, tnik skupščine je vztrajno zavral pripombe na slabo pripravljene skupščine, vse bolj se je pozabil na utrujenost delegatov in osovojo je bil predlog, naj bi misije vendarle izvolili, pustiti pa odprtje za dodatne predloge prenovelej in neodvisnih delegatov. Vendar pa predlog družbenopolitičnem zboru bil izglasovan in predsednik Vitomir Gros je sejo po šestih urah prekinil. ● M. Volčak

Posvet ravnateljev slovenskih družboslovnih šol

Za novi tip tajnice

Kranj, 30. maja - Na posvetu prejšnji petek v Kranju so ravnate največ govorili o preoblikovanju družboslovnih šol. Medtem ko družboslovno - jezikovne šole iz stare družbine poslavljajo in poslujejo splošne srednje šole (gimnazije), se glede na izhodišča republike strokovnega sveta s preteklega četrtnika tudi ostale šole morajo splošnemu programu čim bolj približati, hkrati pa poglabljati posebna strokovna znanja, kar tem šolam odpira različne izhodišča.

Kot je dejala ravnateljica kranjske šole Marija Simčič, pred seboj močno srednjo šolo, ki bo znala povezati splošne predmete s strokovnimi, vsebinsko torej, ki bo ustrezala novemu tipu bodočih tajnic širokega profila, ki se bodo oblikovale v šestletnem šolanju. Tretletni program "administrator" bo kot samostojna smer odpadel. Novi načini poslovanja in upravljanja mrež zahtevajo tajnice, ki zlasti dobro obvladajo slovenski jezik, zraven pa še strojepisje, računalništvo, česarbi se sicer leko naučile tudi kje drugod. Na programu, ki bo uspešno združil oboje in so ga nameravali poskusno uvesti že to šolsko leto 1991/92, bo seveda treba še marsikaj postoriti. Že zdaj je znano, da bo predmetnik zastavljen tako, da bo mogoče opisljati maturo.

Nova šola za tajnice bo torej še zahtevnejša od sedanje prenovelejne programa, ki ga slabše učenek, ki so se vanjo pravljeno vpisovale, niso zmogle. Bo torej z večjo programsko zahodnostjo zrasla tudi kakovost učenek, ugled šole in samega poklicnega.

Tudi o poglabljjanju izbirnih predmetov v tretjem letniku v prihodnje očitno še več govora. Že zdaj se tudi v administrativni usmeritvi učenec (letošnja generacija v drugem letniku) zbirnostjo predmetov lahko odločajo bodisi za nadaljevanje študija ali za delo. Zaključna spricelava bodo formalno enaka, učenec pa bodo imele glede na izbrane predmete različna izhodišča naprej.

Ravnatelji so se na posvetu v Kranju dotknili tudi aktualne teme ukinjanja predmetov, konkretno predmeta obramba in ščita ter samoupravljanja s temelji marksizma. Ničesar pismenega še nimajo v rokah, utegne se celo zgoditi, da bodo izvedeni dokumenti prišli v šole po 24. juniju in bodo učitelji odšli na pust, ne da bi vedeli, ali jih jeseni služba še čaka ali ne oziroma na katero področje naj bi se preusmerili. ● H. Jelovčan

Od lanskega junija do letosnjega marca

Sto novih podjetij - na papirju

Škofja Loka, 30. maja - Občinski izvršni svet se je na torkovi seji seznanil z razvojem podjetništva na Škofjeloškem, ki pa kaže le na videzen razvjet. Od 93 na novo ustanovljenih podjetij od lanskega junija do letosnjega marca jih namreč večina obstaja samo na papirju. Temu v potrditev je med drugim tudi podatek, da so vsa ta podjetja zaposlovala skupaj le devetnajst delavcev!

Torej so zelo slabi obeti, da bi nova podjetja bila neke vrste rezerva za odvečne delavce iz Škofjeloškega gospodarstva. Občutek, ki morda ne varja, je, da vrsta podjetnikov zaradi nizkega ustanoviteljnega deleža ustanavlja podjetje za vsak primer, nekateri verjetno tudi zato, da bi kasneje, ko bi se ustanovitveni delež povečal, podjetje dobro prodali resnejšim podjetnikom.

Razvrstitev podjetij po dejavnostih kaže dokaj zanimivo sliko; deset podjetij je proizvodnih, dvanaest trgovskih, 22 storitvenih, 23 proizvodnih in trgovskih, enajst trgovskih in storitvenih, dve imata proizvodno, trgovsko in storitveno dejavnost, kar trinajst pa je takih, ki praktično lahko opravljajo vse dejavnosti.

Zanesljivo pa je problem tudi pomanjkanje podjetniških načrtov, ki so v razvitem svetu osnova za uspešno podjetništvo. Zato bo tudi v Škofjeloški novim podjetjem treba ponuditi določene razvojne svetovne storitve, za ta namen organizirati ustrezno službo ali podjetje. Prav tako bo pomembno zagotoviti izobraževanje novih podjetnikov - primer ravno ustanovljene posebne podjetniške šole v Bohinju - da bi novi podjetniki lažje uspešno poslovali. ● H. Jelovčan

Kdaj bo šola nehala biti mučilnica?

Zadnje dneve pred koncem ocenjevalnega obdobja se v šolah kot po tekočem traku vrstijo pisna in ustna spraševanja znanja.

Kranj, 1. junija - Ko smo namreč anketirali več srednješolcev in osnovnike, so sicer priznali, da so zadnji tedni v šoli posebej naporni, a večina je dodala, da kar gre, zlasti ker se z učitelji praviloma da sporazumeti za datum pisanja šolske naloge, testa, ga po potrebi tudi prestaviti, skratka, zaznali smo občutek spriajaznosti, da tako pač mora biti. Podobno pomirjujoči so bili tudi odgovori učiteljev, ki pravijo, da spoštujejo pravilnik o ocenjevanju, ki dolga, koliko pisnih nalog na teden sme največ biti pri vseh predmetih. Je torej zaskrbljenost staršev, psihologov, pedagogov in drugih (ne)strokovanjakov, ki se v zvezi z ocenjevanjem v šolah večkrat oglašajo bodisi prek izjav klubu staršev, neposredno na govorilnih urah v šolah ali pa kar tako, neutemeljena?

Nikakor ne. Nekdo "od zunaj", ki se bodisi strokovno ali samo kot starši srečujejo s strahovi, tesnobami, depresijami učencev, gotovo drugače vidi pravo sliko šole kot tisti, ki so vanjo neposredno vpeti. Morada so v šolah še najblžje resnici ravnatelji, ki vidijo celoto, ne le posamezen predmet (znanje je, da je za učitelja najpomembnejši "njegov" predmet) in ki se iz "nečustvene" razdal-

jje srečujejo tako s prigovori in stiskami staršev kot učencev. Ravnateljica ene od kranjskih srednjih šol je povedala, da so začeli voditi statistiko duševnih obolenj učencev (celo poskusov samomorov), ki na tak način vse pogosteje podlegajo pretiranim zahtevam šole na eni strani in prevelikim ambicijam staršev na drugi strani.

Ko razčlenjujemo vzroke, zakaj so šole pri nas bolj podob-

ne mučilnicam kot hišam veselih, sproščenih, ustvarjalnih, zadovoljnih otrok in učiteljev, moramo na prvo mesto postaviti prezahtevne in preobilne predmetnike in učne načrte, v katere se je z leti samo dodajalo, pa nič ali zelo malo odvzemalo. Proti koncu ocenjevalnega obdobja se tako nagrmadi snov, na katero so učitelji vezani, hkrati pa je treba preveriti še znanje učencev. Zlasti pri predmetih z majhnim fondom ur, pa obilno snovjo (vmes odpadajo ure še zaradi praznikov, športnih, naravoslovnih in podobnih dnevnov), pogosto enostavno zmanjka časa za spraševanje. Stiske učitelji rešujejo s testi in tako nehotne ogrožajo spoštovanje pravilnika, ki dovoljuje največ tri pisne izdelke na teden (za vse predmete), četrtega le, če gre za preverjanje znanja iz snovi prejšnje ure.

Kako dolgo bodo naše šole še mučilnice? Če odgovorimo nekoliko cinično, še slaba dva tedna, potem bodo počitnice in bo muk za dva meseca konec. Če odgovorimo resno, smemo upati tudi naprej. Na vrhu se že nekaj časa premika. Prehod na tri semestre je eden od teh premikov, glavno delo, to je prilaganje predmetnikov in učnih načrtov zmožnostim otrok in resnično potrebnim znanjem, brez balasta, v katerih bo več časa tudi za utrjevanje snovi, za preverjanje znanja, za drugačne metode dela brez prevelikih pritiskov, za boljše odnose med učitelji in učenci, pa snovalce boljše, sproščenije, veselje šole še čaka. Novi šolski minister dr. Peter Venczel obljudbla govori o šoli srečnih učencev in zadovoljnih učiteljev. Da bi bila res in čim prej! ● H. Jelovčan

Danes zvezni sindikalni kongres

Pomembni so delavci, ne politika

Beograd, 1. junija - Danes (in jutri) se v Beogradu odvija 11. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije. Bo tudi ta zvezna organizacija razpadla kot druge? Slovenski delegati že vnaprej napovedujejo odhod s kongresom, če bodo njihovi predlogi doživeli poraz s preglašovanjem.

Za slovenske delegate (na kongresu naj bi jih sodelovalo 80, dejansko jih bo 50) najbolj aktualno vprašanje so nedvomno nadaljnji odnosi v Zvezi sindikatov Jugoslavije. Že slovenski sindikalni kongres je predlagal, naj ZSJ poslej deluje kot »zvez«, kar bo omogočalo projektu in interesno povezovanje republiških sindikatov, tudi novonastalih. Zavračajo pa teze o krovni, po hierarhičnih načelih oblikovani organizaciji. Kot nam je povedal eden od delegatov, pred-

sednik gorenjskih sindikatov Branko Iskra, se slovenski in jugoslovanski sindikat razlagata zlasti v statutarnih vprašanjih, medtem ko sta v programskega že prej našla stične točke. Od osnutka do predloga so namreč pripravljali kongresa programske dokumente že v precejšnji meri spremenili, tudi upoštevajejo slovenske predloge. V še nekaterih pomembnih vprašanjih pa ne najdejo skupnega jezika. Tako denimo jugoslovanski sindikat še kar vztraja pri svoji politični vlo-

Z Gorenjske se jugoslovanskega sindikalnega kongresa udeležuje šest delegatov. Branko Iskra z medobčinskega sveta svobodnih sindikatov za Gorenjsko in Marjan Bošovič iz HTP Bled sta bila za to nalogu izvoljena na kongresu slovenskih sindikatov, preostali pa v sindikatih dejavnosti. To so Edo Kavčič z Jesenic, Marjan Veber z Bleda, Alojz Omejc in Janez Pirc iz Kranja.

gi, medtem ko v slovenskem vztrajajo, naj organizacija služi problemom in interesom delavcev. Jugoslovanski hočajo omejiti plače navzgor, najniže cene dela pa ne bi postavili v kolektivno pogodbo. Slovenski so med drugim tudi predlagali, da bi na ravni zvezze prihajalo tudi do pove-

zovanja posameznih panožnih sindikatov, kajpada če bo tudi pri drugih zanimanje za to. Sicer pa so slovenski delegati že napovedali odhod s kongresa, če ne bodo uspeli v predlogih o spremembah programskih dokumentov in statuta, oziroma če bodo pri tem početju preglašovani. ● D. Z. Žlebir

Še enkrat Termopol

Nizke plače in bojazen za delo

Sovodenj, 28. maja - Petkova informacija o nezaupnici direktorju sovodenjskega Termopola je dvignila precej prahu. Ne le pri vrhu, ki je dobil nezaupnico, pač pa tudi pri delavcih, saj jih je strah, da bi bili zaradi tega ob delo.

V pondeljek so nas v uredništvu zapored obiskali direktor Termopola, predstavniki njegovih delavcev in predsednik škofjeloškega sindikata, ki nam je o tamkajšnjih dogajanjih dal prvo informacijo. Sandi Bartol je le-to vnovič potrdil, zanimal pa tisti del, ki zadeva sum o pretakanju akumulacije iz družbenega v zasebno (direktorjevo) podjetje, češ da je to tevevnost govoril na celno, ne pa za Termopol.

Kaj se je pravzaprav dogajalo v Termopolu? Zaradi nizkih plač bil delavci nezadovoljni, saj je bilo denimo aprilsko povprečje komaj nekaj nad tremi tisoči, vrh tega pa so bile primerjave s prejšnjim izplačilom zaradi zmrznitev tudi za nekaj odstotkov

nizje. Polovica od 139 v Termopolu zaposlenih delavcev pa je zaslužila pod povprečjem, zato je nezadovoljstvo povsem razumljivo. Razumljiv je tudi dvom v pričazani poslovni rezultatu, češ če nam gre tako dobro, zakaj potem nizke plače? Kam se izgublja premoženje? Predstavniki delavcev so iskali pomoč tudi na občinskem sindikatu, kjer so jim predlagali, naj ta vprašanja razjasnijo na zboru delavcev.

Po predhodnem skupnem sešinku sindikata in delavskega sveta so 18. maja sklicali zbor delavcev, na katerem jim je direktor pojasnil razloge za nizko izplačilo (zamrzitev), sicerjšče nizke plače (nizka storilnost in preveliko število neproduktivno

in nepotrebno zaposlenih režiskih delavcev) in utemeljil trditve, da je poslovni rezultat dober in da se premoženje ne le ohranja, temveč tudi raste. Tega po njegovih besedah ne kažejo le podatki zadnjega periodičnega računa, temveč tudi ugodno stanje naročil, zagotavljanje likvidnosti in visoka stopnja izterljivosti, pa tudi obetaven posel s tujim partnerjem Eichnerjem in možnost, da si z evropsko storilnostjo zagotovijo prodajo na tujem trgu, ki plačuje zanesljiveje kot domači.

Klub argumentom so delavci direktorju Ivu Berčiču in vodji komerciale Vladu Kermelu izrekli nezaupnico. Ko so nas v pondeljek delavski zaupniki iz Termopola obiskali v uredništvu, so nanizali še nekaj okoliščin za takšno dogajanje v tem kolektivu. Bolj kot za nizke plače jih je strah za delo, saj se je v tovarni

govorilo, da bo 30 delavcev odveč. Posel z Eichnerjem bi sicer dal delo tudi tem ljudem, toda ravno to čas, ko pričakujejo Eichnerjeve stroje, jih je spet vzel upanje dejstvo, da je direktor prostor zanje našel v loških Instalacijah. Menda v Termopolu zanje ni prostora, vendar delavci trdijo drugače. Tudi se boje, da bodo na uvoženih strojih delali delavci Instalacij in ne oni, tako da se spet pojavi strah za delo. Slednje je bil tudi razlog, da so bili v Termopolu sila skrivnostni in nezaupljivi tudi do javnosti, ki je tamkaj iskala informacijo, saj nam niso hoteli izdati niti imen predsednikov delavskoga sveta in sindikata. Tako smo prvo informacijo izvedeli tako rekoč iz »druge roke«. Upamo, da bodo stvari z novim vodstvom jasnejše - zdaj je krmilo Termopola kot vršilec dolžnosti prevzel Janez Dolinar. ● D. Z. Žlebir

V pondeljek konstitutivna seja loške skupščine

Roman Dolenc kandidat za izvršnika

Škofja Loka, 1. junija - V pondeljek, 4. junija, bo konstitutivna seja skupščine občine Škofja Loka. Na ločenih sejah se bodo najprej stali delegati posameznih zborov in med drugim izvolili predsednike in podpredsednike zborov. Kandidat za predsednika družbenopolitičnega zborja je Vincencij Demšar, za podpredsednika Marjan Luževič, za predsednika zborna krajevih skupnosti Jože Bešter, za podpredsednika Alojzij Jelenc, za predsednika zborna združenega dela Miro Duič, za podpredsednika za Janez Hostnik.

Zatem se bodo delegati zbrali na skupni seji in nadaljevali z volitvami. Predsednik skupščine Peter Hawlina predlaga za kandidata za predsednika občinskega izvršnega sveta Romana Dolenca, dipl. inž. kemijske tehnologije, zaposlenega v Termu kot razvijalec. Za podpredsednika izvršnega sveta je predlagan Borut Bajzelj, sistemski inženir, zaposlen v Intertrade Ljubljana, ki bi bil hkrati odgovoren tudi za področje družbenih dejavnosti. Med člani nove občinske vlade naj bi postal odgovoren za infrastrukturo Franc Mohorič, dipl. inž. gradbeništva, zaposlen v LokaInvestu, za turizem in gostinstvo ter preskrbo Majda Luznar, dipl. inž. kmetijstva, zaposlena v KZ Škofja Loka, za finance in informatiko predloga še ni, za kmetijstvo

Jurij Kumer, mag. kmetijskih znanosti, zaposlen v KZ Škofja Loka, za občino upravo in proračun Emil Okorn, inž. elektrotehnik, zaposlen UO občine Škofja Loka, za industrijo Tina Nastran, dipl. ekonomistka, zaposlena v Niku, za ljudsko obrambo in notranje zadeve Blaž Kujundžić, gimnazialski maturant, absolvent sociologije, zaposlen OK Socialistične zveze, za družbeno planiranje in urejanje prostora Anton Jenko, dipl. ekonomist, zaposlen UO občine Škofja Loka, za krajevne skupnosti Franc Rupar, dipl. inž. kemije, zaposlen v Iskri Reteče, za obrt in podjetništvo Janez Jenko, avtomehanik, podjetnik. Komisija za volitve, imenovanja in kadrovskie zadeve enotno podpira vse kandidate, razen Emila Okorna in Blaža Kujundžića.

Na dnevnem redu pondeljkove skupne seje je tudi imenovanje sekretarke skupščine občine Škofja Loka - predlagana je Alenka Potocnik-Lauko, prof. angleščine in pedagogike, zaposlena v Srednji kovinskej in cestno-prometni šoli - ter funkcionerjev, ki vodijo upravne organe oziroma upravno organizacijo. Za predsednika komiteja za družbeno planiranje in urejanje prostora je predlagan Anton Jenko, za sekretarja za občino upravo in proračun Emil Okorn, za načelnika oddelka za ljudsko obrambo in notranje zadeve Blaž Kujundžić, za ostale funkcionarje pa se podaljša mandat do novega imenovanja. ● H. Jelovčan

Samo ne rdeč...

Spoštno nezadovoljstvo je ljudi gnalo v to, da so volili druge, ne tiste, ki so jih že poznali, za katere so menili, da niso dovolj sposobni, da bi jih volili še naprej, saj je gospodarstvo prav v njihovem času zašlo v najhujšo krizo. Naj pridejo drugi, naj drugače zgrabijo krmilo. Sprememba mora biti, so dejali in - zmagal je Demos. Odločna zmaga tudi v Tržiču, ni kaj oporekati.

Vse bi bilo dobro in prav, če bi Demos lahko ponudil ljudi, sprosne za vse ključne funkcije, med drugim tudi za izvršni svet. A kaj, ko se je zdaj pokazalo, da jih nima.

Sam Demos je poiskal človeka, ki mu je zaupal mandatarstvo. Rdečega, ker se jim je pač zdel najbolj primeren. A hitro je nekaj vročih glav prisepnilo, da tegu ne, ker je pač rdeč. Opravili so se, postavili novega mandatarja. Spet ne iz svojih vrst, ker ga v svojih vrstah pač niso videli, temveč drugega, nadstrankarskega, ki ni ne rdeč, ne bel, ne zelen... A kaj ko tudi ta mandatar ni izbral njihovih ljudi. Se huje. Za prvega svojega moža, za podpredsednika je izbral prejšnjega mandatarja, rdečega. Izbral ga je, ker je v njem pač videl pravega, sposobnega človeka, čeprav je rdeč. Naj tu ne gorovijo barve, temveč stroka, saj je izvršni svet vendar le izvršil telo skupščine, skupščino pa vodi Demosov človek. Toda Demos tišči svoje, hoče v izvršnem svetu svoje ljudi, pa če so sposobni ali ne. Ljudstvo je izvolilo Demos, zato Demosovi poslanci zavrnite tak izvršni svet, kajti sicer boste delali proti sebi, je rotil na sredini skupščine eden z pregetih članov Demosa.

Sprašujem se, kaj bi danes storilo to ljudstvo, ki je volilo tak, kot je. Tržički občani že ugotavljajo, da bi, če bi vedeli za takovo, volili drugače. Vsaj celih list ne bi volili, temveč posameznike. Izkazalo se je, da je prav lista dala skupščini nekaj posameznikov, ki bi jih ljudje nikoli ne postavili v svojo skupščino. Danes prav ti minirajo delo resnih ljudi, ki hočejo, da Tržič dobli vlado, s kakršno bo najbolje mogli voditi že tako hudo načeto gospodarstvo. Problemi so tako pereči, da tu vse strankarske barve zblede, vse kliče po strokovnjakih, po dobrih, razumnih gospodarjih, ki bodo vendarle ustavili težki voz, ki drvi z vsemi vred v pogubo.

Tržič je torej ponovno brez novega izvršnega sveta in brez mandatarja, za nekaj časa bo moral biti dober še stari izvršni svet. Toda resno se je vprašati, kdo bo v Tržiču ob takih strankarskih neresnosti sploh še hotel na kandidatno listo. Čas pa teče, problemi se kopčijo, zraven pa nova tržička vlada izgublja ljudi, ki so vredni zaupanja. Škoda, velika škoda. ● D. Dolenc

Koliko skupščin še do nove vlade?

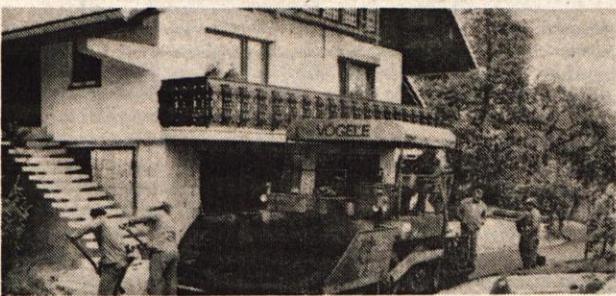
Tržič, 30. maja - Kar so nekateri s strahom pričakovali, se je v sredo v Tržiču zgodilo: ker ni bil v celoti izvoljen izvršni svet, kot ga je predlagal strankarsko neopredeljeni mandatar Janez Ahačič, je odstopil in tržička skupščina mora poiskati novega mandatarja in znova voliti izvršni svet.

Mandatar ima proste roke pri izbiri članov, sam se z njimi dogovarja. Janez Ahačič je izbral po svoji vesti in pameti najboljše in nihče mu ne more oporekati, da njegovi kandidati niso bili doberi. Za svojega podpredsednika je določil Marka Valjavca, dosednjega podpredsednika izvršnega sveta, za člane pa naslednje: dipl. oec. Bruno Godnov, dr. Marjan Klemenčič, dipl. mat. Edo Košnjek, dipl. soc. Zvonka Pretnar, Franc Snedic, elektrotehnik, Tomaz Šlibar absol. veterine in Jože Stučin, strojni tehnik. Vsi so v sredo dobili tudi dovoljno število glasov. Zapletlo se je le pri Marku Valjavcu, dosednjemu podpredsedniku izvršnega sveta Tržič, ki ga je mandatar dal v novo sestavo izvršnega sveta zaradi potrebe kontinuitete in zaradi njegove sposobnosti in ne nazadnje tudi zato, ker ga je Demos sam pri prvih pripravah za izvolitev izvršnega sveta postavil celo za mandatarja.

Toda na sredini seji skupščine se je spet našlo nekaj vročih Demosovih glav, ki so počutile ogroženje, če da nimajo v izvršnem svetu nobenega svojega človeka, predlagali pa so tri, Valjavec je iz stare garniture, ki zanje ni bila dobra in zato po njihovo ne more biti podpredsednik. Na volitvah je potem dobil dva glasova premalo in tako izpadel. Mandatar Janez Ahačič pa je izjavil, da odstopa od mandatarstva, ker ni bil izvoljen človek, na katerem je največ gradil.

Tržički skupščini torej ne preostane drugače, kot da poišče novega mandatarja, ki bo sestavil nov izvršni svet. Do nadaljnega bo deloval stari izvršni svet. Ves Tržič pa se sprašuje, če bo 4. skupščina kaj bolj uspešna in kdaj se bodo odborniki vendarle začeli pojavljati o gospodarstvu. ● D. Dolenc

KRATKE GORENJSKE

Dvojno zadovoljstvo

Brežje, 29. maja - Sredi tega tedna je tudi vas Peračica v krajevni skupnosti Brezje v radovljški občini dobila asfalt. "To je dvojno zadovoljstvo za našo krajevno skupnost, je po končani akciji v Peračici povedal novi predsednik krajevne skupnosti Jakob Langus. "Šest domačij v Peračici (okrog 30 prebivalcev) je dobilo težko pričakovani in potreben asfalt, v krajevni skupnosti pa so zdaj asfaltirane vse vasi: Brezje, Peračica, Noše, Černivec in Dobro polje. Pri zadnji akciji, ki se je začela v vasi 13. maja letos, ko je bil prvi sestanek in so se krajani potem odločili za ureditev cest za asfaltiranje in za prispevek, moram poudariti, da je vse steklo zelo hitro in rezultat je danes več kot uspešen. Moram pohvaliti tako krajane in še posebej tudi pripravljenost in razumevanje Cestnega podjetja Kranj." Domačini so se po sestanku sredi maja dogovorili za kriterije in potem sami zbrali 58 tisoč dinarjev, razen tega pa so s prostovoljnimi delom pripravili še ceste za asfaltiranje. Na ta način so skupaj prispevali za asfalt 82 tisoč dinarjev (šest hiš) oziroma okrog 45 odstotkov vsega denarja za to akcijo. Razliko do 182 tisoč dinarjev (okrog 55 odstotkov) pa je prispevala in pokrila krajevna skupnost. V Peračici je vsakdo dodatno prispeval denar tudi za asfaltiranje dovozov do hiš. Ta teden bo Cestno podjetje Kranj asfaltiralo tudi tri kilometre dolg odsek ceste od Brezje do Peračice. Denar, na katerega pa je v programu zagotovila bivša občinska cestno-komunalna skupnost Radovljica. Po končani akciji je predsednik krajevne skupnosti Jakob Langus poudaril, da je bila to res hitra in pohvalna vredna akcija v krajevni skupnosti; za naprej pa seveda "uresničevanje programa ne bo moglo potekati s takšnim tempom. Seveda pa bomo pri uresničevanju skupno dogovorenega programa dosledni..." ★ A. Žalar

Pevci redno vadijo

Kranj - 25 članov pevskega zbora Društva upokojencev Kranj redno vadí, še posebej pa pred vsakim nastopom. Vodi jih Edo Ošabnik. Lani so imeli pevci 15 samostojnih nastopov, oktet pa je ob slovesu kar 163 krat zapel poslovilne žalostinke na pokopališču v Kranju in okolici. Zbor bo tudi letos nastopil na različnih samostojnih koncertih in srečanjih. ★ (ip)

Orehk v Kranju, maja - V soboto sta pred kranjskega matičarja znova stopila Pavla in Franc Rogelj iz Drolčevega naselja na Orehek. Petdeset let zakona in skromnega življenja je že za njima. Petdeset dobrih in slabih let. Le da je dobrih bilo tako malo. Oče Franc je bil doma iz Vogelj, mama Pavla pa z Dobrave pri Gorenji vasi. Ko je France gradil kaverne po Žirovskem vrhu in tam okoli, za tako imenovano Rupnikovo linijo, tik pred vojno je bilo, sta se s Pavlo spoznala. Konec maja 1940 sta se poročila in se kmalu preselila v Voglige. Med vojno je Franc tri leta delal kot tesar pri gradnji ljubelskega predora, po vojni pa se je zaposlil v Tiskanini, žena Pavla pa v Savi. Šest otrok se jima je rodilo, vsi so pri kruhu, dobro se imajo in to jima je v največje zadoščenje. Tudi devet vnučkov je že tu. Katera leta so bila najtežja? Leta med vojno; oče Franc je v taborišču na Ljubelju iz dneva v dan srečeval kaznjence, ki so delali v predoru. A kaj, ko je bil tako nemočen. Tudi po vojni je bilo še nekaj let hudo, polna hiša otrok, dobitlo se ni nič. Menda se imata še najlepše danes, ko sta oba upokojena, ko so otroci na svojem in nimata nobenih posebnih skrbi. Le zdravje naj jima služi, si želite, pa bo vse dobro. Pa mir naj bo za vse na svetu! ★ D. Dolenc

Nimajo prostora

Kranjska Gora - Gasilci v Kranjski Gori, ki so lani delali na obnovi gasilskega doma, so v precejšnji stiski s prostorom. Sedanji dom bi radi razširili, vendar je vrt, na katerem bi gradili, last KŽK iz Kranja. Pri denarnih težavah jim kljub lastnim težavam vseeno pomagajo tudi delovne organizacije. Sicer pa gasilci niso znani le doma; sodelujejo tudi z gasilci iz Maggia v Italiji. Ocenjujejo pa tudi, da je njihovo delo premalo cenjeno in vrednoteno, zato si še posebej želijo boljše sodelovanje s krajevno skupnostjo in organizacijami ter drugimi društvi v kraju. Zaman se na primer tudi trudijo z vodstvom kranjsko-gorske osnovne šole, da bi ponovno oživili krožek Mladi gasilci. Na letošnjem občnem zboru so za predsednika društva izvolili Mira Kosmača, za poveljnika pa Janeza Pristavca. ★ (lk)

V krajevni skupnosti Gorenja vas praznujejo

Prednost imajo letos tri velike akcije

Če bo gradnja kanalizacije in čistilne naprave potekala po programu, bo čez nekaj let Poljanska Sora v Gorenji vasi čista.

Gorenja vas, 1. junija - Jutri ob 20.30 bo v Osnovni šoli Ivana Tavčarja v Gorenji vasi osrednja proslava v počastitev praznika krajevne skupnosti Gorenja vas. Ob prazniku, ko se vsako leto spomnijo tistega 3. junija med vojno, ko so bili izseljeni prvi krajani, bodo na proslavi, katero pokrovitje je tudi letos Rudnik urana Žirovski vrh, podelili priznanja krajevne skupnosti. Slavnostni govornik bo predsednik skupštine krajevne skupnosti Jože Bogataj. Pozdravni govor pa bo imel tudi novi predsednik občinske skupštine Škofja Loka Peter Hawlina.

Jože Bogataj

Letos v krajevni skupnosti praznujejo po eni strani z zadovoljstvom, da so v letu dni skoraj v celoti uresničili začrtani program za to obdobje, hkrati pa so prav na koncu tega srednjeročnega obdobia pred uresničtvijo treh velikih nalog. Zadnja leta so številne in velike akcije pri urejanju komunalnih problemov (predvsem cest, vodovodov, mostov...) potekale s sodelovanjem in prispevki krajjanov v obravnih krajih oziroma vaseh. Letos pa so se oziroma se bodo glavna gradbišča "preselila" v Gorenjo vas.

Takšen je bil tudi, bi lahko reknel, dogovor že na začetku tega srednjeročnega obdobia," pravi predsednik skupštine KS Jože Bogataj. "Takrat so ljudje po posameznih krajih s prispevki in delom ter potomočjo krajevne in širše skupnosti reševali tiste najbolj nujne probleme. Zdaj pa je tudi v središču Gorenje vasi prišla na vrsto načrtovana kanalizacija. Z gradnjo smo začeli na desnem bregu Sore, kjer bomo vzporedno že letos začeli urejati oziroma širiti tudi pokopališča in graditi mrlške vežice. Če ne bi nagajalo marca in aprila slabu vremena, bi bilo 1700 metrov kanalizacije že položene, tako pa bo SGP Tehnik končal dela ta mesec."

Računajo, da bi jeseni z deli morda že nadaljevali, vendar še ni odločeno, ali bi čistilno napravo začeli graditi skupaj s kanalizacijo na levem bregu Sore, ali kasneje. Kakorkoli že, čez nekaj let, ko bodo dela gotova, bo Sora na območju Gorenje vasi spet čista.

Pavle Razložnik

"Hkrati pa se je z izglasovanjem samoprivskev na referendumu v dobršnem delu krajevne skupnosti pred nedavnim začela tudi druga velika akcija," ocenjuje predsednik sveta KS Pavle Razložnik. "Do konca prihodnjega leta je rok, da razširimo pokopalisko in uredimo zunanjost okolico ter zgradimo mrlške vežice. Gradbeni odbor bo z deli začel jeseni oziroma po letnih dopustih. Trenutno vse priprave potekajo po programu, dogovoriti se bomo moralni le še za sodelovanje pri tej akciji s sosednjo krajevno skupnostjo Trebija glede krajjanov Podgore. Odprt je trenutno tudi še vprašanje prostora za parkiranje, vendar sem prepričan, da bo do konca prihodnjega leta del programa uresničen; seveda pod pogojem, da bodo krajani, ki so se na referendumu odločili za plačevanje samoprivskevka, to akcijo resnično vzel za svojo. Sicer pa čaka v prihodnje podobna odločitev v zvezi s pokopališčem tudi krajane Leskovici.

ce, kjer pa imajo trenutno obvezne pri cestah in vodovodu..."

Tretja akcija, ki bi po "mnenju" posameznikov v delu KS morala biti že končana, čeprav je na podlagi sklenjene pogodbe z naročniki jasno, da se krajevna skupnost ni obvezala (marveč si bo prizadevala), da bi bila končana do konca minulega leta, pa je telefonija.

"Pri tej akciji je že od začetka, od aprila 1988 naprej, veliko težav in zapletov, vendar sem prepričan, da bomo sporazumno na vseh področjih našli rešitev in tudi 97 novih naročnikov vključili na centralo. Seveda pa bo treba poiskati vse vire in možnosti, vključno s sosednjo KS Trebija, da bodo telefoni zazvonili. Trenutno smo pred tem, da začnemo graditi kabelsko kanalizacijo skozi Gorenje vasi z kabel do Hotevje, je med obiskom pred dnevi pojasnil tajnik KS Ivo Petrovič.

Seveda pa se bo med letom marsikaj dogajalo tudi v ostalih krajih v krajevni skupnosti. Čeprav so pogoj slabši, bodo vseeno gradili in uredili nekaj cest, vodovodov... Vendar pa pri teh akcijah ne bo moč graditi po pravilu, da pri prispevku krajjanov sodeluje denar, no tudi KS. Pomagala bo lahko v glavnem le z mehanizacijo, več denarja pa bo do zato moralis prispevati krajani sami. Pogoj pa bo tudi, da lastniki zemljišč pri raznih akcijah oziroma soglasijo zanj ne bodo zahtevali odškodnin. Sicer pa, kar zadeva odškodnine oziroma soglasja, večja pohvala, kot pravijo v vodstvu KS, tokrat vsem lastnikom zemljišč, če katera poteka kanalizacija na desnem bregu Sore. ● A. Žalar

Trg kot nadzor

Spremembe po volitvah, vsaj kar zadeva krajevne skupnosti na Gorenjskem, kaže, da ne bodo stvari obrnile na glavo. Prekmalu je sicer še napovedovati, ali bo za uresničitev sprejetih programov povsod toliko in na dosednji način zbranega denarja v občinah, kot smo bili vajeni doslej. Ena pa je že gotova. Brez lastne udeležbe in prostovoljnega dela nikjer najbrž tudi prihodnje ne bo slo.

Dogaja pa se zadnje čase nekaj drugega. Tam, kjer so ljudje ob pomoči širše skupnosti dali denar, da rešijo ta ali oni komunalni problem, akcije običajno potekajo zelo uspešno; tudi kar zadeva časovno opredeljen program. Tako sta se pred dnevi na primer z izvajalcu zelo pohvalila predsednika krajevne skupnosti Davča in Brezje na Gorenjskem pri urejanju cest. Drugače pa je, kot kaže, tam, kjer takšnega lastnega delja krajjanov, in zaradi tega tudi tovrstnega nadzora, ni.

Precj kritičnih pripomb je na primer že na urejanje podvozov na cesti v Radovljici in glede gradnje mostu v Škofji Loki. Najbrž bi bilo neobjektivno in tudi enostransko ocenjevanje, da se izvajalcu tu in še kje s časovnim zavlačevanjem (in počasnostno na gradbišču) "rešujejo" iz delovnih oziroma poslovnih težav. Vendar pa bi vseeno tudi na takšnih gradbiščih, za katera denar prihaja iz "drugačnih-bolj splošnih žepov", morali pomisliti, da ima tudi tovrstno poslovno obnašanje (reševanje težav) kritično oko. Če je tu in tam uradni nadzor še kolikor toliko prizanesljiv, pa velja računati, da jutri trg ne bo pozabil takšnega obnašanja... ● A. Žalar

Jubilej kranjske Gobarske družine

Prvi v Sloveniji

Kranj, maja - Gobarska družina Kranj je na zadnjem rednem občnem zboru v začetku tega meseca zabeležila 20-letno delovanje. Ob ustanovitvi je bila med prvimi v Sloveniji po številu članov in še danes je znana po vsakoletni največji in najdaljši razstavi gob v Evropi.

Število gobarskih družin se je po ustanovitvi kranjske pred dvajsetimi leti sicer precej počelo in glede na članstvo je danes marsikatera tudi večja od kranjske. Je pa kranjska družina z nekaj nad 70 člani še vedno znana po tem, da vsako leto na Gorenjskem sejmu pripravi najdaljšo in tudi daleč naokrog največjo razstavo gob. Sicer pa si pri pripravi razstav državne v Sloveniji pomagajo.

"Takšno razstavo načrtujemo tudi letos," pravi predsednik Gobarske družine Franci Žumer. "Upam, da se bomo dogovorili, da bo tudi tokrat jeseni na Gorenjskem sejmu. Sicer pa še do polletja načrtujemo srečanje z vsemi člani in kolektivno nabiranje gob. Takrat bomo podelili tudi priznanja ob 20-letni-

ci, radi pa bi pridobili tudi nekaj novih, mladih članov na naše vrste. Na zadnjem zboru smo tudi sklenili, da poslej ne bomo delovali pod okriljem Socialistične zveze kot stranke, marveč kot ljubiteljsko društvo; sodelovali pa bomo z vsemi strankami, pri katerih v programih zasedimo naša pravila."

Sicer v družini pričakujejo letos boljšo gobarsko sezono, kot je bila lani. Že zdaj pa opazirajo vse gobarje in ostale ljubitelje narave, na nevarnost klopov in kač. Zaradi treh milijonov so se tako kače kot klopi zelo razmnožili. Zato velja v gozdov in po vrnitvi domov predvidnost in temeljiti pregled... za naprej pa naj bi vsakdo razmisli o preventivnem cepljenju proti meningitisu. ● A. Žalar

Kranj — V Prešernovi ulici je pred dnevi Barbara Verbič odprla lokal z imenom Satir. Diplomatka industrijskega oblikovanja ponuja unikatne izdelke iz gline, grafike in skice, nudi pa samostojne projekte industrijskega oblikovanja, celostnih priborov... Barbara Verbič načrta tudi kulturne prireditve na dvořu ču Satira. ● Foto: Gorazd Šink

PRITOŽNO KNJIGO, PROSIM!

Zaradi krajših noči...?

Naš bralec se je po polletnem opozarjanju, prošnjah, moledovanju... obupan, da bi sam oziroma skupaj s prebivalci ulice Juleta Gabrovška na Planini uspel kaj "premaknit", zdaj obrnil še na našo uredninstvo. Pravi, da so garaže in otroška igrišča že nekaj mesecev v temi.

Pričakujemo, da bodo odgovorni v Komunalnem podjetju za javno razsvetljavo pojasnili, kje oziroma kaj je vzrok. Upajmo, da ne (le) letni čas, ko bodo kakšne tri tedne noči še malo krajše, dnevi pa daljši...

So inšpektorji drugačni?

Tatjana Ravnik iz Kranja pa bi rada izvedela za odgovor tržnega inšpektorja in sicer na vprašanje, zakaj so na kranjskih tržnicah cene sadja in zelenjavne kar precej višje kot na ljubljanskih. Nekaj višje cene bi bile razumljive morda zaradi prevoza. Da pa so jagode, paradižnik, solata... od 20 do 30 dinarjev pri kilogramu dražji, se ji ne zdi ravno upravičeno. Še posebej jo zanima, ali pri oblikovanju cen na tržnicah ni nobenih zgornjih meja.

Naš odgovor bi bil, da so nazadnje tudi sedanje cene "nekakšna" zgornja meja in da so morda umetno "prikrojene". Gorenjecem, ki smo znani po... Sicer pa, pravi odgovor pričakujemo; najbrž pa ne bo izvenel, da so kranjski inšpektorji drugačni od ljubljanskih...

Kaj pa Beleharjeva ulica...

Na prispevki o urejanju Pipanove ceste in avtobusne postajališč so se oglašili domačini iz Šenčurja v Beleharjevi ulici. K vprašanju, kaj v krajevni skupnosti menijo in kdaj načrtujejo ureditev in obnovo dotrajanega asfalta na tej cesti, so poslali tudi sliko (ker pa je posnetek slab, je ne moremo objaviti; res pa je, da po sliki sodeč, kliče po obnovi).

Prepričani smo, da v vodstvu krajevne skupnosti vedo za odgovor...? ● A. Žalar

Komu je pravzaprav namenjena materinska šola?

Navdušenje ni dovolj

Če želi biti oče v Kranju navzoč pri porodu svojega otroka, mora obvezno obiskovati materinsko šolo pa še potem ni rečeno, da bo od blizu videl porodno sobo. Kranjska materinska šola deluje v skorajda nemogočih razmerah.

V naši zavesti je še vedno močno utrjena miselnost, da je potrošnik vse kar je v neposredni zvezi z njim, povsem in izključno problem matere. Navade razvitega sveta, kjer je tudi porod praviloma družinski dogodek, kjer se pričakuje v porodni sobi (doma) tudi očeta, so za naše razmere očitno še zelo daleč. Kljub nenehnemu poudarjanju skrbi za mamice se vsiljuje vtis, da to področje v našem zdravstvu marsikje še ni našlo razumevanja.

Poglejmo si samo primer Kranja in ta tokratno predstavitev posebej izpostavimo materinsko šolo. Gre pravzaprav za predavanja štirikrat po dve urki, ki kljub prizadevanjem takoj vodijo Eriko Povšnar, kot glavne organizatorko Jožice Zevnik, puščajo obiskovalca tečaja marsikje na pol poti. V mislih nimamo samo popolnoma nemogočih pogojev za delo (neustrezen prostor, ni audiovizualnih sredstev...), pač pa očitno podcenjujoč odnos odgovornih ljudi iz vodstva gorenjskega zdravstva do nečesa, kar praktično temelji na preventivni, kar naj bi bilo še toliko bolj pomembno. Očitno je za marsikoga res najlažje naložiti delo na primer patročnini sestrami in se sklicujoč zgolj na visoko stopnjo zavesti ostresti vsakršne odgovornosti. Začaran krog dopolnjuje tudi očitna nezainteresiranost porodnišnice, ki bi morala biti pravzaprav najbolj zainteresirana za kvalitetno iz-

peljavo materinske šole. Sicer pa o tem več kdaj drugič, dajmo rajš besedo tistim, ki materinsko šolo v Kranju neposredno vodijo. Pogovor je potekal z medicinsko sestro Jožico Zevnik, ki je organizacijo materinske šole prevzela pred kratkim.

Kdo je oblikoval program šole?

"V bistvu smo ga prevzeli od prejšnjih voditeljice, pripravljamo pa se na preoblikovanje v jeseni. Želela bi, da se v program vključi tudi pediatra, fizioterapevta in ginekologa, če bo le kateri hotel to sprejeti."

To naj bi dodatno okreplilo dosedanji program?

"Da, program, v katerem slušatelji zvedo posameznosti o porodu, dojenju, prehrani, televadbi, negi otroka, dihalnih in sprostivnih vajah, kontracepciji, možnost pa je tudi obiska v zozdravstveni ambulanti."

Bodočih očetov je na materinski šoli pravzaprav zelo malo?

"Mislim, da takrat, ko se bodoče mamice vpisujejo v materinsko šolo, povedo tudi, da se lahko priključijo tudi bodoči očetje. Na partnerjih je potem odločitev, da se sami odločijo ali bosta prišla oba ali samo mama."

V razvitem svetu je bolj običajno, da je moški navzoč pri porodu, kot je pri nas običajno, da ga poleg ni?

"Pri nas je zelo dolgo trajalo, da so očetje stopili v porodne sobe, to je bilo dolgo in je marsikje še sedaj tabu. V kranjski porodnišnici je za takšne porode predvidena ena soba."

Tehnično ste izredno slabo opremljeni?

"Praktično z izjemo nekaj diapozitivov, kasete, lutke otroka in dveh knjig nimamo ničesar. Redno si moramo izposlati kasetofon, diaprojektor..."

Z konec smo žeeli sliko o materinski šoli še malo zaokrožiti. Marta Ogrinc, glavna sestra: "Dobrodošlo je, da jo sploh imamo, vendar je še vedno pomanjkljiva, moralni jo bomo obogatiti."

Cvetka Mihelič, vodja patronažne službe: "Večina žena je v glavnem zadovoljnih, menim pa, da se bo prihodnje leto s

Glede na število rojstev bi v Kranju verjetno lahko zaživelava tudi redna telovadba za nosečnice. Izviv za poletniško iniciativi? Je materinska šola zgodlj podaljšana roka porodniške sobe ali pa bi veljalo v njej iskat tudi zametke partnerske posvetovalnice?

prihodom dr. Podlipnikove dispanzer za žene, kamor naj bi materinska šola sodila, res reorganizirali."

Erika Povšnar, vodja materinske šole: "Vsakdo, ki je v družbi odgovoren za materinstvo, bi moral prispevati svoj otipljivi delež, tako da bi materinska šola postala samo eden od delov celote."

Mar Gorenjska res ne premore toliko denarja ali se ne zna tako organizirati, da bi lahko dobili za materinske šole strokovne predavatelje, ki bi razlagali s pomočjo sodobne avdiovizualne tehnike, ne pa s kredo in tablo? ● V. Bešter

Zaposlovanje v radovljiski občini

Brezposelnost močno narašča

Radovljica, 29.maja - Za letošnje leto je trinajst OZD napovedalo 460 presežkov delavcev, kar je 455 več kot lani. Največje število presežnih delavcev je v leški Verigi, Imusu SGP Gorenje in Iskri Instrumenti Otoče. Z notranjo prerazporeditvijo nameravajo OZD rešiti le 44 odstotkov oz. 206 delavcev. Za 263 presežnih delavcev nimajo predvidene nobene oblike reševanja.

Tako so na torkovi seji radovljiskega sveta ugotovljali, da zaposlenost v občini upada (čeprav je srednjoročni plan občine Radovljica predvideval rast zaposlenosti), po drugi strani pa brezposelnost močno narašča. Število kadrovskih stipendij se manjša, medtem ko ugotavlja, da so aspiracije mladine po izobraževanju večje kot sedanje potrebe združenega dela. Ker pa dosežena reproduktijska sposobnost gospodarstva ne nudi možnosti za hitrejši proces modernizacije in prestrukturiranja radovljiskega gospodarstva, so precej omejene možnosti za zaposlovanje mladih. Zaposlitve se tako že nekaj časa odmikajo tudi kadrovskim stipendistom, še težje pa bodo našli delo stipendisti iz združenih sredstev, posebej če gre za manj iskanke poklice.

Na radovljiskem zavodu za zaposlovanje bodo vprašanje brezposelnosti reševali z boljšim informiranjem brezposelnih o vseh pravicah in dolžnostih, ki izhajajo iz statusa brezposelne osebe, pa tudi s poklicnim svetovanjem in informiranjem odraslih. Sofinancirali bodo pripravnike in dajali napotke in pomoč iskalcem zaposlitve pri samostojnem iskanju dela in pri samozaopslovanju. ● V. S.

Veliko zanimanje za Sive panterje

Radovljica, 28. maja - Članstvo v stranki upokojencev Sivi panterji na Gorenjskem se vse bolj povečuje. Posebno dejavni so v Radovljici, kjer so sklicali ustavnovni krajevni odbor Sivih in izvolili vodstvo. Predsednica je Marija Štular, dosedanja uspešna aktivistka in članica območnega odbora. Tudi pustale zadolžitve so člani sprejeli z dobro voljo.

Goverili so tudi o življenskih vprašanjih, pomembnih za starejše, in sicer o socialnem varstvu starejših, o samopomoči na domu, o zdravstvenem in domskem varstvu starejših, omenjali pa so tudi pomoč nekdajih podjetij, oziroma sindikatov pri razvedrilu in družbenosti bivših članov, zdaj upokojencev. Opozorili so tudi na nepriznavanje nadurnega dela v pokojninsko osnovo, oziroma na dvojna merila na tem področju. Sivi so takoj dokazali tudi, da so še vedno pripravljeni pomagati, če seveda vedo, komu in za kaj. ● D. Sejdej

Zaradi splošnih razmer in vedno več brezposelnih, se že kaže, da ljudje vedno bolj potrebujejo stvari, ki jih ne morejo kupiti. Pri nas se ne oglašajo več Romi, temveč vedno bolj socialno ogrožene družine, povratniki iz zaporov, brezposelni, ki prosijo: »Lepo vas prosim, če imate kakšen pulover ali vetrovko...«

Ti ljudje se najprej oglašajo na socialnem skrbstvu, kjer imajo sredstva omejena, zato jih napotijo tudi k nam. Ceš imamo, jim seveda radi damo. Zgodilo se je tudi, da smo opremili že celo stanovanje: sodišče je razsodilo, da se v primeru, ko ni bilo dedičev, vse premoženje dodeli Rdečemu križu. In smo dali vse pohištvo najbolj socijalno ogroženemu.

Lani je bila na Jesenicah tuji velika solidarnostna akcija,

ko je na Ukovi do tak pogorelo neko stanovanje in vsa hiša. Izredno so se izkazali otroci iz Osnovne šole Prežihov Voranc, kjer imamo svoj podmladek, ki

zelo dobro dela. Zbrali so denar, tudi Rdeči križ je pomagal. Mislim, da so po šolah izredno humani, med njimi pa so nedvomno najbolj solidarni prav iz Osnovne šole Prežihov Voranc na Jesenicah.

Druga velika akcija je bila tedaj, ko so šolarji zbirali za učenca, ki je izgubil oba starša v prometni nesreči. Skratka: humanost družbe se najbolje pokaže tedaj, ko so soljudje v resnični, v življenski stiski. Mislim, da so ljudje vedno pripravljeni pomagati, če seveda vedo, komu in za kaj. ● D. Sejdej

Ivana Lorenčič

DELAVSKI ODVETNIK ODGOVARJA

Cistilke, zasebnik in žuganje z delovnimi knjižicami

Vprašanje:

Nas čistilke pa oddali na delo k nekemu zasebniku. Šef nam je ukazal, da v roku treh dni podpišemo že pripravljene pogodbe o delovnem razmerju pri zasebniku, v nasprotju z primeru pa nas takoj čakajo »delovne knjižice«. Kaj storiti?

Odgovor:

Očitno je, da je ukinjanje tovrstnih služb v podjetjih in preposlovanje čistilk nekemu zasebniku trenutno »hit sezone«, saj je bila samo v kranjski občini takšna odločitev pred kratkim sprejeta vsaj v treh večjih podjetjih. Gre za poslovno odločitev, o katere utemeljenosti se seveda nisem pristojen opredeljevati. Lahko pa vam zagotovim, da kakršnokoli žuganje s takojšnjim vročitvijo delovnih knjižic, ki je med nekatерimi prepotentnimi »šefi« očitno prav tako postal zelo moderno in vsestransko uporabno, ni utemeljeno. Tudi po novem namreč delovne knjižice ne bodo na razpolago za prosto uporabo v predelu kateregakoli »šef«, o čemer sem v tej rubriki že pisal. Zato vam svetujem, da ne podpisujete prav ničesar pod prisilo, preden ne boste imeli v rokah dokončne pisne odločbe pristojnega organa o tem, da ste presežna delavka.

Nasplošno je mogoče reči, da ukinitev določene dejavnosti in njen prenos v drugo podjetje je lahko eden izmed tistih organizacijskih ukrepov, ki so po zakonu možen razlog za nastanek presežka delavcev, in bi mu zato formalno težko oporekali. Vsekakor pa v takšnem primeru ne pridejo v poštev nikaršni poenostavljeni postopki za prehod delavcev na delo v drugo podjetje oziroma k delodajalcu, pač pa tudi zanje velja, da vse zakonske določbe o načinu ugotavljanja in reševanja presežnih delavcev (29. do 36. člen ZDR). To pa v našem primeru pomeni zlasti naslednje aktivnosti:

1. izbira konkretnih presežnih delavcev na podlagi določenih kriterijev, pri čemer so v »konkurenči« vsi delavci istega profila in stopnje izobrazbe v podjetju oz. delu podjetja in ne samo tisti, ki so naključno delali na ukinjenih delovnih mestih;
2. ugotovite, da znotraj podjetja ni možnosti za prerazporeditev oziroma za prekvalifikacijo ali dokvalifikacijo teh delavcev za drugo delo;
3. pravočasna obvestitev sindikata, skupnosti za zaposlovanje in pristojnega organa družbenopolitične skupnosti o nastanku presežka delavcev in predvidenem načinu reševanja;
4. sklenite pisnega sporazuma med podjetjem in novim delodajalcem o pogojih in načinu prehoda delavcev, v okviru katerega naj bi zlasti sindikat skušal doseči za delavce čim večje ugodnosti (npr. podaljšanje dveletne »garancijske« dobe, možnost nadaljnje uporabe počitniških kapacetip podjetja ipd.);
5. izdaja individualnih pisnih odločb o določitvi delavcev za presežne, zoper katere imajo delavci tudi možnost v 15 dneh zahtevati varstvo pravic.

Šele po dokončnosti omenjenih individualnih odločb je mogoče delavcem ponuditi v podpis pogodbe o zaposlitvi pri novem delodajalcu pod sankcijo prenehanja delovnega razmerja v primeru odklonitve ponujenega dela.

Vodja pravne službe pri Svetu kranjskih sindikatov — Mato Goščiška

POMISEL

Varčujemo pri otrocih

Še pomnite vročične predvolilne razprave o tem, kako nam Slovencem grozi izumrtje in s kakšnimi pozitivnimi motivacijskimi metodami bi morali družine pripraviti do rojstva več otrok? Avtorji demografske politike so tedaj predlagali, da bi z družinskimi (otroškimi) dodatki denarno stimulirali prav vse družine, ne le tiste, ki so pod normalno socialno ravnino. Lepo in prav, toda današnja dejstva govore, da celo za socialno ogrožene zmanjkuje denarja. Izračunali so namreč, da maja za izplačevanje otroških dodatkov socialno ogroženim družinam potrebujejo kar 86 milijonov dinarjev, vendar v republiški blagajni do tega zneska manjka kar nekaj odstotkov denarja. Kako bodo uspeli do konca leta zadostiti vsem družinam, ki so potrebne tovrstne pomoči, saj je znana resnica, da vse več ljudi dobiva zaslужke pod povprečno ravnino, veliko ljudi pa je že tudi na cesti z minimalnimi sredstvi za življenje? Najbrž bo tudi v razporeditvi denarja, namenjenega sociali, treba kaj spremeniti v korist otrok, da generacija ne bi bila socialno še bolj ogrožena.

Starši v vrtec vpisanih otrok smo pogosto deležni očitka, da bi najprej začeli varčevati pri otrocih, kadar potožimo visoki cene oskrbnin in bi si že zeleli namesto svojega višjih družbeni prispevki za varstvo. Če to drži, tudi državi (ali »družbi«) lahko vsaj v enaki meri naslovimo enak očitek. Podatki sicer gorovijo, da je prispevek staršev k vrtcu ceni vse manjši, a ekonomski (ne)zmožnost vse večjega števila mladih družin je kriva, da ga tudi zmorcejo vse teže. Po drugi plati pa je družbeni prispevek za otroka (otroški dodatek) tako borec, da si z njim starši tudi ne morejo kaj dobiti pomagati. Je potem kaj čudnega, če takšni starši izpišejo iz vrta in začenjam varčevati ravno pri njem? Pred kakim desetletjem je veljalo, da oskrbnina v vrstu sme zajeti 35 odstotkov družinskega dohodka - takšna cena je bila resnično visoka. Toda v današnjih razmerah se ne bo obnesla. V vrtcih, kjer se zavdujajo tega in z njim povezanih socialnih dejstev, cene držijo na »statusu quo«, čeprav jim skupna priporočila nalagajo drugače. ★ D. Z. Žlebir

Vesti

Pogovor v društvu za pomoč prizadetim

Škofja Loka, 1. junija - Društvo za pomoč duševno prizadetim iz Škofje Loke bo prihodnji četrtek, 7. junija, v sejni sobi zdravstvenega doma v Škofji Loki pripravilo pogovor o problemih organizacije nevrofizioterapije za telesno in duševno prizadete otroke. Zlasti starši bi končno radi jasen odgovor, kako bo zdravstveno obravnavo teh otrok v prihodnje, poiskali pa ga bodo pri odgovornih v zdravstvenem domu in osnovnem zdravstvu Gorenjske.

Zaradi čedalje večjega števila pisem uredništvo prosi vse, ki nam pišejo, da pisanje skršajo na največ 60 vrstic (dve tipkani strani). Namen prošnje je, da čim več bralcem omogočimo izražati mnenja, stališča, pobude in predloge. Avtorji predlogih prispevkov, podpisani s polnim imenom pa v skladu s tem prepričajo uredništvo pravico do krajšanja prispevkov oziroma strnitve misli tako, da se vsebina sporočila ne spremeni. Neobjavljenih kopisov ne vračamo.

Hvala za razumevanje!

HVALA, KOKRICA!

Odmek na članek Razveza s Kokrico, objavljen 8. maja

Hvala Kokrica! Pa ste se le oglasili! Povod za vaše topovske salve, pa je bil moj intervju dne 22. aprila, ko sem imela razgovor z novinarjem Gorenjskega glasa.

V športu je že tako. Ko so uspehi, se vse sveti, vsi te hvalijo. Slišijo se same dobre stvari. Pri nesoglasjih s tekmovalci pa bi probleme, kot svojo lastnino skrili pod mizo. Večji uspehi, večji problemi. Minili so časi, ko so funkcionarji društva imeli vse prav, tekmovalci pa vse narobe. Verjetno tisti športni delavci, ki so »krivii«, da se je na Kokrici poleg rekreacije ustanovila tekaška sekcija, niso mogli predvidevati takih zapletov in razpletov. Če mi je kdo iskreno pomagal, da sem v smučarskem teku dosegljata, kar sem, potem so to zgoraj omenjeni športni delavci. Ker pa ste se v vaših stališčih poslužili najbolj umazanih intrig, laži in podtikanj v zvezi z mojim trenerjem, pa vam moram tov. Mali, kot predsednik ŠD Kokrica napisati tole:

Vesela sem, da pripadam športu, ki je izredno lep, vendar težak in naporen. V tem športu pa me je vzojil oče Vinko Grašič in ne ŠD Kokrica. Nekateri »odborniki« v ŠD Kokrica pa mislijo, da smo tekmovalci »dirkalni konji« in zato nimamo nobene pravice do izpovedi resnice in problemov, ki jih imamo pri treningu, v šoli in v življenu sploh. V pretekli sezoni niste našli pet minut časa, da bi vam lahko povedala, kaj me »žuli«.

Ko že navajate velike uspehe tekaške ekipe kot celote, pa vas moram spomniti, da profesionalni trenerški team dela še eno leto. Najboljša ekipa pa je bila že pred tremi leti in to s trenerji, ki so delali brezplačno in bistveno slabšimi materialnimi pogoji. Dober smučar-tekač pa ne zarastra v enem letu. Trenutni uspehi so rezultat tudi preteklega dela, pa če vem je to všeč ali ne. Realno stanje uspehov, pa se bo pokazalo kaj kmalu v drugi luči. Tako sem ostala brez prevozov na trening, še posebej ker sem šolske obveznosti imela v popoldanskem času. Količina treninga zaradi reprezentančne obveznosti pa je zelo velika. Glede pridobitniških pogojev in izsiljevanj, ki jih navajate, pa vas moram spomniti, da sem v pretekli sezoni pridobila en par copat ADIDAS, en par pa sem plačala. To pa je tudi vse, kar sem od vašega društva v pretekli sezoni prejela. Torej so bila pravila za mene le drugačna, tudi tako da sem za prehrano na velikih tekmovalnih skrbela sama. Še več.

Pred republiškim prvenstvom sem bila deležna s strani enega vaših »odbornikov« telefonskega maličiranja, ker sem si dovolila zahtevati, da vsak tekmovalec pravico do lastnega mišljenja in povrnite stroškov prevoza na treninge in tekmovalca. Vi pa ste mi prepovedovali nastopanje na tem tekmovalcu. Zato sem s temi problemi seznanila ZTKO Kranj, kjer so razumeli in tudi rešili moj problem. O »izrednih« dohodkih mojega oceta-trenerja v sezoni 1988-1989, pa moram reči, da so bili res »fantastični«. Za 548 ur trenerškega dela je prejel okoli 350 DM dinarske protivrednosti. Še dobro, da ste na tri leta njegovega dela, ki ga je upravljal za ŠD Kokrica brezplačno, tako hitro pozabili. Ali sploh veste, kaj pomeni biti trener smučarjev tekačev v teh izredno slabih zimah. Ko je ŠD Kokrica prvič postal najboljši klub v državi, ni bilo ne konca ne kraja hvale na njegov račun o strokovnosti in uspešnosti. Od »teptanja po rami« ste se spremenili v polivalce gnojnico. Je to kultura športnih »delavcev«? Mislim, da je na svoje dvajsetletno trenerško delo kljub temu lahko ponosen. Žal pa razreševanje intrig in podtikanj sodi na ustrezne druge institucije in ne v časopis.

Na koncu mojega pojasnjevanja zadev v zvezi z društvom ŠD Kokrica, bi vas tov. Mali rada spomnila na vaš »neprecenljiv« prispevek ob koncu sezone 1988-89. Kot predsednik tekaške

sekcijske ste zares dobro izpeljali »trenerški udar«, ko je prenehala delati pet trenerjev – ljubitelji smučarskega teka. Žal na škodo smučarskega teka v Kranju naplohol. Ker niso hoteli postati orodje v rokah peščice »funkcionarjev« željnih osebnih ambicij, so se pač poslovili od »urejene sredine«. Nekaj resnice na tem pa le mora biti, sicer vas predsednik smučarske sekcijske, ne bi zapustil kar sredi sezone. Vem

da ljubitelji smučarskega teka na Kokrici, starši tekmovalcev ne misijo tako, kot nekateri »odborniki« za smučarski tek v društvu. Zato se le tem zahvaljujem za pomoč v spodbudo pri doseganjem mojih športnih uspehov. Teh pa je bilo več kot tistih, ki ne prenesejo individualnega uspeha brez pokroviteljstva društvenih »strokovnjakov«.

Andreja Grašič

KAKO DALEČ JE NA OBČINO

Predaleč. Občino je treba vsebinsko in fizično približati občanu. Da le ne bi postalo še dalj kot zdaj na občino na kakšno drugo ustanovo, ki bi bila potrebna med manjšo občino in republiko. Najbolje pa je, če take ustanove niso ne blizu nedaleč. Namreč, tja naj bi hodili čim manj. Kot v bojnišnice. Najboljše so tiste, ki jih sploh ne poznajo.

Glede na začetek delovanja občinskih skupščin in njihovih organov in novi sestavi ter glede na bližajočo se razpravo o novi slovenski ustavi je primerno vedati nekaj mnenj o komunalni organiziraniosti.

Vsebinska bližina

Za vsebinsko približanje občine občanom so že veliko naredile zadnje ustavne in zakonske spremembe. Občina je zgubila veliko pristojnosti na gospodarskem področju. Logično. Saj za vodenje gospodarske politike, na, recimo ji, operativno-taktični ravni, temelječe na raznih bilancah, tja do zunanjetrgovinske, je občina premajhna (in sploh država neprimerna). Drugače je s strateško ravno. To je odločaj, razvoj katerih panog dopuščati oz. spodbujati. To kot trženje občinskega prostora v dolženi meri ostaja občinska pristojnost.

To zadnje je tudi sposobno pritegrevati pozornost občanov oz. delegatov, medtem ko prvo doslej ni zanimalo niti delegatov v zboru združenega dela.

Nameno tega je občina dobila del pristojnosti ukinjenih samoupravnih interesnih skupnosti. In to za občane najzanimivejše pristojnosti predvsem na komunalnem področju. S tem se je iz občine zopet začela oblikovati prava skupnost, s tukko komuna, lokalna skupnost. Besedovslovo je to celo malo nasprotuječe si, saj ravno s tem izginja komuna kot skupnost, v kateri ali preko katere občani uresničujejo vse svoje interese.

Fizična bližina

Uresničitev velikega dela interesar bo šla zdaj preko višjih ravni državnega organiziranja. S tem se odpira možnost za to, da bi se občina ne samo vsebinsko, ampak tudi fizično približala občanu. Zdaj bi enostavnejše občinske naloge lahko opravljale tudi manjše občine. Velik del sedanjih krajevnih skupnosti bi lahko bil to, prav zato ker krajevne skupnosti že sedaj opravijo ogromno dela, povezanega z občinskimi pristojnostmi. Le da je sedaj to delo tričetrti v prazno, namreč vzporedno dvojno delo.

Gre za dajanje vsemogočih mnenj in soglasij ter druge oblike vključevanja v razne postopke. Vendar brez pristojnosti odločanja. Kot da se včina omenjenih zadev ne bi dala dokončno urediti že na krajevni ravni. Namesto tega se odločitve krajevnih skupnosti, v oblikovanju katerih je marsikaj vloženega ogromno truda, poljubno upošteva ali spregleda.

Bodoči asimetrični okraj

Če zdaj krajevne skupnosti dojemajo občino kot nekaj, kar jih davi, je treba paziti, da ne bi nekaj podobnega davilo tudi budič občin. Med manjšo občino in republiko bo potrebna neka oblika teritorialne organiziraneosti. Ne glede na spremenjeno vsebino se bo verjetno imenovala okraj. Vsebina okraja bo drugačna toliko kot vse oblik državne organiziraniosti. Veliko manj gospodarske regulative, ki jo bo prevzel trgov.

Bodoči okraj bo imel dvakrat opraviti z asimetrijo. Asimetričen bo sam, saj bo brez vsljevanja enotnega načina upravljanja povezoval izvirne lokalne skupnosti, občine, organizirane glede na svoje podeželske ali mestne posebnosti. To pomeni, da bodo občine vanj prenašale različen obseg svojih pristojnosti.

Ene manj, druge več. Drugo asimetrijo, neenakomernost bo moral odpravljati. Občine bodo imele izvirne prihodke. Če se bodo ti prihodki oblikovali tudi po sedetu podjetij, bo finančna moč občin izrazito neenakomerna. Sedanje občine to neenakomernost odpravljajo tako, da delijo sred-

stva krajevnim skupnostim po številu prebivalcev in (ali) zaposlenih.

Hiteti počasi

Ko bo prišlo do preurejanje teritorialne organiziraneosti, bo to, upajmo, drugače kot pri drugih reorganizacijah, ki smo jih doživljali v zadnjih letih. Morda so bile teritorialne reorganizacije v petdesetih in šestdesetih letih bolj umirjene. Če so bile, mlajši se jih pa ne spominjam, naj bodo tudi sedaj. Na podlagi spremenjenih pristojnosti in dolžnosti naj do preoblikovanja prihaja počasi, s premislekom in spontano. Na podlagi argumentov in zavestjo, da morejo nove oblike služiti – ljudem.

Ali se ne bi določenih zadev na območju sedanje občine tako še težje zmenili kot sedaj? Ne. O tistih, o katerih se na sedanjih občinskih ravni tako in tako nima smisla meniti, se sploh ne bi mnenili. O ostalih bi tako kot sedaj na občinskem, odločili na okrajini ravnih.

Zgodovinsko potrjene celote

Nekatere sedanje občine, tudi Škofja Loka, so zgodovinsko potrjene celote. Take sedanje občine so zrele, da se spremeni v nove okraje. V izvirnih lokalnih skupnosti.

Povojna komunalna ureditev je bila za ozemlje nekdajnega škofjeloškega gospodstva obakrat ponosrečena. Prva je, spoštujoč izvirne manjše lokalne skupnosti, le-te navezovala mimo potrejnega škofjeloškega okvirja na okraj v Kranju. Druga, sprejeta kot ponovna vzpostavitev zgodovinskega okvirja, pa je pomenila pretirano centralizacijo pristojnosti v občinskem središču.

Neprimerno bi bilo bodočim okrajem naložiti tak obseg pristojnosti in dolžnosti, da ga tiste sedanje občine, ki so zgodovinsko potrjene celote, ne bi zmogle opravljati. S tem bi ustavili umetnega posrednika med občino in republiko. Ne glede na zmanjšan vpliv državne uprave bo od nje še marsikaj odvisno. In daleč bi bilo treba hoditi na takoj okraj. To ne pomeni zanikanja potrebe po (razpršeni) centralizaciji opravljanja dolženih zadev za vso Gorenjsko. Po dogovoru. In ne samo v Kranju.

Blaž Kujundžić

UMAZANI »ULTIMAT« IVANU JANU (GG 29. MAJA)

Tako primitivno nizkoten nad pad, kakršnega si je dovolil neki Stane Podlogar, sicer ni vreden nobenega odgovora, toda tu stevi, braci. Najprej: S. P. sploh ne more izstopiti iz Zvezne borcev, ker tu nikoli ni bil. Bil je le podporni član (skupaj z ženo) in tudi to že nekaj časa ni več. To je njevova prva laž, zato me zadeva okoli »najnega« članstva v bistrju.

Zanima me pa, na čigavo poto budo je napisal te grdobije? On navaja namreč Tribuno številko 1 in 5, a še to povsem napak. Če bi res on sam tako pazljivo spremjal Tribuno, bi na vsak način moral naleteti na moje odgovore. Najprej na tistega v številki 4, ki je kar na dveh velikih straneh, nato pa na kratko še v štev. 7?! Ta dejstva še bolj navajajo, kaj pomeni... Anonimni dopisnik v Tribuni je podpisani z BE-GA! Obakrat. Torej gre v obek primerih za zahrbneže, ki zasledujejo umazane cilje!

Ob tem se pojavlja vprašanje, zakaj svojega packanja ni poslal Tribuni, na kar se naslanja, in hkrati, zakaj je to objavil Gorenjski glas, kar je daleč od novinarskih pravil?

Ob vsem tem pa S. P. upa zapisati, da bo zaradi »mojih zloravnov« stopil iz organizacije Zvezne borcev Kranj Center, ko že dolgo sploh ni njen član! Njegova izkašljevanje torej ne sodi ne v časopis, ne med normalne ljudi, temveč v čisto drugačno hišo. Zato naj bo brez skrbi, da bi se mogla kdaj srečati v Zvezni borcev, verjetnost pa je, da v kakšni drugi hiši!

Ivan Jan

MIHA NAGLIČ

KAR ČLOVEK NE ZMORE, BOG POMORE

Pogovor z Viktorijanom Demšarjem, malteškim vitezom iz Komende

Prišel je in vprašal sem ga, čemu vse to. Odgovor: "Da se ne bisi vselili domobranci!" Oporekal sem, da nas je polna hiša in da nas tudi domobranci gotovo ne bi metali ven, toliko so menda že človeški. Nakar je pokazal pravo karto: "Nam gre za moralo pri ljudeh. Ker so ti tako zahtevali, vam ne storimo ničesar." Bil sem namreč ravno pred odhodom na operacijo in bilo bi res kruto, če bi svoj namen izvršili.

Tako so odšli. Ostal je ing. Omahan, poročnik. Ta mi je zaupal svojo zgodbo; pri Italijanh je bil že določen za likvidacijo. Njegova mati je šla k škofu Rožmanu in ta je posredoval zanj. Ko so ga izpustili, je šel k partizanom. Po vojni je izdelal šatuljo s posvetilom: "Svojemu največjemu dobrtniku, ki mi je rešil življenje, v zahvalo. Ing. Omahan" Ta je še danes na škofiju v sprejemni sobi. Tak je bil škof Rožman. Bil je preober. Bil je Korošec in ti so mehkega srca. Njegova napaka je bila v tem, da je hotel vsakomur pomagati. To je tisto, kar je dobro vedeti.

Omenjeni Omahan mi je nato, ko sem odhajal na operacijo v Ljubljano, ponujal celo partizansko oboroženo spremstvo. To sem odoklonil in šel sam. Ko sem prišel v Ljubljano, sem pozvonil pri frančiškanih, da bi prenočil. Vendar mi niso hoteli takoj odpri. Ko sem vztrajal, so se vrata le odprla in vratar me je vprašal: "Si to res ti? Tu se govori, da ste mrtev!" - Vojna je pa resena zmeda!

Naslednje jutro me je po telefonu poklical škof in mi povedal, da je pri jutranji maši molil zame. Tudi on je mislil, da me ni več. Zahvalil sem se in v šoli dodal: "Bo pa za naprej veljalo."

Tu povem še en vic. Leta 1942 je prišel v Ribnico, italijanski visoki komisar Emilio Grazioli. Zbognili so nas na kup. Na tribuni sva stala skupaj z dr. Oražmom. Bila je tudi dr. Bojčeva (Franja) in še bi lahko našteval. Otroke so v šoli naučili, naj ob generalovem prihodu pozdravijo: "Evviva Duce!"

In res. Grazioli pride, učiteljica da znak in otroci zakričijo iz vsega grla: "Eviva Buče, Buče..." Joj, kako smo se smejavili. Robci so bili vsi mokri. K sreči ni bilo zaradi tega nič narobe. V italijanski namreč "buče" ne pomeni ničesar.

Župnišče so vam pa vseeno požgali?

Ne, niso. Morali smo se izseliti, požgali ga pa niso. Preseliti smo se moralni na rob mesta, zunaj bloka. A kaj, ko ni pomagalo. Pozneje so ga namreč z bombardirali Angleži.

Kako pa je bilo po vrnitvi iz Novega mesta v Ribnico? Bi še lahko ostali za župnika oz. dekanega?

Lahko, a nisem hotel in tudi mogel ne. Po vseh teh krivicah in uničevanju se človeku upre. Odločil sem se oditi. Tudi mater smo prekopali in prepeljali v Ljubljano. Ko sem odhajal, so ljudje jokali.

Slovenski film na svetovni sceni

KDAJ JE FILM USPEŠEN?

Ljubljana - Te dni je novi slovenski film Umetni raj režiserja Karpa Godine doživel tudi slovensko premiero, potem ko so ga poprej videli že v letošnjem Cannesu. Na vprašanja, ali je Vibi uspel prorod na svetovni filmski trgu prav s tem filmom, bo najbrž odgovoril čas, prva znamenja pa kažejo na dobro.

Casi se očitno spreminjajo tudi za slovenski film. Zdaj ni več tako pomembno, da se film roditi in predstavi občinstvu, pač pa, kako se predstavi; seveda je bil predstavitev pompa od nekdaj sestavni del popotnice v kinematografske dvorane. Novemu slovenskemu filmu Umetni raj pa je uspelo stopiti na svetlo s pravim (majhnim?) škandalčkom, ki se je dogodil na francoskih tleh, odmeval pa je seveda v domaćih logih.

In kaj je takega, da lahko nekaj takšnega, kot je pojav novega slovenskega filma, pojavi, ki smo ga vedno pozdravljali kot kulturni dogodek prve vrste, zdaj razumemo lahko tudi drugače? Zakaj se kar naenkrat okoli slovenskega filma dviga toliko prahu, celo dosti preveč, kot bi ga bilo za vzbujanje neke pozornosti sploh treba. Če velja, da se za iskrim konjem dviga največ prahu, potem je seveda vse v redu in vse prav. Če pa ne drži tisto o "iskrem konju", pa se bo očitno treba navaditi, da se bo poslej za slovenskim filmom tudi sicer kadilo. In to zaradi posebnega razloga.

Najbrž bi bilo vse v redu in prav in tudi prah se ne bi dvigal, če ne bi najnovješji Vibin film Umetni raj režiserja Karpa Godine sodeloval na letošnjem filmskem festivalu v Cannesu -

Jurgen Morche, v filmu igra Fritz Langa: "Prav gotovo Umetni raj ni lahek film, toda vsak, ki ima rad film, bo tudi našel pot do tega filma. Nič ni narobe, če film vzbuja diskusije. V nekaterih okoljih kot na primer v Franciji so za take vrste filme bolj dovezni, zato so ga le-ti sprejeli."

Karpo Godina: "Ne vem, ali je to res moj najslabši film, kot pišejo kritiki. Povedali bodo gledalci tu doma in po svetu. Da film odmeva, ni droma. Ta odmev je potegnil za seboj še druga dva moja filma posnetna za Vibo: Splav Meduze in Rdeči boogie, oba iz leta 1980. Oba bo novi distributer Vibin filmov ponudil kinematografskemu trgu."

čeprav v uradnem programu, a izven konkurence. Že to je bil dogodek prve vrste.

Po Štigličevi Dolini miru pred davnimi desetletji, namreč na tako imenitnem festivalu, kjer se potrjujejo vse svetovne kine-

matografije in zablestijo imena, ki potem sodijo v filmsko zgodovino, nismo imeli slovenskega filma. Vabilo Cannesca Umetnemu raju je bilo za slovenski film zato več kot dobrodošla potrditev vrednosti.

In odmevi? Vljudni tuji kritiki so pisali o filmu, ki je šele te dni doživel slovensko premiero, kot o elegantnem, intelligentnem filmu, ki vzbuja pozornost ne le zaradi zgodbe o Fritzu Langu, znamenitem filmskem režiserju; vendar pa se film ne vrti okoli Langa, ki je pri ljutomerskem advokatu dr. Grossmannu, pionirju naše kinematografije, bival le kratek čas... Manj prizanesljivi, med ostalim, so bili domači ocenjevalci filma. Morda tudi zato, ker se je dolgo časa o slovenskem filmu pisalo kot o negledljivem filmu - zdaj pa iz takšne produkcije rojen film dobi kar nenadoma vstopnico za najboljšo svetovno filmsko selekcijo. Travma (nekaterih) ocegnevalcev - ali kako bi drugače rekli vsemu, kar se okoli filma dogaja.

Toda filmi - kot tudi umetnost sicer - ne naletijo vedno na nedeljeno odobravanje ali odklanjanje, vsakega nekaj, tako se ponavadi dogaja. In če ustvarjalci novega slovenskega filma sami pravijo, da to ni film za najširše občinstvo, pač pa za gledalce s posebnim okusom, jim pač gre verjeti. Sicer

tudi ne bi filma vabili še na novejših filmskih festivalov, med njimi tako pomembne, kot so v Edinburgu, Tokiu, in La Rochelle in drugod. Skratka Viba je očitno naredila film za svetovno filmsko sceno. In če so odhod na svetovno sceno doma pospremle slabe ocene, pa to očitno ne moti luksemburškega podjetja 3B Entertainment, da ne bi prevzelo svetovne distribucije Umetnega raja. Še več, Luksemburžani bodo v kratkem postali tudi poslovni partner ljubljanske Vibe ter ji v skupnem mešanem podjetju z 49 odstotnim finančnim deležem omogočili dohitevanje filmskega sveta z moderno tehnično opremo. Poslovna pota očitno vodiči tudi preko filmov, kot je Umetni raj - in prav je tako. ● Lea Mencinger

Moški pevski zbor DPD Svoboda Podnart

SREBRNI PEVSKI JUBILEJ

Podnart - Sedanja generacija pevcev v Podnartu poje že 25 let. V soboto, 2. junija, ob 20.30 bodo v Domu kulture v Podnartu z letnim koncertom pod vodstvom dirigenta Egija Gašperšiča praznovati srebrni jubilej. Ob tej priložnosti bodo v Domu kulture ob 20. uri odprli likovno razstavo rojaka, amaterskega krajinarja Vinka Bogataja iz Lesc.

Zborovsko petje je živilo v Podnartu že pred prvo svetovno vojno, zelo bogato pa med obema vojnami; tudi prva leta po drugi vojni so dala nov zagon zborovskemu petju, ki je bilo vedno v zakupu predanih in neumornih posameznikov.

Proti koncu petdesetih let je petje v Podnartu zamrlo. Sedanjii najstarejši pevci se spominjajo, da v času njihovega osnovnega šolanja niso slišali domačega zobra. V sredini šestdesetih let je

iz Podnarta dirigent Fabijan dobil prve lepe pohvale. Na začetku sedemdesetih let je od mešanega zobra ostal še moški del zobra, ki je večkrat menjal pevovodjo. Janez Foršek jih je vodil dvakrat, vmes pa danes že pokojni pevec in zborovodja Marjan Eržen. Ne smemo pozabiti, da je v zadnji sezoni mešanega zobra eno leto-zbor vodil Karel Boštjančič.

Zborovska leta potekajo kot življenje družine ali kmetije:

bode iz Podnarta zapel občinstvu izvirno ubrane koncerne. Z velikim posluhom za zmožnosti amaterskega zobra, za temperament komorne skupine, za bogastvo in razsežnosti slovenske zborovske bare in za zborovsko srečo na Gorenjskem so pevci iz Podnarta vsako leto zapeli nekaj novega. Letni koncert ni bil stereotip dvojčka, med katerima eden poseže po slovenskih umetnih, drugi pa slovenskih narodnih. Vsebina je izbirala motive med ljubezno, drugo leto med soldati, uglasbive se je zatekla z golj med one iz druge polovice prejšnjega stoletja ali celo med starejše večglasno petje, skladatelji so bili iz vse Evrope ali pa samo Primorci, kar bo ključ letošnjega koncerta. Slišali bomo Pahorjev Očenaš, ki je gotovo težak zalogaj za amaterski zbor komorne zasedbe, Srebrenjakovo Ne jaz nočem še umreti, ki je po akordih nekaj nevsakdanjega za podnartovske pev-

ce, pa tudi zaradi Kosovelovega besedila, nekaj vrednega za Slovence v tem stoletju, prvi del koncerta bo razpet lok med Premrlovo trpkim razmišljajočim Trojno gorje in igrivo hudošniško Kum Radovana Simonitja.

Med odmorom se bomo pevem zahvalili, da so v zboru že okroglih deset let, petnajst, dvajset, mlajših ni, osmim pevem pa bomo vzkliknili: pojte še naslednjih petindvajset let.

Drugi del koncerta se začenja s slovensko narodno Stojimi polje, ki jo je Marij Kogoj odel v tako opravo, kot bi se življenje vrnilo za nekaj stoletij; pravo arhaično besedilo je podprtlo z izvirno glasbeno govorico. Pavle Merku je sodobni iskalec narodnega glasbenega blaga onkraj zahodne slovenske državne meje, tam iz daljne Rezije pa se bo oglasila za konec še Srebrenjakova Rezijanska.

Stane Mihelič

SLOVENSKI KULTURNI ZBOR

setih let je tedanji predsednik Slobode Anton Solar zbral v sebi toliko moči in volje, da je nagovoril skupino mladincev in poiskal dirigenta. Porabil je naključno skupino mladih, ki so ravno zaključevali plesni venček, pa se niso in niso hoteли raziti.

Februarja 1965. leta so se začele pevske vaje tedanjega mlađinskega mešanega pevskega zobra pod taktirko Matevža Fabijana, ki je takrat ravno začenjal lepo in uspešno dirigentsko kariero. Prvi pevci tega zobra se prijetno spominjam, da je prav z mešanim zborom

pevci prihajajo, odhajajo, podobno je z dirigenti, zbor raste in napreduje, pada in včasih komaj preživi, marsikateri pa usahne, pa se seveda dvigne na drugem kraju dežele ali čez leta spet tam. Taka valovanja je doživil tudi zbor v Podnartu. Na koncu sedemdesetih let je kar več mesecov životaril in pravzaprav čkal svojega konca. Naključje in vreden posameznik sta izvlekla zbor v življenje. Pred desetimi leti je zbor prevzel dirigent Egi Gašperšič. V desetih letnih koncertih in drugih nastopih je Moški komorni zbor DPD Sloboda

Ljubljana - V ponedeljek, 4. junija, ob 10. uri bo v Kanjarjevem domu ustanovni sestanek Slovenskega kulturnega zobra. Zbor pripravlja iniciativni odbor skupaj z Društvom slovenskih pisateljev; v odboru so Niko Grafenauer, Tine Hribar, Franček Rudolf, Miloš Mikelin, Boris A. Novak, Tone Peršak, Urban Koder, Jure Mikuž, Igor Lampret, Janez Bernik, Maks Strmčnik, Jaroslav Skrušny, Boris Ostan, Ksenija Hribar, Stane Bernik, Ivo Svetina, Peter Kovačič, Uroš Krek in Boris Gombač. Po razpustitvi Kulturne skupnosti Slovenije so pristojnosti s področja regulacije financiranja in organizacije slovenske kulture prešle na Izvršni svet skupščine Slovenije oziroma na republiški komite za kulturo. Odbor, ki je prepričan v nujnost samoorganiziranja kulture kot delnega družbenega sistema in v neizbežnost njene avtonomije, vabi vse kulturne delavce, posameznike in osebe, ki čutijo potrebo po tovrstnem sodelovanju, na ostrovitveni sestanek Slovenskega kulturnega zobra.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši razstavlja fotografije Herman Pivk. V galerijskih prostorih Mestne hiše je na ogled razstava ljudske plastike na Gorenjskem iz zbirk Gorenjskega muzeja.

JESENICE - V Kosovi graščini je na ogled razstava Narava v očeh otrok, razstava izdelkov predšolskih otrok.

V razstavnem salonu Dolik je na ogled razstava likovne ustvarjalnosti učencev osnovnih šol.

BESNICA - Ženski nonet Tomo Zupan in Moški pevski zbor KUD Jože Papler iz Besnice prirejata jutri, v soboto, ob 20. uri skupni letni koncert v osnovni šoli v Besnici.

KRANJSKA GORA - Gledališče Tone Čufar bo v nedeljo, 3. junija, ob 20.30 nastopilo s komedio C. Goldonija Ribiške zdrahe pred Liznjekovo domačijo.

RADOVLJICA - V Šivčevi hiši so na ogled dela kitajskih grafikov.

V prostorijah Ljubljanske banke razstavlja slike akad. slikarka Brigit Požegar - Mulej.

PODNART - V Domu kulture bo jutri, v soboto, ob 20.30 jubilejni koncert Moškega komornega zobra Podnart.

ŠKOFJA LOKA - V ponedeljek, 4. junija, ob 19. uri bodo v galeriji ZKO - Knjižnica odprli slikarsko razstavo Bernarde Zagrec.

V galeriji Ivana Groharja je na ogled razstava tapiserij Silve Horvat.

Zbirke Loškega muzeja so odprte vsak dan, razen pondeljka, od 9. do 17. ure. V okroglem stolpu si je mogoče ogledati video kasete o muzejskih zbirkah ter filme o lepotah Slovenije (v treh jezikih).

TRŽIČ - Zavod za kulturo in izobraževanje Tržič je v sodelovanju z župnijskim uradom Tržič pripravil razstavo akvarelov Mari Šmid; del razstave je v Kurnikovi hiši, drugi del pa v župnijski dvorani sv. Jožefa v Tržiču.

TRŽIČ - V fotogaleriji Slovenije odpirajo danes, v petek, ob 20. uri razstavo črnobelih fotografij avtorja Bojana Beguša, člena Fotokluba Janez Puhar Kranj.

GOSTOVANJE UKRAJINSKE FOLKLORE

Kranj - Jutri, v soboto, ob 20. uri bo folklorna skupina Lionotsvit iz Ukrajine nastopila na prireditvenem prostoru v gradu Kieselstein. Ukrainski folkloristi bodo nekaj dni nastopali po Sloveniji, tudi v Bledu. S tem vračajo obisk folklorni skupini Sava Kranj, ki je pred kratkim nastopala v Ukrajini. ● L. M.

JURIJ REJA NASTOPA NA JESENICAH

Jesenice - Jutri, v soboto, ob 19.30 bo v jeseniškem gledališču Toneta Čufarja celovečerni koncert z opernim pevcom Jurijem Rejo. Prominentni pevec ima v programu popularne melodije od španskih, napolitanskih do slovenskih pesmi, sam pa bo program tudi povezoval. Koncert je zadnja prireditev v abonmajski sezoni. Neke vstopnice pa je tudi v prodaji.

ŠE ENA GLEDALIŠKA PREDSTAVA

Kranj - V Prešernovem gledališču prav zdaj pripravljajo novo predstavo. Režiser Lojze Domajnik bo z igralskim ansamblom postavil na oder Janka Modra koroško pripovedko Mojca Pokraculja. Scena je delo Vinka Tuška, glasba Lojzeta Krajncana, koreografija Alenke Dolenc - Krizaj. Predpremiera je predvidena za četrtek, 7. junija, ob 18. uri v Prešernovem gledališču, v rednem programu pa bo predstava v jeseni.

LIKOVNO SREČANJE SAVA 90

Gozd Martuljek - V okviru praznovanja 70-letnice Save Kranj pripravlja Likovna skupina KUD Sava Kranj likovno srečanje v Domu Donita Medvode. Tridnevno srečanje bo potekalo ta konec po ustaljenih načelih slikarske kolonije. Tema in vrst slikanja ni določena, najverjetneje pa se bodo slikarji odločali za krajino v Gozdnu Martuljku in okolici. Deset najboljših likovnih del bo organizator srečanja odkupil. Najboljša dela bo likovni kritik dr. Cene Avguštin odbral za razstavo, ki bo septembra v eni od galerij v Kranju, že poprej pa bodo slike na ogled v galeriji Gaštej v Savi Kranj. ★ L. M.

NOVOROMANTIČNO SLIKARSTVO

Janez Justi se s slikanjem ukvarja ljubiteljsko. Slikarsko znanje pa si je pridobil tudi na večernih likovnih tečajih na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani.

V razstavnih prostorih gostilne Lipan na Hotavljah je postavljal na ogled trinajst podob večinoma v oljni tehniki. Jedro razstave je motivno uglašeno na tihožitje oziroma še bolje na cvetove rož, ki jih vkomponira pred ozadje prosto, torej brez vaz in cvetličnih lončkov. Bistvo slikarskih prizadevanj Janeza Justina je v slikanju rož; cvet zavzema velik del slikovne površine in s svojo barvo prevladuje nad sliko tudi zaradi svoje intenzivne barvitosti. Ozadje slike pa je prepleteno z barvnimi lisami, umirjenimi in podrejenimi kompaktno naslikanim cvetovom. Ali ni zanimiva in mikavna ta dvojnost med jedrnato oblikovanjem cvetom in razpršeno barvitostjo ozadja? Nekajkrat se ozadje opira ali odpira v krajino v zelo širokem pomenu te oznake, drugič se to pokrajinsko ozadje skrije ali prelije v barvno lisasto strukturo že skoraj abstraktne učinkovitosti. Ozadje slike pa je prepleteno z barvnimi lisami, umirjenimi in podrejenimi kompaktno naslikanim cvetovom. Ali ni zanimiva in mikavna ta dvojnost med jedrnato oblikovanjem cvetom in razpršeno barvitostjo ozadja? Nekajkrat se ozadje opira ali odpira v krajino v zelo širokem pomenu te oznake, drugič se to pokrajinsko ozadje skrije ali prelije v barvno lisasto strukturo že skoraj abstraktne učinkovitosti. Ozadje slike pa je prepleteno z barvnimi lisami, umirjenimi in podrejenimi kompaktno naslikanim cvetovom. Ali ni zanimiva in mikavna ta dvojnost med jedrnato oblikovanjem cvetom in razpršeno barvitostjo ozadja? Nekajkrat se ozadje opira ali odpira v krajino v zelo širokem pomenu te oznake, drugič se to pokrajinsko ozadje skrije ali prelije v barvno lisasto strukturo že skoraj abstraktne učinkovitosti. Ozadje slike pa je prepleteno z barvnimi lisami, umirjenimi in podrejenimi kompaktno naslikanim cvetovom. Ali ni zanimiva in mikavna ta dvojnost

TV SPORED

PETEK

1. junija

- 9.00 Mozaik, ponovitev
9.30 Boj za obstanek
10.30 Vnovič v Bridesheadu, angleška nadaljevanca
15.25 Svet na zaslonu, ponovitev
15.55 Žarišče, ponovitev
16.30 TV dnevnik
16.50 Mozaik, ponovitev
Teden
17.55 Spored za otroke in mlade
17.55 Avtoštoparka, kratki igralni film
18.30 Poltrona expres, španska nanizanka
18.40 Noro, norejše, noričica, norveška igrana serija
19.00 Risanka
19.30 TV dnevnik
19.59 Zrcalo tedna
20.20 Rumena reka, japonska dokumentarna serija
21.15 Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka (2/42)
21.15 TV dnevnik
22.45 Ex libris: Nekoč je bila slovenska popevka
23.50 Melanolija, angleški film

2. program TV Ljubljana

- 16.30 Satelitski programi
17.50 Regionalni programi TV Ljubljana
Studio Maribor: Tele M
19.00 Videomeh
19.30 TV dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 I '90, oddaja pred SP v nogometu
21.00 Skupščinska kronika
21.30 Slavnostni koncert ob 35-letnici simfonikov RTV Ljubljana
23.05 Satelitski programi

TV Zagreb

- 8.20 TV koledar
8.30 Glasbeni delavnica, oddaja za otroke
9.00 Solski program
10.30 Poročila
10.35 Solski program
12.30 Poročila
12.35 Prezrili ste, poglejte
13.30 Kvizkoteka
14.50 Poročila
15.00 Ponovitev nočnega programa
17.00 TV dnevnik
17.20 Izobraževalni program
17.50 Oddaja za otroke
18.20 Številke in črke
18.40 Risanka
18.45 Muppet show
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Glas srca, ameriška nadaljevanca
20.55 Zabavnoglasbena oddaja
21.35 TV dnevnik 3
21.55 Kronika Kongresa Zvezne sindikat Jugoslova

22.10 Kulturni magazin

23.10 Šport danes

23.15 Barve noči, nočni program Nancy Wake, ameriška nadaljevanca

Vse razen ljubezni, humoristična serija

1.15 Poročila

SOBOTA

2. junija

- 8.30 Izbor tedenske programske tvornosti
8.30 Nemščina
9.00 Spored za otroke in mlade
Radovedni Taček: Riba
9.15 Lonček kuhanj: rižev naranček
9.25 ZBIS: Žaba v črnilišku
9.35 Ciciban, dober dan: Zima v dolini ribnikov
9.55 10 let Živžava
10.15 Alicia v deželi risb, oddaja TV Sa
10.40 Ovčar Hobo, ameriška nadaljevanca
11.05 Periskop: Sol, 2. del
11.45 Podelitev Levstikovih nagrad za leto 1990
12.30 Žgode iz školjke, 22. oddaja
13.00 Naša pesem '90, 2. oddaja
14.25 Cirkum musica, ponovitev
15.25 I '90, oddaja pred SP v nogometu, ponovitev
15.55 Žarišče, ponovitev
16.30 TV dnevnik
16.45 Callowayjevi, ameriški film
18.55 Vaš zelenjavni vrt, izobraževalna serija, ponovitev
19.10 Risanka
19.18 TV okno
19.30 TV dnevnik
19.59 Utrip
20.20 Žrebanje 3 x 3
20.30 Krizkraž
22.05 TV dnevnik
22.40 J. Gould: Greh, zadnji del ameriške nadaljevanke
23.15 Več kot smo flirt, ameriški film

2. program TV Ljubljana

- 16.30 Satelitski programi
19.00 Danes skupaj, oddaja TV Zagreb
19.30 TV dnevnik
20.10 Pop festival, prenos iz hale Tivoli
21.40 Filmske uspešnice:

Veliki avtobus, ameriški film

- 23.05 Končnica DP v vaterpolu - Partizan : Mladost, posnetek iz Beograda
0.20 Satelitski programi

TV Zagreb

- 8.50 TV koledar
9.00 Izbor izobraževalnega programa

10.00 Nemščina

10.35 Čebelica Maja

11.00 Prezrili ste, poglejte

12.05 Saga o Forsythih, angleška nadaljevanca

13.00 Prezrili ste, poglejte

14.30 Ciklus filmov Walta Disneya

Opičji stric, ameriški film

15.55 Sedmi čut, oddaja o prometu

16.05 Kritična točka

16.50 TV dnevnik

10.00 TV dražba, 1. del

17.30 Hrvaški pisci na TV ekranu - Miroslav Kreža: Adam in Eva, TV film

18.25 TV dražba, 2. del

19.15 Risanka

19.30 TV dnevnik

20.15 Alf, ameriška nanizanka

20.50 Igrani film

22.20 TV dnevnik

22.35 Kronika Kongresa Zvezne sindikat Jugoslavije

22.50 Športna sobota

23.10 Poročila v angleščini

23.15 Barva noči, nočni program

1.15 Poročila

NEDELJA

3. junija

8.55 Otroška matineja

8.55 Živ žav

9.45 Poltrona expres, španska nadaljevanca

10.15 Greh, ponovitev nadaljevanke

11.00 Alo, alo, humoristična serija

11.25 Alpsi večer Bled 1990, 2. oddaja

12.00 Kmetijska oddaja

14.05 Formula 1, francoska nadaljevanca, 8/13

14.40 Kolo sreče

16.30 TV dnevnik

16.40 Poslovne informacije

16.50 Komorni ansambel Slovensicum

17.10 Malteški sokol, ameriški film

18.50 Alice in njena družina: Alice na dirkah

19.05 Risanka

19.15 TV okno

19.30 TV Dnevnik 2

19.55 Vreme

20.05 Brez tretjega, drama TV Zagreb

21.10 Zdravo

22.35 TV dnevnik

2. program TV Ljubljana

10.00 Oddaja za JLA

13.00 Nedeljsko športno popoldne

19.30 TV dnevnik

19.55 Zagreb: prijateljska nogometna tekma - Jugoslavija : Nizozemska, prenos

21.55 Športni pregled

22.25 Satelitski programi - poskusni prenos

1. program TV Zagreb

9.00 Top Cat, ponovitev risane serije

9.25 Poročila

9.30 Nedeljsko dopoldne za otroke

10.55 Dokumentarna oddaja

12.00 Kmetijska oddaja

13.00 Nevarni zaliv, kanadska nadaljevanca, 1/10

14.00 Poročila

14.05 Nedeljsko popoldne

16.15 Bitje imenovanček, ameriška poljudnoznanstvena serija

17.10 Body builderke, ameriški film

18.45 Top Cat, risana serija

19.10 TV sreča

19.30 TV dnevnik

20.00 Vrnitev Arsena Lupina, francoska nanizanka

21.05 Goranova pomlad, reportaža iz Lukovdola

21.35 TV dnevnik

21.55 Športni pregled

22.25 Poročila v angleščini

22.40 Noč z vami

Nezvesto tvoja, ameriški film

Vse razen ljubezni, humoristična serija

0.30 Poročila

PONEDELJEK

4. junija

9.00 Spored za otroke in mlade

9.30 Utrip

9.45 Zrcalo tedna

10.00 Mladinski pevski festival Celje '89: Množični koncert

16.35 Zdravo, ponovitev

18.00 TV dnevnik

18.25 Zrcalo tedna

18.40 Spored za otroke in mlade

18.40 Radovedni Taček: klobuk

18.55 Alicia v deželi risb, otroška serija

19.10 Risanka

19.20 TV okno

19.30 TV Dnevnik 2

19.55 Vreme

20.05 L. Kašteljan: Adagio, drama TV Zagreb

22.05 TV dnevnik, Vreme

22.30 Poletna noč

Murphy Brown, ameriška nanizanka

Kdo je Bourne, ameriška nadaljevanca

Črni gad, angleška nanizanka

0.35 Video strani

2. program TV Ljubljana

17.00 Satelitski programi

19.00 Zaščitena narava: Park Maksimir, izobraževalna oddaja TV Zagreb

19.30 TV dnevnik

20.00 Žarišče

20.30 Po sledeh napredka

20.55 Sedma steza, oddaja o športu

21.10 Portret Ivana Jermana

22.05 Zabava vas Halid Bešlić s prijatelji, oddaja TV Sarajevo

22.50 Satelitski programi - poskusni prenos

1. program TV Zagreb

8.20 TV koledar

8.30 Oddaja za otroke

8.45 Goranove zgodbe, oddaja za otroke

9.00 Poletni program

11.00 Poročila

11.05 Poletni program

14.35 Poročila

14.45 Barva noči, ponovitev nočnega programa

16.50 Jadranki potopisi

17.00 Poročila

17.10 TV koledar

17.20 Rezerviran čas

17.50 Oddaja za otroke

18.05 Goranove zgodbe, oddaja za otroke

ri slovenskih skladateljev zabavne glasbe - 23.05 Literarni nočurno - 23.15-5.00 Nočni program - glasba

NEDELJA, 3. junija:

Prvi program

5.00-8.00 Jutranji program, glasba - 8.00 Poročila - 8.05 Radijska igra za otroke - Medvedka s pentljijo - 9.05 Še pomnite, tovariši - 10.05 Nedeljska matinija - 10.35 Nedeljska reportaža - 11.03-16.00 Naši poslušalci čestitajo v pozdravljujo - 16.00 Lojtrica domačih - 17.00 Poročila - 17.30 Humoreska tega tedna - 18.05 Priljubljene operne melodije - 19.00 Radijski dnevnik - 19.35 Lahko noč, otroci - 20.00-22.00 V nedeljo zvečer - 22.00 Zrcalo dneva - 23.05 Literarni nočurno - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

PONEDELJEK, 4. junija:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 6.00 Poročila - 7.00 Druga jutranja kronika - 8.05 Glasbena lepljenka - 10.00 Dopoldanski dnevnik: Informacije, gospodarstvo, glasba - 11.05 Izbrali smo... 12.00 Poročila - Na današnji dan - 12.10 Minute z ansamblom - 12.30 Kmetijski nasveti - 14.02 Za mlade radovedneže - 14.20 Mladi na glasbenih revijah in tekmovaljih - 15.15 Radio danes, radio jutri - 15.30 Dogodki in odmevi - 15.55 Zabavna glasba - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 18.00 Poročila - 18.05 Pihalne godbe vam igrajo - 18.25 Zvočni signali - 19.35 Lahko noč, otroci - 20.00 Sotočja (prenos iz studia Radia Maribor) - 21.05 Zaplešite z nami - 23.05 Literarni nočurno - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

TOREK, 5. junija:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Radijska šola za srednjo stopnjo - 10.00 Dopoldanski dnevnik: Informacije, gospodarstvo, glasba - 11.05 Danes smo izbrali - 12.10 Pojem in godemo - 12.30 Kmetijski nasveti - 13.30 Čestitke poslušalcev - 14.02 Znanje za jutri - 17.00 Znano in priljubljeno - 18.05 Za ljubitelje lahke glasbe - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Z instrumentalnimi ansamblji - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - 20.35 Minute za... - 22.00 Zrcalo dneva - 23.05 Literarni nočurno - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

SREDA, 6. junija:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Za knjižne molje - 9.05 Glasbena matinija - 10.00 Dopoldanski dnevnik: informacije, gospodarstvo, glasba - 11.05 Oddaja o SLO - 12.10 Pojem in godemo - 14.05 Mehurčki - 15.55 Zabavna glasba - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 18.05 Minute za jazz - 18.30 Na ljudsko temo - 19.00 Radijski dnevnik - 19.35 Lahko noč, otroci - 20.00 Zborovska glasba po želji poslušalcev - 21.05 S knjižnega trga - 23.05 Literarni nočurno - 23.15-4.30 Nočni program - glasba

ČETRTEK, 7. junija:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 6.00 Poročila - 7.00 Druga jutranja kronika - 8.05 Glasbena lepljenka - 10.00 Dopoldanski dnevnik: Informacije, gospodarstvo, glasba - 11.05 Izbrali smo... 12.00 Poročila - Na današnji dan - 12.10 Minute z ansamblom - 12.30 Kmetijski nasveti - 14.02 Za mlade radovedneže - 14.20 Mladi na glasbenih revijah in tekmovaljih - 15.15 Radio danes, radio jutri - 15.30 Dogodki in odmevi - 15.55 Zabavna glasba - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 18.00 Poročila - 18.05 Pihalne godbe vam igrajo - 18.25 Zvočni signali - 19.35 Lahko noč, otroci - 20.00 Sotočja (prenos iz studia Radia Maribor) - 21.05 Zaplešite z nami - 23.05 Literarni nočurno - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

UNI

BREZ ALKOHOLA

KINO

KRANJ CENTER

1. junija amer. vojna drama ROJEN 4. JULIJA ob 17. in 20. uri 2. junija amer. barv. vojna drama ROJEN 4. JULIJA ob 16.30 in 19. uri, prem. amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 21.30 3. junija

amer. vojna drama ROJEN 4. JU-LIJA ob 16.30 in 19. uri, prem. amer. kom. NIČ VIDEL, NIČ SLIŠAL ob 21.30 4. junija amer. barv. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. 18. in 20. uri 5. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. 18. in 20. uri 6. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 7. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 8. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 9. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 10. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 11. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 12. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 13. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 14. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 15. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 16. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 17. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 18. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 19. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 20. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 21. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 22. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 23. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 24. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 25. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 26. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 27. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 28. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 29. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 30. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 31. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 32. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 33. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 34. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 35. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 36. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 37. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 38. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 39. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 40. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 41. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 42. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 43. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 44. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 45. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 46. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 47. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 48. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 49. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 50. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 51. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 52. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 53. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 54. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 55. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 56. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 57. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 58. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 59. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 60. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 61. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 62. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 63. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 64. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 65. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 66. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 67. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 68. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 69. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 70. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 71. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 72. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 73. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 74. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 75. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 76. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 77. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 78. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 79. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 80. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 81. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 82. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 83. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 84. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 85. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 86. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 87. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 88. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 89. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 90. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 91. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 92. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 93. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 94. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 95. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 96. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 97. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 98. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 99. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 100. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 101. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 102. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 103. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 104. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 105. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 106. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 107. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 108. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 109. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 110. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 111. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 112. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 113. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 114. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 115. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 116. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 117. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 118. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 119. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 120. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 121. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 122. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 123. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 124. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 125. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 126. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 127. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 128. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 129. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 130. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 131. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 132. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 133. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 134. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 135. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 136. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 137. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 138. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 139. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 140. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 141. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 142. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 143. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 144. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 145. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 146. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 147. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 148. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 149. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 150. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 151. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 152. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 153. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 154. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 155. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 156. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 157. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 158. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 159. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 160. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 161. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 162. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 163. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 164. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 165. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 166. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 167. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 168. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 169. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 170. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 171. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 172. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 173. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 174. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 175. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 176. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 177. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 178. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 179. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 180. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 181. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 182. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 183. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 184. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 185. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 186. junija amer. kom. TURNER IN HOOCH ob 16. in 18. uri 187. junija amer.

V nesreči si vedno sam

Elanova prisilna poravnava je trčila na banalni problem plačila predujma za sodne stroške.

Poravnalni senat Temeljnega sodišča v Kranju je Elanu ob začetku postopka prisilne poravnave naložil plačilo predujma za sodne stroške v višini 400 tisoč dinarjev v roku osmih dni. Že po razglasitvi sklepa o začetku postopka smo na sodišču slišali vprašanje Elanova predstavnika, kaj se bo zgodilo z blokiranim žiro računom oziroma kako naj plačajo znesek, ker imajo žiro račun blokiran, saj je SDK-jeva podružnica v Kranju dobila tolmačenje centrale iz Beograda, da ostaja blokiran še naprej. Vprašanje je ostalo odprt in ostaja odprt še naprej, osemnevni rok se bo iztekel v soboto, nemara bodo dodelj rešitev le našli.

Na kranjsko SDK se seveda usipa kup obtožb, vendar pa je potrebno reči, da odblokiran žiro račun Elanu ne bi pomagal, saj bi morali v tem primeru spoštovati vrstni red upnikov, ki so svoje terjative že prijavili, plačilo sodnih stroškov pa se mora seveda postaviti v vrsto. Zastavlja se vprašanje, kako naj si Elan s prisilno poravnavo sploh pomaga, če je njeno tolmačenje v zvezi z blokado žiro računa takšno, da ne more biti odprt niti za tekoče denarne transakcije, ki so potrebne za nemočno proizvodnjo. Vse želje upnikov po ohranitvi proizvodnje in blagovne znamke so tako le želje, ne pa pomoč. V Elanu si zdaj pri oskrbi z materialom pomagajo s svojim avstrijskim podjetjem, ki pa ne more storiti vsega. Grozi jim, da se bodo ustavile dobave tujim kupcem, ker špediterji pač zahtevajo plačilo in še bi lahko naštevali, kje vse se zatakne, če nimaš denarja, da bi plačala naročeno stvar.

Poravnava sodnih stroškov je takoreč banalna stvar, ki pa ima seveda lahko uničujoče posledice. Če ne bodo plačani, temu namreč avtomatično sledi stečajni postopek, v njem sodišče lahko še enkrat poskus s prisilno poravnavo ali celo založi sodne stroške, toda sprašujemo se, čemu naj bi bilo sodišče zainteresirano, da Elan ne gre v stečaj. Nedvomno so najprej na vrsti vsi tisti, ki so pomoč obljudljali, s slovensko vlado na čelu, predvsem pa upniki, če so seveda resnično zainteresirani, da se to ne zgodi.

Nemara bodo rešitev s pomočjo upnikov do sobote le našli, Elanu pa nedvomno ostaja grenko spoznanje, da si v nesreči vedno sam, v sreči pa imaš kup "priateljev". ● M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Ponovni poziv k razbremenitvi gospodarstva

Gospodarska zbornica Slovenije zahteva vsaj za petino manjše obremenitve gospodarstva.

Ljubljana, 29. maja - Podatki o blokiranih žiro računih podjetij so vse bolj zaskrbljujoči. Da ne bi skokovito naraščanje nelikvidnosti ogrozilo uresničevanje gospodarske reforme, je potrebno davke in prispevke zmanjšati vsaj za petino, so sodili na seji izvršilnega odbora Gospodarske zbornice Slovenije.

Položaj gospodarstva je dramatičen, je dejal predsednik Gospodarske zbornice Slovenija Marko Bulc, saj ni več podjetja z normalnim likvidnostnim stanjem, 16-odstotno zmanjšanje obsega proizvodnje ter 14 odstotkov zaposlenih v podjetjih, ki imajo blokirane žiro račune, ne more biti več odraz dejstva, ki ga zagovarja zvezna vlada, da v takšnih podjetjih izdelujejo "nepotrebitno" blago.

Aprila je povprečni znesek blokiranih sredstev (nad pet dni) približno 1,5 milijarde dinarjev, nelikvidnost pa se vse bolj zaostroji. Gospodarstveniki so se odločili, da novi slovenski vladi in parlamentu pošljejo pismo, v njem zahtevajo predvsem povečanje izvoznih premij, odpravo uvoznih taksov, sprememb monetarne politike, odmrznitev cen v infrastrukturi in želijo, da naredita kaj konkretnega glede preobrazbe družbenih lastnine. Izvozne premije seveda zahtevajo, dokler še nimajo zunanje konvertibilnosti dinarja.

Zahtevali so vsaj 20 odstotno znižanje davkov in prispevkov, kar bi pomenilo tolikšno obremenjenost gospodarstva kot v prvem četrtletju lanskega leta, kar bi torej šele omogočilo pravo razbremenitev gospodarstva. Razpravljalcji so povedali, da je zdaj na žiro računih gospodarstva 22 odstotkov sredstev, na žiro računih negospodarstva pa preostalih 68 odstotkov sredstev. Slišali smo celo, da so na račun ukinitve sisov občine obogatele, saj so se pojavili presežki, ki jih posojajo gospodarstvu oziroma na finančnem trgu. Ponekod celo priznajo, da 15 odstotno znižanje dajatev sploh ne bi ogrozilo programov družbenih dejavnosti.

Predsednik Marko Bulc je na začetku seje povedal, da se zbornica pogaja s sindikatom o tarifnem delu kolektivne pogodbe, ki ni usklajen. Zbornični predlog o 350 markah začetne plače je bil januarski, zdaj govorji o približno 400 markah, skupaj z dodatki o 500 markah. Če prištejemo še dodatke za hranino in drugo se torej približamo sindikalnim 600 markam. Sporazum s sindikatom naj bi dosegli te dni, če do tega ne bo prišlo, se bodo morali odločiti za t.i. arbitražni sporazum.

Kranjsko gospodarstvo vse bolj peša

Plače pod slovenskim povprečjem

Izgube hitro naraščajo in več kot polovica delavcev že dela v podjetjih z izgubo.

Kranj, 29. maja - Dosedanji kranjski izvršni svet je na svoji zadnji seji obravnaval rezultate gospodarjenja v lanskem letu in v letošnjih prvih treh mesecih, ko so se razmere še poslabšale, kar se poznajo tudi pri plačah. V kranjskem gospodarstvu so bile doslej običajno višje od slovenskega povprečja, proti koncu lanskega leta so mu približale, marca letos pa prvič zaostale za njim. Iz industrije se težave prenašajo v obrt, kjer zato prav tako ni večjih možnosti zaposlovanja.

Lanski rezultati gospodarjenja so zaradi nenehnih sprememb obračunskega sistema neprimerljivi s preteklimi leti, vendar pa je z nekaterimi kazalci moč pojasniti, da je bilo neuspešno in da so se konec leta razmere še poslabšale, kar kaže primerjava devetmesecnih podatkov z zadnjimi tremi meseci. Ustvarjenih prihodkov se je 2,2 odstotna delež izgube po devetih mesecih povečal na 3,1 odstotka ob koncu leta, delež akumulacije pa se je z 2,3 odstotka zmanjšal na 0,7 odstotka ustvarjenih prihodkov.

Izguba trikrat večja od akumulacije

Lanske izgube so znašale 198 milijonov dinarjev, z rdečimi številkami je lansko leto končalo 49 podjetij, v katerih je zaposlenih 17.199 delavcev, kar je 56,5 odstotkov vseh zaposlenih v gospodarstvu. Samo v lanskem zadnjem četrtletju so pridelali tri četrtine lanske izgube, kar kaže na zaostrev razmer ob koncu leta. Izgube pa so bile 3,2 krat večje, kot je znašala akumulacija.

Izgubo je lani imelo 49 podjetij, med njimi je 22 majhnih, od tega 17 zasebnih podjetij. Za primerjavo povejmo, da je bilo lani ustanovljenih 63 novih podjetij, od tega 53 majhnih. Največ izgube, 55,2 odstotka vse je imelo 16 srednjih podjetij, izguba enajstih večjih pa predstavlja 43,3 odstotka celotne.

Lanski izgubarji morajo po 30 dneh po predložitvi letnega obračuna ugotoviti, če bo nastala izguba ogrozila uspešno poslovanje in vplivala na insol-

ventnost, če to ugotovijo, morajo uvesti sanacijski ali stečajni postopek, če doseže izguba po letnem računu polovico trajnih virov pa mora uvesti stečajni postopek.

Izgube letos še večje

Podatki za letošnje prve tri mesece pa govorijo, da so se razmere še poslabšale, izguba je v primerjavi z lansko večja za četrino, rdeče številke je prikazalo 21 lanskih izgubarjev, 22 pa je novih. V podjetjih z izgubo pa je zaposlenih 20.500 delavcev.

Vendar pa je vanje moč tudi dvomiti, saj so se med izgubarji znašla tudi finančno trdna podjetja, vprašanje je, je dejal predsednik izvršnega sveta Henrik Peterner, ali gre v njih za dejansko izgubo ali pa so ravnali kot dobrski gospodarji in so s prikazom izgube zmanjšali plati družbenih dajatev.

Kot edino svetlo točko letošnjih prvih treh mesecev je Peternej omenil Tekstilindus, saj se vendarle uspel izogniti stečaju, ki mu je grozil konec lanskega leta. K temu je pripomogla tudi delovna skupina izvršnega sveta, ki je spremljala razmere in uresničevanje sanacijskega programa v Tekstilindusu, skupaj z vodstvom tovarne je imela osem sej, sodelovala je tudi pri kadrovskih rešitvah, končno jim je uspelo imenovati stalno vodstvo, zato po mnjenju izvršnega sveta ni več potrebna in razrešili so jo.

Proizvodnja in izvoz padata

Obseg industrijske proizvodnje je lani v Kranju po devetih

mesecih padel za 4,5 odstotka, ob koncu leta za 6 odstotkov, letosnjih podatkov še nimajo. Izvoz je lani še rastel, v primerjavi z letom poprej za 1,3 odstotka, konvertibilni za 3,7 odstotka. V kranjskem izvozu je bil kranjski delež konvertibilnega izvoza 45 odstotken, v slovenskem 5,6 odstotken. Po letošnjih podatkih pa je kranjska občina v prvih treh mesecih edina na Gorenjskem, ki ni dosegla izvoza prvih treh mesecih preteklega leta, manjši je bil za 1,9 odstotka, medtem ko se je na Gorenjskem povečal za 6,7 odstotka, v Sloveniji pa za 7,7 odstotka. Konvertibilni izvoz pa se je v kranjski občini povečal za 9,1 odstotka, na Gorenjskem za 17 odstotkov, v Sloveniji za 10,9 odstotka. Tudi izvozni podatki torej kažejo na pešanje kranjskega gospodarstva.

Težave se iz industrije prenašajo v obrt

Težave kranjske industrije se prenašajo v obrt, je opozoril Aleksander Troha, saj ima dosti kooperacij z obrtniki, ki ostaja brez naročil in s tem brez dela. Problemi tistih, ki ga še imajo, pa je neredno plačevanje. V kranjskih obrtih je skupaj z obrtniki zaposlenih približno 3.000 ljudi, ker jim manjka dela, tudi v obrti nastajajo presežki delavcev in ušteli so se torej tisti, ki so računali, da bo zaposlenost v obrti načršala in s tem blažila presežke delavcev v industriji.

Zanimiva je tudi ugotovitev, da program Optima, ki ga vodi občina, še ne daje rezultatov, pravil pobud je še vedno premalo in do ustanovitve novih enot drobnega gospodarstva ne pride, čeprav imajo ljudje idej veliko. Nekaj je seveda ideja, nekaj pa uresničitev zamisli.

Marca plače padle pod republiško povprečje

Pešanje kranjskega gospodarstva odseva seveda tudi v osebnih dohodkih, saj je zanj vse teže zbrati denar. Gospodarstvo je denimo zelo navezeno na najemane posojil, kar je odstotkov vseh dohodkov grada obresti. Z osebnimi dohodki je bil Kranj zadnja leta nad republiškim povprečjem, zdaj pa realno pada, kar je seveda odsek rezultatov gospodarjenja.

V letošnjih prvih treh mesecih je povprečna plača znašala 4.617 dinarjev, v gospodarstvu 4.411 dinarjev, v negospodarskih osebnih dohodek v kranjski občini je bil za 0,8 odstotka več od slovenskega povprečja marca pa so bili sicer večji z 6,1 odstotka, vendar so za 0,8 odstotka zaostali za republiškim povprečjem.

Neskladje pri plačah učiteljev

Težko je oceniti, kaj bodo letosnjne izgube omenile za druge dejavnosti in gospodarsko infrastrukturo občine, zlasti to velja za slednjo. Slišimo oceno, da plani začenjanja niso ogroženi, saj je bila do slike dinamika dotoka sredstev odstotkov hitrejša, kar seveda po drugi strani govorji, da so tožbe gospodarstva o preobremenjenosti upravičene.

Amalija Kavčič je opozorila na neskladje pri plačah v šolskih stvih, saj v srednjih šolah, ki dobitajo denar iz republike, začnajo za dogovorenim razmerjem z gospodarstvom, v osnovnem šolstvu pa ga prehitijo. Tako se dogaja, da imajo učitelji v osnovnih šolah boljje plače kot srednješolski profesorji. Franc Belčič jo je dopolnil, da je bilo včasih to upravljeno, ker so bili osnovnošolski učitelji bolj obremenjeni, zato pa razlike v številu učencev so več. ● M. Volčjak

Blejska igralnica ne dosega pričakovane dobička

Igralnico Casino bodo zaprli

Radovljica, 28. maja - Družba z omejeno odgovornostjo Igralnica Bled je konec aprila dobila dovoljenje, da sme na Bledu prirejati vse vrste posebnih iger na srečo in to v posebni enoti, na katero se sestavlja ločen obračun. Ker po veljavnem zakonu v istem kraju ne moreta poslovati dve igralnici, je Republiški sekretariat odločil, da mora sedanja igralnica Casina Bled, organizirana pri Hotelsko turističnem podjetju Bled, 15. junija prenehati z delom.

Igralnica Casino deluje na Bledu že 25 let, v začetku pri Zavodu za pospeševanje in razvoj turizma Bled, v zadnjem času pa v okviru HTP Bled. Blejski gostinci so igralnici očitali, da na odločanje o razporejanju denarja nimajo vpliva. Zato so se na Bledu že pred časom začeli pogovori o drugačni organizirnosti igralnice, pri čemer pa je prišlo do razhajanj. Tako so Golf & Park hoteli Bled, Kompania hotel Bled ter Alpin Bohinj ustanovili družbo z omejeno odgovornostjo Igralnica Bled. Republiški sekretariat je za finance, pa jim je, upoštevajoč mnenja še drugih pristojnih republiških upravnih organov, 24. aprila izdal dovoljenje za prirejanje vseh vrst iger na srečo po 38. členu zakona o igrah na srečo. Obenem (9. maj) je razveljavil dovoljenje za prirejanje posebnih iger na srečo sedanjih igralnic Casina.

Ukrepanje upravnih organov je očitno posledica prepočasne reorganizacije HTP Bled po zakonu o podjetjih in nekaterih problemov v poslovanju TOZD Igralnica - Casino Bled. HTP Bled, oziroma Igralnica bi se v

novo podjetje vključila z vsem premoženjem, ostali družabniki pa bi vložili po 50 tisoč din. Ta oblika pa za HTP Bled TOZD Igralnica - Casino Bled ni bila sprejemljiva.

Pri radovljiskem izvršnem svetu so imenovali Komisijo za proučitev spornih vprašanj pri reorganizaciji Igralnice Casino Bled, ki je na torkovi seji ugotovljala, da nesporazumi o načinu organiziranja HTP Bled in Igralnice Bled ne smejo povzročiti motenj v poslovanju obstoječe igralnice. Igralnica mora biti v funkciji interesov celotnega kraja oz. turistične ponudbe, zato je treba podpreti vsakršno obliko organiziranosti.

Pri radovljiskem izvršnem svetu so imenovali Komisijo za proučitev spornih vprašanj pri reorganizaciji Igralnice Casino Bled, ki je na torkovi seji ugotovljala, da nesporazumi o načinu organiziranja HTP Bled in Igralnice Bled ne smejo povzročiti motenj v poslovanju obstoječe igralnice. Igralnica mora biti v funkciji interesov celotnega kraja oz. turistične ponudbe, zato je treba podpreti vsakršno obliko organiziranosti.

● V. Stanovnik

Odškodnina za sneg

Predstavniki naših zimskih turističnih središč so v začetku tedna v Gospodarski zbornici Jugoslavije zahtevali od zvezne vlade o škodljivem 10 milijonov dollarjev. Zaradi letošnje zime brez snežne obveznosti so naša gorska turistična središča doživelila škodo, podobno v letu 1989. Ker imajo zato večina velikanske izgube, se cer ne bodo mogli pravočasno pripraviti na prihodnjo zimsko sezono. Poleg tega zimska središča zahtevajo od zvezne vlade, da jim deli del sredstev namenjenih

Luka —
bo zmogel
čez?

Foto: G. Šinik

Odprte strani

Urednikova beseda

Osrednja tema današnjih Odprtih strani je predstavitev slovenske oblasti — predsedstva, skupščine in vlade Slovenije. Novinarja Jože Košnjek in Marija Volčjak sta napisala, kaj so povedali o svojem delu in odnosih v Jugoslaviji. Na zadnji strani objavljamo prispevek Darinke Sedej o Jesenicah, sindikatu in Železarni, objavljamo pa tudi govor Stanislava Klepa v Vetrinju na Koroškem.

Leopoldina Bogataj

Za spravo in odpuščanje

**Da bi morija, ki nas deli,
se ne ponovila;
da lučka vesti, ki še brli,
bi ne ugasnila.**

Drago rojakinje, dragi rojaki!

Z radostjo sem sprejel vabilo vašega odbora iz Celovca na današnjo spominsko slovesnost, posvečeno vetrinjskim žrtvam. Posebej zato, ker v njem vidim tudi priznanje naši skupini nekdajnje borcev NOV, kulturnih delavcev in drugih, ki je posadila Lipo sprave in odkriva zamolčano resnico o naši nedavni preteklosti ter zahteva, da se storjene krvice popravijo, kjer je to mogoče, za tiste najhujše in da naši najvišji državni organi izrečajo obžalovanje. Izjave predstavnikov naše nove slovenske oblasti o dogodkih, ki zadevajo občno narodovo moralno in kulturo, opogumljajo in verjamemo, da bodo volilne obljube v tem pogledu izpolnjene.

Petinštirideset let mineva od tistih majskih dni, ki so za evropski del sveta pomenili konec vojnih grozot in začetek življenja v svobodi. Zmagoslavje zmagovalcev je bilo nepopisno. Tudi sam sem bil med njimi kot častnik partizanske enote, ki je vkorakala v Celovec in v spomin na slovensko Karantanijo ob Vojvodskem stolu na Gospovskem polju postavila častno stražo.

Če se s ponosom v sričih spomnjamo Gospovskega polja in slavnih dni v daljni slovenski zgodovini, pa se danes ob drugem nekdaj slovenskem polju, Vetrinjskem polju, sklonjenih glav in z bolečino v sričih, spomnjamo najbolj žalostnih dni v vsej slovenski zgodovini, dni pred 45 leti, ki so bili usodni za tisoče in tisoče naših rojakov.

V mladostnem zanosu in v omači zmage takrat nisem razmišljal o tem, kaj bo z našimi vojnimi nasprotniki, ki se niso hoteli vdati nam partizanom, marveč so hoteli k Angležem, kar mi je postalno očitno ob srditem boju moje enote z domobransko vojsko ob Dravi pri Borovljah 11.

ali 12. maja, kjer je na obe straneh padlo na desetine in desetine vojakov.

O vetrinjski tragediji, o Kočevskem Rogu, Teharjih in drugih krajinah nesrečnega imena, sem zvedel mnogo, mnogo let pozneje, kot se je zgodilo. Po drobcih iz pripovedovanj prizadetih in očividcev. Sprava nisem mogel verjeti, poenne je nekaj časa nisem hotel verjeti. Nisem in nisem hotel verjeti znancem, ki so mi postali prijatelji in mi zaupali kot jaz njim. Dolgo je trajalo, preden so popustili okopi v moji zvesti in preden sem sprejel njihovo resnico. Ti okopi ali pregraje v moji zvesti so bili podzavestno čutnje sokrivde zato, ker sem bil kot partizan tudi zobček v kolesju takratne partizanske oblasti in je grozno dejanje bilo storjeno tudi v mojem imenu. Zato je v določeni meri razumeti stališče nekaterih starih partizcev in starih partizanov, ki hočejo ohraniti partizanski mit pred resnicami. Ti o znanim Kardeljevem povetu Ivanu Mačku-Matiči z dne 1. 10. 1942, v katerem piše: "Duhovne v četah vse posreljajte. Prav tako oficirje, intelektualce itd. ter zlasti tudi kulači in kulaške sinove", sploh nočejo govoriti, ker je z njim razbit mit o čistosti narodnoosvobodilne vojne. Od mita, v katerem so živili malone 45 let, se ne morejo posloviti tudi mnogi, ki imajo čisto vest in niso soodgovorni za kruta in nečloveška dejanja. Tudi teh soborcev mi je žal. Žal zato, ker so tudi ti v svojo zavest prevzeli ideologijo nasilja in strahu, ideologijo leninističnega sovraštva, pa nimajo moči, da bi jo premagali. Zavest, začinjeno s sovraštrom, je bilo čutiti še na zadnjem zboru republiškega vodstva zvezne borcev NOV v Ljubljani dne 22. tega meseca.

Nihče od vrhov slovenske borčevske organizacije niti z besedo ni omenil groznega dejanja nad našimi ljudmi, slovenskimi domobranci po koncu vojne, kakor da bi tega nečloveškega dejanja sploh ne bilo. Sprejemam spo-

stem, jugoslovanskim partizanom.

S čim je jugoslovanska stran plačala Angležem to uslugo, ki je mnoga več kot Judeževno izdajstvo še ni znano. Nobenega droma pa ni o tem, da so oblasti Velike Britanije morale in mogle vedeti, kaj se bo z ujetniki zgodilo, saj so prav angleški mediji že pred vojno obveščali svet o krvi v leninistični ideologiji, katere najbolj zvesti učenec je tudi bila jugoslovanska Partija z njenim vodstvom, in je že tudi med vojno v svet prodrla vest o množičnem pokolu poljskih vojnih ujetnikov v Katynskem gozdu.

Zato je izročitev vojnih ujetnikov - slovenskih domobrancov jugoslovanskim oblastem, glede na posledice izročitve, zločin po meddržavnem vojnem pravu. Po ženevski konvenciji o ravnanju z vojnimi ujetniki, katere podpisnica je tudi Velika Britanija, le ta ni smela izročiti golorokih vojakov oboroženih nasprotniku, za katero je mogla in morala vedeti, da zahteva njihovo izročitev samo zato, da se nad njimi maščuje, jih muči in pobije.

Zločin jugoslovanskih oblasti nad vojnimi ujetniki-slovenskimi domobranci in njihovimi svojci pa je tako grozovit, da mu v zgodovini ni mogoče najti primerjave. Prav manjšo skupino ujetnikov so iz Vetrinja v Jugoslavijo odpeljali že 24. maja, to je tri ali štiri dni zatem, ko smo partizani v sporazumu z Angleži zapustili Celovec. Druge večje skupine, tudi po 2.000 mož in več, so bile jugoslovanskim oblastem izročene v zadnjih petih dneh maja 1945. Za točno število izročenih se ne ve. Verjeti je, da jih je bilo skupaj izročenih najmanj 12.000, od katerih jih je na različnih moriščih bilo pobitih najmanj 9.000. Kakor pove avtor v svoji brošuri *V rogu ležimo pobiti*, in kar potrjujejo številni zgodovinski viri, so "transporti iz Vetrinja odhajali v dve smeri: na Podroščico in v Pliberk. O posameznih transportih je mogoče govoriti le do prvih taborišč. Po teh so jih partizani razobilni na večje in manjše skupine ter jih odgnali v različne smeri, nekateri pa tudi že pobili. Cilj onih iz

podroščice so bila množična grobišča v Kočevskem Rogu, iz Pliberka pa so jih vozili na morišča po teharskih gozdovih in jamah okoli Hrastnika in Trbovelj." (V rogu ležimo pobiti, str. 15).

Že na vlaku nagneteni v zaprtih živinskih vagonih, brez sanitarij, so ujetniki tri dni brez vode in hrane tako trpeli, da so si mnogi žezeleli odrešilne smrti. Potem do taborišč in morišč zaničevanje, psovje, udarci z biči in puškinimi kopiti, pretepanje do nezavesti in neredko do smrti. Ta mučenja so spremjala z žico zvezne ujetnike - med njimi so bili tudi ženske, med ženskami pa tudi majhni otroci - do smrti, ki so jo redki preživelji. Večina od njih je v breznih, rudniških jaških in kraških jamah po strelu v tihlik v zvezanih rok končala svojo življenjsko pot.

Vse to je storil človek človeku. Ideologija leninizma, ki so ji nasprotovali, jim je namenila smrt. Njeni protagonisti so svoja zverinstva opravjevali s tem, da so pobiti bili narodni izdajalci, vendar sebi, ki so pobili toliko ljudi, pa še niso izbrali primernejšega imena. Govorili so, da se borojijo za narodovo svobodo, bližje pa je resnici, da so se borili predvsem za svojo absolutno in večno oblast. Boj za narodovo svobodo pa je bila protagonistom ideologije predvsem sredstvo za doseganje končnega cilja, tako kakor je bil na fronti prezbilm in sestradašnim ruskim vojakom obljudbeni mir največja Leninova potegavščina in odločilnega pomena za uspeh njegove revolucije, ki je prinesla človeštvu toliko gorja.

Boj za narodovo svobodo smo mlađi ob izbruhu vojne sprejeli kot svojo dolžnost. Tudi jaz sem bil med tistimi, ki so bili prepričani, da z bojem ni odlašati na ugodni trenutek, kakor so menili tudi nekateri moji prijatelji, vendar so tudi ti ostali narodnjaki, čeprav je Partija, ki je imela svoje interese, ki niso bili narodni, tem nadela drugo ime.

Imena narodnoosvobodilnega boja nismo omadezevali mi preprosti partizani, ki smo verjeli v njegovo moralno upravičenost, marveč partijski vrhovi s svojo revolucijo in pohlepom po abso-

lutni oblasti. Ogromna večina borcev NOV, ki se je borila za narodovo in človekovo svobodo, ali je bila vsaj v to prepričana, obsoja tiste partizske in partizanske voditelje, ki so odgovorni ali soodgovorni za pobojo dela slovenskega naroda in drugih nedolžnih ljudi. Ti soodgovorni - najbolj odgovorni so že pomrli in Bog jim daj večni mir - se bolj kot revanšizma in maščevanja bojijo kazni, kar je v določeni meri razumljivo, saj gre za grozna dejanja.

Skupina nekdajnih borcev NOV, kulturnih delavcev in drugih v matični Sloveniji, ki si je zastavila nalogu pomagati doseči narodno spravo, smo za medsebojno odpuščanje in odpustitev krivic, pri čemer ugotavljamo, da je naša partizanska stran storila nasproti protikomunistični strani neprimerljivo več krivic, kot ona nam, in da sprava že sama po sebi izključuje revanšizem in maščevanje. Iskanje resnice o vzrokih za največjo slovensko tragedijo, našo Hirošimo, pa ni revanšizem, marveč mnogo prej jamstvo, da bi se tragedija ne ponovila nikdar.

Že sedaj pa lahko ugotovimo, da je primarni vzrok za poboje tisočev in tisočev nedolžnih ljudi v Kočevskem Rogu, na Teharjih in drugod po Sloveniji v leninistični ideologiji krvavega nasilja, ideologiji strahu, ki je zasužnila tudi njihove protagoniste in postala njihov gospodar tako, da so tudi oni trepetali pred njo, kakor nihovi podaniki pred njimi.

Samo človek zaslužen z ideologijo krvavega nasilja in strahu, ki zavrača Boga in temeljno etično zapoved Ne ubijaj, je sposoben storiti ali zagovarjati ogabenje dejanja, katerih žrtve se tu ob Vetrinjskem polju danes spominjam.

Naj krivim Bog odpusti! Mojim vojnim nasprotnikom, ki že davno niso več moji nasprotniki, slovenskim domobrancem in vsem, ki so padli za domovino - častni vojaški pozdrav!

Slava jim! Vetrinj, 26. maja 1990 Stanislav Klep, na žalni slovesnosti v Vetrinju

Predsedstvo Republike Slovenije: kmalu slovenska izhodišča za pogovore o bodoči (konfederativni) ureditvi Jugoslavije

Slovenska država se rojeva v Ljubljani, ne v Beogradu

Pogled slovenskega državnega predsedstva na nastope novega predsednika predsedstva države dr. Borisava Jovića in izjave o ogroženosti Jugoslavije ter nezakonitosti volitev v Sloveniji in na Hrvaškem, razmerja med republiškimi in zvezno ustavo, konfederalistični koncept Jugoslavije, narodna sprava, orožje teritorialne obrambe, pa zaprtje jedrske elektrarne v Krškem so bile osrednje točke zanimanja jugoslovanskih in tujih časnikarjev med obiskom v Sloveniji, na katere so odgovarjali predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan in člani dr. Matjaž Kmecl, Ivan Oman, dr. Dušan Plut in Ciril Zlobec.

"Po volitvah nova slovenska skupščina o spremembah zvezne ustawe še ni razpravljala. Prejšnja skupščina je sprejela svoja stališča, kar pa ne pomeni, da jih sedanja ne bo spremenila. Naše stališče je, da ima republiška ustava prednost pred zvezno in je republiška ustava osnova za definiranje svojega odnosa in interesa do Jugoslavije. V nekaterih delih Jugoslavije je logika drugačna, pa tudi pri dr. Joviču, če sem prav razumel njegov govor. To je grajeno na teoriji originalne suverenosti federalne države. Jugoslavija pa je nastala po drugačni poti in je lahko samo rezultat dogovora republik in enakopravnih jugoslovanskih narodov, na osnovi jasno definiranega interesa. To, kar nas v prihodnje čaka, je razprava o teh interesih, kateri so, kakšni so. Razhajamo se glede davnega sistema, pristojnosti zvezne vlade in funkcije Narodne banke Jugoslavije. Slednje je še najmanj sporno. Jović je rekel, da sta Slovenija in Hrvaška z volitvami kršili ustavo. Za takšno presojo je pristojno ustavno sodišče, ne pa predsedstvo ali predsednik. Za izpeljavo volitev v Sloveniji je merodajna slovenska ustava, ki jo je sprejela skupščina kot najvišji or-

Ženske rešile blokado

"Srbske blokade ni več. Življenje jo je premagalo. Bila je gospodarska škoda, še večja pa politična. Tako kot so ženske rešile marsikateri problem, so imeli veliko vlogo tudi pri odpravi blokade, ko so terjale slovenske kozmetične izdelke. Slovenska industrijska proizvodnja se je zmanjšala za 13 odstotkov in na to je vplivala tako blokada kot Markovičevi ukrepi," je dejal Milan Kučan.

še drugotnega pomena, del države pa razmišlja obratno, da je država osnova, še nato pa se organizirajo posamezni narodi. Okrog tega bodo še problemi. Če so narodi primarni, je logično, da so primarne republiške ustave. Dokler ne bo demokratičnih sprememb v vseh delih države, je nemogoče predvideti, kakšni bodo dogovori o takoj imenovani tretji Jugoslaviji."

Ivan Oman: "Če se možne v Jugoslaviji še druge zveze, konfederacije, unije. Seveda so možne. Vse povezave so možne. Moje osebno mnenje je, da je Jugoslavija za nas interesantna kot svobodna in demokratična zveza držav. Poudarjam: svobodna in demokratična."

Ustava mora slediti življenju (v Jugoslaviji so razmere v Sloveniji in na Hrvaškem zvezno ustavo prehiteli) in ne obratno, kar je bilo že slišati tudi v zvezni skupščini. Slovenija je vsem, tudi Srbiji ponujala dialog, pa je bil zavrnjen. Tokrat verjetno zavrnitev ne bo mogoča s takimi argumenti kot takrat. Pobuda o razgovorih je sprejemljiva, vendar ne bodo zadostni le pogovori med predsedstvi republik, ampak med vsemi političnimi vodstvi. Slovenija bo platformo za pogovore v kratkem pripravila, skladno s pobudo za novo slovensko ustavo, je povedal Milan Kučan.

Nevarna igra z orožjem

Milan Kučan: "Stvar ni tako preprosta. Mi smo izdali dve sporocili za javnost. Veliko tega orožja, ki je pod ingerenco teritorialne obrambe, je bilo že doslej v skladisih, ki so jih varovali enote JLA. Razlog je bil tudi fizično zavarovanje, ne pa le tehnično in elektronsko. Ni pa mogoče pristati, da pred-

sedstvo republike, ki odgovarja za vodenje teritorialne obrambe, ni bilo seznanjeno s temi ukrepi, pa tudi z razlogi za te ukrepe. Orožje mora biti vrneeno teritorialni obrambi in od tega ne bomo odstopili. Vaja dela slovenske teritorialne obrambe bo jutri končana. V njej sodeluje tudi letalska enota JLA. Kot smo obveščeni, ni bilo nobenega incidenta."

Dr. Dušan Plut: "Zapleti z orojem so nadaljevanje nezaupanja JLA do Slovenije, katerega začetek sega v leto 1988, k oceni o kontrarevoluciji v Sloveniji. JLA še vedno deluje po preživeli logiki in ne upošteva spremenjenega političnega položaja v Sloveniji in na Hrvaškem. Vojaska logika prevladuje nad logiko pluralističnega političnega življenja. Dejstvo je, da so včerajšnji notranji sovražniki v Sloveniji postali nosilci oblasti. Želim, da se ta slovenska groza čim prej razširi na vso državo, njeni prihodnosti pa je konfederalna pogoda, sklenjena na osnovi medrepubliških dogovorov. Želja predsedstva Slovenije in državljanov Slovenije je, da postane JLA strokovno vojaška organizacija in se ne obnaša več kot politična organizacija."

Dozoreli smo za spravo

Milan Kučan: "Predsedstvo o izjavi gospoda Peterleta med obiskom na Koroškem ni razpravljalo, nujno pa je, da Slo-

Podiranje spomenikov in sežiganje knjig

"Travme naroda se ne morejo reševati s podiranjem spomenikov in sežiganjem knjig. Spomeniki so znaki določenega časa, določene zavesti, del zgodovine naroda, pa naj bo kasnejšim generacijam všeč ali ne. To so spričevala časa. Tudi Titove slike so del takega časa. Neumno je predpisovati, katere slike morajo viseti in katere ne," meni Kučan.

"Mi nismo za take posege, za revolucionarne spremembe, kakšne so bile po vojni s spremenjanjem krajevnih imen," sodi Ivan Oman.

"Kot predsednik zelenih Slovenije, predlagam, naj se spomeniki odenejo v zelenje, da bodo manj vidni," je dodal dr. Dušan Plut.

venija definira svoj odnos do teh vprašanj, ki skozi zgodovino brezemijo naše odnose. Mislim, da gre za obojestranska dejanja in da to ne more biti samo enostransko dejanje. Sprava se ne da zapovedati. Zgodovinske razmere so pa dozorele, da spravo kot narod lahko dostenjastveno opravimo. Pogoj za spravo je odpuščanje, pogoj pa je, da opravi

spravo najprej vsak v sebi, da se bomo lahko medsebojno spravili kot narod. To je kulturno, civilizacijsko dejanje, ki nas mora osvoboditi travm pre-

Za nespremenjeno BIH

"Republika Bosna in Hercegovina mora ostati tako, kot je. Lahko odigra vlogo balkanske Švice, vlogo tampona, ki bo blažil nasprotja med Srbijo in Hrvatsko," meni Ivan Oman.

teklosti, da bi zmogli moči za prijaznejšo prihodnost. Dejstvo je, da so včerajšnji notranji sovražniki v Sloveniji postali nosilci oblasti. Želim, da se ta slovenska groza čim prej razširi na vso državo, njeni prihodnosti pa je konfederalna pogoda, sklenjena na osnovi medrepubliških dogovorov. Želja predsedstva Slovenije in državljanov Slovenije je, da postane JLA strokovno vojaška organizacija in se ne obnaša več kot politična organizacija."

Dr. Matjaž Kmecl: "Ti problemi se včečajo skozi zgodovino. Po plebiscitu na Koroškem leta 1920 praktično ni bilo leta, ko ne bi ubili kakšnega slovenskega duhovnika kot voditelja slovenske manjšine, ki je postala poraženec. Leta 1942 je bilo izseljenih nad 300 slovenskih družin in nad 100 ljudi se nio vrnilo, obglavili so kmete iz Sel. Tega še ni raziskovala nobena koroška komisija in nihče se za ta dejanja še ni opravičil. To naj bo pošteno dejanje humanizma, odpuščanje z obeh strani."

Ciril Zlobec: "Kot Ciril Zlobec ne podpiram pobude dr. Peterleta tako, kot je bil ta korak storjen. Sem za spravo, vendar zoper poskuse iracionalne prekvalifikacije krivde, s poraženca na zmagovalca, ki je bil v tem primeru slovenski partizan in je zato kriv za vse. Zakaj se krivda pripisuje samo majhnemu narodu, ki jih kot narod ni zagrešil. Nemci in Francuzi so bili na dveh straneh. Nemci so povzročili številne zločine, pa danes ne preštevajo, koliko ljudi je umrlo. Sprava je mogoča, če narediš križ nad preteklostjo."

Krško se mora ustaviti

Dr. Dušan Plut: "Zaprtje jedrske elektrarne v Krškem ima pet razsežnosti: politično, ekološko, energetsko, strokovno in civilizacijsko. Glavna razloga za zaprtje pa sta varnost obravnavanja in civilizacijska odgovornost. Letnica 1995 je realna, terja pa temeljite predpriprave. Te so opustitev ekstenzivnega gospodarskega razvoja z logiko vedno večje porabe električne energije, izdelava projekta smotrne rabe elektrike, uvajanje plina in prestrukturiranje slovenske industrije. Računamo na pomoč sošednjih držav, predvsem Avstrije, kjer je še vedno velik odpor do obravnavanja Krškega, vzopredno pa bo treba urediti varovanje odpadkov ter se dogovoriti s Hrvaško, ki jemlje s Krškega polovico energije, energetski položaj na Hrvaškem pa je veliko težji kot pri nas." ● JOŽE KOŠNJEK

Misel je v sredo pred domačimi in tujimi časnikarji izrekel predsednik slovenske skupščine dr. France Bučar, na katerega je bilo naslovljeno največ vprašanj in so njegovi sodelavci, podpredsednik republiškega parlamenta Vane Gošnik in Vidodrag Pukl ter predsednik družbenopolitičnega zborna dr. Ludvik Toplak le redko prihajali do besede.

"V sedanjem svetu, kjer veljajo predvsem kvantitativna merila, je jasno, da za male narode ni prav veliko prostora. Ta majhnost je nesreča in zaradi nje ostajajo majhni skoraj neopazeni. Slovenska politična pomlad je bila prva v Vzhodni Evropi in zaradi nje se je Slovenija pojavila na evropskem prizorišču," je povedal prvi slovenski parlamentarec.

Kako deluje nova slovenska skupščina? Ali obstaja sporazum med večino in komunistično manjšino, je bil vprašan predsednik dr. France Bučar.

"Formalnih razgovorov ni bilo, vendar lahko ugotovim, pričakovali. Zvezna skupščina

da v neformalnih razgovorih nesporazumov glede prihodnje slovenske ustavne ureditve. Vsi priznavamo primarnost republiške ustave pred zvezno, smo za sporazum o jugoslovenski konfederaciji. Če je tako potem je jasno, da konfederalni dogovor lahko sklepajo samo samostojni in suvereni partnerji in morajo biti najprej republiške ustave in nato dogovori o možnih oblikah sožitja. Ideja o konfederaciji je bila sprejeta kot ena od možnih alternativ. To je politična realnost, vendar se bodo morali o tem odločati še ljudje, na referendumu."

Dr. France Bučar je bil vprašan tudi za oceno zadnjega zasedanja zvezne skupščine v Beogradu, pa za sodbo o delovanju naših delegatov v zveznem parlamentu, glede na to, da so le predstavniki stare oblasti.

"Moj vtis je, da se je z beograjske seje izčimilo vse ka drugega, kakršen je bil scenarij.

Približno tako je z novim slovenskim parlamentom Meh je star, vsebina je nova. Ti mehovi nam ne ustrezajo v celoti, saj so grajeni na starem konceptu, prav tako pa imamo še vedno izvršni svet in ne vlade. Zato ostaja prvenstvena naloga nova slovenska ustava, ki bo tudi parlament postavila v drugačen položaj skladen s strukturo družbe, brez prevladujoče ideologije.

Čigavo bo poslopje cekaja

"Lastništvo te in drugih zgradb se bo ugotovljalo skladno z zakoni. To je premoženjsko vprašanje. Sedaj lahko povemo, da bo del stavbe centralnega komiteja ZKS - SDP dan v najem skupščini. V stari ustavi so imeli še posebej ZKS, SZDL in sindikat poseben položaj tudi pri uporabljaju družbenih sredstev, v novi ustavi pa tega položaja družbenopolitičnih organizacij nimajo več," pravi dr. Ludvik Toplak.

je dobila povsem novo vlogo ki je doslej nismo bili vajeni vlogo mesta za dogovarjanje. To je prelom z dosedanjim praksom, to je lahko premik k novi strukture Jugoslavije, ki v takih oblikah ni več možna. Slovenski delegati v zveznem zboru zvezne skupščine imajo legalno zastopstvo, saj jim je bil mandat podaljšan, drugo vprašanje pa so delegati v zboru republike in pokrajini. O tem bomo razpravljali na prihodnji seji republiške skupščine 13. junija. Vsebinsko pa njihovo delovanje ni problematično. Delujejo na osnovi stališč tega parlamenta. Želimo pa, da se ustava čim prej sprejme, da se oblikuje nova skupščina in izvedejo temu primerne volitve."

Obračun s preteklostjo ni revanšizem

Dvoje vprašanj je bilo zelo konkretnih. Dr. Bučar, ste politik trde roke, katera ideologija bo prevladujoča v Sloveniji? Kako gledate kot partizan, ki je le

Vodstvo slovenskega parlamenta. Od leve podpredsednika

ta 1945 vkorakal v Celovec, na zadnje izjave predsednika vlade dr. Lojzeta Peterleta?

"Moj nastopni govor je povzročil nekatere reakcije. Ne moremo govoriti samo o svetli prihodnosti in pozabiti na preteklost. Prihodnost je nadaljevanje preteklosti, zato je treba z njo obračunati. To ni revanšizem, ampak spoznanje in priznanje, kaj smo delali prav in česa ne. Če smo politično zmagali, moramo obračunati z ideologijo, saj smo bili vsi ujetniki ene resnice. Če bomo eno ideologijo nadomestili z drugo, ne bomo ničesar naredili. Pustimo ljudem, da misijo po svoje, da ustvarjajo. Ne more nekaj genijev misliti za 20 milijonov Jugoslovanov. Sem zoper absolutne resnice in tu sem res trd. Sprava pa zahteva priznanje z obe strani, pripravljenost za sodelovanje na obe straneh. Sprava ni zgolj pobotanje. Gre za pripravljenost, tudi enostransko, da storit vse, da se znebiš bremena, da si voljan odpuščati. Tako

Izviren je narod

"Tridomni skupščinski sistem je treba reorganizirati. Pri delitvi kompetenc med federacijo in republiko pa je treba izhajati iz stališča, da je izvirni, naravnii nosilec suverenosti narod, organiziran v določeni državi. V tem primeru gre za republiko Slovenijo. Ureditev kompetenc med federalno državo in republikami pa je stvar pogodbe. Naša opcija je konfederacija in konfederativna pogodba," je menil dr. Ludvik Toplak, predsednik družbenopolitičnega zborna slovenskega parlamenta.

Slovenije

arih mehovih

Dogovor o komisijah

"Jutri bo dve leti od arretacije Janeza Janše. Komisija stare skupščine je o tem pripravila poročilo. Kako bo z nadaljevanjem dela te komisije in katere komisije bomo ustavili, se bomo jutri dogovarjali s predstavniki vseh strank, zastopanimi v parlamentu. Če bo dogovor, da je z raziskovanjem primera sojenja četverici treba nadaljevati, bomo pač ustavili novo komisijo. Zeleni tudi predlagajo, da bi ustavili komisijo, ki bi se ukvarjala s problematiko gradnje in sedaj napovedanega zaprtja jedrske elektrarne v Krškem," pravi podpredsednik skupščine Vitorad Pukl.

Početje pa še bolj zavezuje nasprotnika, da tudi on to stori. V okviru sprave je treba popraviti vse, kar je še možno popraviti, kar je reklo tudi predsedstvo republike Slovenije."★ JOŽE KOŠNJEK

M. VOLČJAK

S tiskovne konference predsednika LOJZETA PETERLETA in članov slovenske vlade

Ideja o konfederaciji Evropi ni več tuja

Če bo v Jugoslaviji demokratizacija potekala prepočasi, bomo morali poskrbeti za drugačno pot v slovensko suverenost, pa tudi pri približevanju Evropi, je dejal Lojze Peterle.

Ljubljana, 29. maja - Na popoldanski časnikarski konferenci v tiskovnem središču Cankarjevega doma, ki so se je udeležili tudi tuji novinarji, je spregovoril predsednik slovenske vlade Lojze Peterle in nekateri člani vlade. Novinarje so zanimali predvsem njegovi nedavni obiski v Avstriji in na Bavarskem ter slovenska stališča do ureditve odnosov v Jugoslaviji.

Izjava Lojzeta Peterleta na Koroškem je imela velik odnev, zato jo je ponovno pojasnil: "Če bo komisija ugotovila, da se je res zgodilo tako in tako, potem čutim moralno dolžnost, da se opravičim," je dejal. Zavzel se je za ustavitev komisije, ki naj bo sestavljena na osnovi strokovnih merit, v nej bi sodelovali strokovnjaki s Koroške in iz Slovenije, razišče naj stvari, ki obremenjujejo naše odnose. Simbolna in druga dejanja bodo sledila šele, ko bo komisija opravila svoje delo. S takšnim pristopom je soglašal tudi koroški deželní glavar dr. Jörg Haider, je dejal Peterle.

Gledate izjave Socialistične zveze je Peterle dejal, da ga čudi besednjak, ki odraža pomjanjanje politične kulture in da se z njo ne strinja. Pogovor je v politiki normalna metoda, mislim, da smo ga začeli na primeren način, nismo pa se pogovarjali samo o spravi, je še dejal Peterle. Dr. Dimitrij Rupel pa je dodal, da je dr. Heider legitimni predstavnik koroške dežele in da je Socialistična zveza reagirala čustveno.

Predstavniki slovenskega gospodarstva v Munchenu so nam povedali, je dejal dr. Dimitrij Rupel, da težko dobijo podporo nemških banki ti pa so to povezovali s splošno jugoslovansko situacijo. Še en Jović ali dva, pa bomo uničili naše gospodarske stike s tujino," je komentiral Rupel in dodal, da so imeli Bavarci tudi kritične pripombe na delo naših gospodarskih predstavnih, ki ne služijo samo gospodarskim zadevam. Lojze Peterle pa je dejal, da so na obisku na Bavarskem videli, da je kredibilnost Jugoslavije na ničli, vsaj kar zadeva ZRN, podobne informacije pa imajo tudi iz nekaterih drugih dežel.

Nove razsežnosti slovenske zunanje politike

Nova slovenska vlada je že nakazala nove razsežnosti slovenske zunanje politike, slovenski minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel je povedal, da bodo čez 14 dni predstavili svoj program, ki temelji na preusmeritvi s politike nevrščenosti na politiko neutralnosti, Slovenija pa naj bi vodila bolj samostojno zunanjino politiko. Povedal je, da se je že pogovarjal v zveznim ministrom za zunanje zadeve Budimirjem Lončarjem, ki mu je tudi čestital ob izvolitvi. Odnos je zdaj prijazni, kljub različnim pogledom na nekatere stvari.

Korak naprej nameravajo napraviti pri regionalnem sodelovanju, odpreti lastna predstavninstva Slovenije v tujini, po Ruplovi besedah pa je težave moč pričakovati pri imenovanju predstavnikov v tujini. Tako se ne strinjajo s predlaganima generalnima konzuloma v Celovcu in v Trstu, za Celovec predlagajo dr. Huberta Požarnika, za Trst imena še ni zau-

Razen pri ambasadorjih, ki so izbrani po ključu, je slovenski delež v diplomatskem osebju le 3 odstoten, srbski pa 54 odstoten, je dejal dr. Rupel, bolj kot 84 ambasad po svetu potrebujemo svoja predstavninstva v nekaterih evropskih državah, saj z njimi poteka tri četrtnine slovenske zunanjetrogovinske menjave, zato je preusmeritev naš vitalni gospodarski interes.

pal, saj se ne mudi tako, je dejal.

Prvo predstavninstvo bodo prihodnji mesec odprli v Bruslju, formalno bo predstavninstvo Ljubljanske banke, vendar bo tudi informacijski center, vodil ga bo Janez Bohorič, dosedanji podpredsednik slovenske vlade. Kulturno informacijski center nameravajo kmalu odpreti tudi v Münchenu.

Kolizija slovenske politične policije

Konkretna so bila vprašanja namenjena Igorju Bavčarju, sekretarju za notranje zadeve in Janezu Janši, sekretarju za obrambo, Lojze Peterle pa jima je dal prednost, ker jima je mudilo na drugo dolžnost. Igor Bavčar je glede sojenja četverici dejal, da na vsa vprašanja še niso odgovorjeno in obstaja že pobuda o ustavnovitvi komisije nove slovenske skupščine. Janez Janša pa je dejal, da ključna vprašanja ozadja procesa še niso pojasnjena, predvsem v smislu motivov za izdajo nalogov za arretacijo, kdo jih je izdal in kateri politiki so to vedeli, prepričan je, da bo zdaj lažje priti do teh odgovorov.

Služba državne varnosti je v koliziji, je dejal Igor Bavčar,

tudi na zvezni ravni je nekaj pobud za spremembo zakonodaje, v Sloveniji pa je zadnji dve leti začela sprememba metod na načine dela, opustila je predvsem iskanje notranjega sovražnika, ki je zdaj postal oblast, ne posega več na politično področje, tudi v programu tega nima več, spremembe bodo zato lažje. Pretekli dogodki pa so stvar parlamentarne skupščine in predsedstva, je dejal Bavčar, sam bom poskrbel, kolikor imam pristojnosti. Povedal je, da proučujejo spiske vojnih zločincev, ki jih še vodijo, vendar le, če ustreza mednarodni klasifikaciji za vojne zločine. Po novem zakonu o osebnih podatkih pa ima vsak državljan možnost vpogleda v spiske, česar trenutno še ne morejo zagotoviti, ker urejajo evidence, obljudil pa je, da bodo v zakonskem roku šestih mesecev sposobni ustreči všakomur. Spiskov je bilo zelo veliko, predvsem operativnih, celo za mladoletne osebe, ukinili jih bomo, predvsem tiste, ki nimajo legitimne osnove in radično omejili število uporabnikov, je dejal Bavčar.

Janez Janša pa je bil kratek v odgovoru na vprašanje o slovenski vojski, dejal je, da bomo o tem v Sloveniji odločali sami in da bomo v prihodnje imeli svojo vojsko ali pa nobene.

Lojze Peterle pa je dejal, da je naša temeljna zahteva nacionalna vojska, ki se lahko na različne načine povezuje z ostalimi konfederalnimi entitami na vprašanjih obrambe Jugoslavije kot celote, predpostavlja, da so možni tudi zvezni oddelki, v katerih bi ljudje služili prostovoljno.

Z Markovićem bodo poganjana v prihodnje nekoliko drugačna

Minuli teden smo v Ljubljano povabili naše predstavnike, ki delajo v zvezni vladi, da bi se čim bolj seznanili s predlogi, ki jih pripravlja na področju

Služba državne varnosti zaradi političnih razlogov ne prisluškuje več nobenemu državljanju Slovenije, je dejal Igor Bavčar. Novinarji pa so vrtali naprej. Na vprašanje, ali so odstranili prisluškovalne naprave, je Bavčar odgovoril ne. Sledilo je vprašanje, ali so jih iskali in Bavčarjev ponovni odgovor ne. Nato še vprašanje, ali jih bodo iskali in Bavčarjev odborov da.

ekonomsko in drugih politik, slišali smo zagotovila, da so osnovne smernice zvezne vlade zelo blizu intencij slovenske vlade. Seveda bo potrebno to še podrobnejše preveriti, je dejal Lojze Peterle. Vsekakor očejemo, je nadaljeval, da je politika zvezne vlade za Slovenijo v marsičem nesprejemljiva, zlasti precenjeni dinar, ki izredno neugodno vpliva na naše izvoznike, nadalje izredno velike davščine, med njimi posebni davek za JLA, ki nam finančno zelo obremenjuje, ter vrsta instrumentov, ki onemogočajo, da bi Slovenija pospešila tempo gospodarskega prestrukturiranja.

Lojze Peterle je ob izvolitvi prejel iz Jugoslavije tri čestitke, poslali so jih predsednik zveznega izvršnega sveta Ante Marković in predsednika izvršnega svetov Bosne in Hercegovine ter Makedonije, kar je po Peterle- vih besedah dobra razloga, kakšni so odnosi v Jugoslaviji oziroma do Slovenije.

Rad bi spomnil, je dejal Peterle, da je slovenska skupščina septembra lani sprejela ustavni amandma, ki daje pravno podlago za uveljavitev ekonomske suverenosti Slovenije, do tega smo upravičeni in potrebujemo jo, ker v takšnem finančnem primežu Slovenija ne bo mogla več zavarovati svoje materialne osnove. Če v kratkem času ne bomo uspeli doseči takih pogodb, ki bodo dali normalne možnosti za razvoj našega gospodarstva, bomo pač morali poseči po sredstvih, ki nam bodo zagotovili pogoje za preživetje. Vprašanje pa seveda je, koliko bo zdaj zvezna vlada spremeniла svoj koncept, saj je polovica Jugoslavije vzpostavila demokratične insti-

tucije, za katere je značilna tudi nova politična vsebina. Računamo na nekaj drugačen potek pogajanj v prihodnosti.

Ne da nam jemljejo, temveč da dajemo, kar smo se dogovorili

Konfederacijo si predstavljam kot nekakšno gospodarsko skupnost s carinsko unijo, ne predstavljam pa si je s preveč centraliziranimi stvarmi, nepotrebna se nam zdi enota davčna politika, ki jo lahko republike urejajo po svoje, je dejal Lojze Peterle. V bistvu gre torej za to, da določimo kotizacijo vsakega sestavnega dela konfederacije, ceno, ki jo plača za funkcioniranje skupne uprave. Zavzemamo se za to, da nam ne jemljejo, temveč da dajemo, kar smo se dogovorili. Verjetno je ta zamisel v nekem smislu naivna, zato bodo verjetno potrebna dolgorajna pogajanja.

Za naša stališča imamo v Evropi po liniji krščanskih demokracij precej razumevanja, podpredsednik evropskega parlamenta g. Formignoni nam je dejal, da ideja pristopanja jugoslovenskih republik k Svetu Evropi ni vnaprej zanemarljiva in da je predvsem od Slovenije odvisno, kako jo bo predstavila in kakšno politično podporo si bo zagotovila, skratka, rekel je: povejte, kdo ste in kaj hocete. Razumevanja smo bili deležni na Bavarskem,

Po štirinajstih dneh nove službe lahko rečem, da je bilo poročanje naših medijev, kar zadeva vlado, strokovno korektno, je dejal Lojze Peterle, predsednik republiškega komiteja za informiranje Stane Stanič pa je dejal, da bo potrebno ugotoviti titularje lastnine tudi za proizvodna sredstva, ki jih uporabljajo novinarji, tegata pa ne bo moč urediti z aktom države, potrebuje bo parlamentarna debata, konsenz strank.

je nadaljeval Peterle, podporo doživljamo pri vseh manjših narodih, ki imajo podobne probleme, če sledite dogajaju na Češkem in Slovaškem, v pričaških državah, pa tudi v Srbiji Jugoslaviji, tudi na Hrvatskem so za takšen koncept.

Misljam, je dejal Peterle, da se stvari konceptualno sprememajo, dokler nismo govorili o ponovni združitvi Nemčije, je bila ideja o konfederaciji večni Evropi zelo tuja, zdaj pa je tudi konfederacija v Jugoslaviji postala povsem sprememljiva. Ker prihaja na dan resnica o Jugoslaviji, je tudi čedalje manj izjav - tudi v ZDA - ki vsebujejo apriorna stališča o ohranitvi Jugoslavije kot celote, vse bolj čutimo željo, da bi se spremembe dogodile mirljivo, brez sprememb fizičnih mej, vseeno pa jih je, kako bo politični status urejen znotraj Jugoslavije.

Vitorad Pukl in predsednik dr. France Bučar. - Slika G. Sinik

Železarna

Železarski sindikat doživlja pravo preobrazbo

V jeseniški Železarni smo se z vodstvom železarskega sindikata (Edo Kavčič, Zoran Kreič in Janez Miko) pogovarjali o delavskih pravicah, o organizacijskih spremembah sindikata, uveljavljanju sindikalnih zaupnikov in podpisu kolektivne pogodbe ter o splošni zaščiti delavcev. Kakor je videti, je sindikat železarne na pravi poti, kar so spoznali tudi delavci, saj se jih je že več kot 60 odstotkov ponovno včlanilo v sindikat železarne, ki se povezuje v močne panožne sindikate.

V jeseniški Železarni postaja sindikalna organiziranost in sindikat vedno bolj upoštevana. Zakaj? Zaradi nekdanje organiziranosti so lahko napravili korak ali dva naprej in danes so lahko v gospodarski in politični reformi veliko bolj sindikalno prodorni kot v drugih delovnih organizacijah.

V jeseniški Železarni so bili sindikati v vsebinski in organizacijski preobrazbi zelo aktivni in tako ni čudno, da že dve leti in pol teče vpisovanje članov sindikata na povsem prostovoljni osnovi. To pomeni, da pri vpisu ni nobenega avtomatizma, da je vpisovanje članov sindikata na prostovoljni osnovi. Tudi s članarinou so osnovne organizacije ravnale zelo odgovorno: nemalokrat je šla članarina za piknike, za družabna srečanja, niso pa tudi redki primeri, ko so sredstva iz članarine povsem namenili za pomoč delavcem, ki so bili v težavah.

Zdaj, ko se pojavlja nova organiziranost sindikata, so se prav v jeseniški Železarni resno lotili dela: ne le, da so takoj prispevali v panožni sindikat in se zavzeli za podpis kolektivne pogodbe, po obrati so izbrali tudi delavske zaupnike, ki bi jih radi v prihodnje kar najbolje usposobili.

Delavski zaupniki so poleg kolektivne pogodbe, ki naj bi jo podpisali v prihodnjih mesecih, morda največja novost nove sindikalne organiziranosti. Zanimivo je, da so jih v tovorni dobro sprejeli, pri sindikatu pa jih namenavajo v prihodnje še bolje usposobiti za njihovo delo.

Za slovenskim povprečjem

V jeseniški Železarni se je osebni dohodek izredno zmanjšal, saj je povprečje osebnega dohodka krepko pod slovenskim povprečjem in za občinskim povprečjem. Še vedno so v Železarni delavci, ki zaslužijo manj kot 2.300 dinarjev, čeprav so v Železarni planirali, da bi moralo biti povprečje okoli 700 nemških mark.

Zaradi vrstnega reda pri izplačilih v banki niso mulni mesec mogli izplačati niti stroškov za prevoze, regresov vseh vrst, stipendij... Čeprav imajo objubljeno, da bodo ti stroški prišli na prednostni vrstni red izplačil, je vendarle le vprašanje, kake izplačati regres. Že zdaj je odziv za dopust dokaj skromen, tudi za počitniške zmogljivosti, ki jih ima Železarna.

Sindikalisti pa so se dogovorili, da uveljavijo štirinajst osebnih dohodkov v letošnjem letu: trinajsti osebni dohodek pomeni regres ali celo plača, 14. osebni dohodek pa se izplača ob koncu leta, če se ustvari zadostni dohodka. Najtežje je za nekaj tudi delavcev, ki prejemajo najnižji osebni dohodek. Zato sindikat vztraja na novi organiziranosti, po kateri naj bi med drugim ustanovili tudi sindikalno hranilnico ali posojilnico, na republiški ravni. Imela naj bi poseben status in poseben način delovanja: osnovni kapital naj bi bil 100.000 nemških mark, dela-

Zoran Kreič

Janez Miko

Edo Kavčič

la pa naj bi povsem neodvisno od drugih podobnih ustanov.

V jeseniški Železarni med drugim tudi razmišljajo, da bi po zgledu nekaterih drugih delovnih organizacij razliko do višjih in zasljenih osebnih dohodkov izplačevali tudi tako, da bi delavcem priznali neko obliko višjega osebnega dohodka: v plačilno kuvertu naj bi jim dali bon ali neko drugo obliko, ki bi jo vnovčili. Ob težkem likvidnostenem položaju so se v jeseniški Železarni ustavili tudi vsi krediti za zasebno stanovanjsko gradnjo, vse štipendije...

Nova organiziranost sindikata

V jeseniški Železarni so na sindikalnem področju lahko korak pred drugimi, saj je bila že doslej sindikalna organiziranost na dovolj zadovoljivi ravni. Imeli so sindikalne poverjenike, ki so bili dokaj aktivni: že dve leti pa se na novo sprejeti delavci ali drugi povsem na prostovoljni osnovi odločijo, ali hočejo biti člani sindikata ali ne. Avtomatizem v tem smislu v Železarni že dolgo ne velja več.

Največja novost so seveda zaupniki, ki v Železarni že delajo in jih je danes okoli 70. V prihodnje naj bi se tudi na tem področju racionalizirali in prišli do največ dvajset delavskih

zaupnikov, ki bi uživali potrebno zaščito tako po zakonu o delovnih razmerjih kot po statutu in seveda kolektivni pogodbi. Nekateri misijo, da bi tako kot na zahodu morali priti do tega, da bi na tisoč delavcev imeli enega profesionalnega delavskoga zaupnika, vprašanje pa je, kako bo pri nas pokazal čas in razmere.

Pred kolektivno pogodbo

Zanimivo je, da so se sindikati prvič po vojni vključili v neposredno spoštovanje vseh deklaracij in da so zelo resno pristopili k določilom kolektivnih pogodb. Železari so za panožne sindikate in 24. junija naj bi podpisali kolektivno panožno pogodbo.

V razmerah družbene lastnine, ko se ne ve, kdo je prodajalec, je seveda tudi sindikatom težko. Kdo naj bo pravzaprav sopodpisnik kolektivne pogodbe? Danes se ve, da bo v Sloveniji sopodpisnik kolektivne pogodbe za družbene dejavnosti slovenski izvršni svet in tudi črna metalurgija bi že lela, da bi njihovo kolektivno pogodbo podpisal izvršni svet. Zanimivo je, da so tudi na sosednjem Hrvaškem mnenja, naj kolektivno pogodbo podpisuje republiška vlada, medtem ko naj bi pri nas bil podpisnik Gospodarska zbornica Slovenije.

bo šla Železarna v bankrot ali v stечaj in v Železarskem sindikatu so seveda takoj reagirali.

Najbolj seveda delavce skribi, ali bodo presežek ali tehnološki presežek, zato se vedno boli obračajo na sindikat in želijo pojasnila. Na Železarskem sindikatu vemo povedati, da so bile nekatere reorganizacije in nekatere spremembe v sami Železarni uspešne, saj jim je uspel zmanjšati število nadur, v Železarni pa tudi ne dela več nobena zunanjna firma.

Poslovodni odbor jim zatrjuje, da ni nobenih spiskov odvečnih delavcev, da pa se razmišlja o tem, da bi tistim delavcem, ki so leto dni pred upokojitvijo, dokupili leto dni pokojniške dobe, prav tako pa naj bi delovno dobo dokupili vsem tistim invalidom, ki so dve leti pred upokojitvijo. Skratka: vsem tistim, ki imajo minimalne pogoje za upokojitev, naj bi dokupili leta.

Razen tega razmišljajo tudi o tem, da bi delavcem, ki se bodo pojavili kot tehnološki presežek, nudili druge možnosti. Končno dopušča možnost dokupatih let pokojnine, s tem seveda, da delavec potem dobi tolido manj pokojniške osnove. Zanimivo je, da imajo v Železarni Ravne že uveljavljeno eno od oblik odkupa: delavec, ki je, denimo, pet let pred pokojnino, gre v pokoj s približno 10 odstotkov manjšo pokojnin-

sko osnovo, vendarle dobi ob upokojitvi 20 osebnih dohodkov kot odpravnino. Nekatrim zaposlenim se to vsekakor splača in nekaj se jih vseeno odloči za to možnost.

Prav zanimiv je izračun nekega delavca v jeseniški Železarni, ki je na vodstvenem delovnem mestu. Zdaj ima 35 let delovne dobe in delati bi seveda moral še pet let. Ko si je del izračunati pokojniško osnovo, je bil rezultat naslednji: če bi odšel danes v pokoj, se prav štiri leta prej, bi dobil 5.200 dinarjev pokojnine. Če pa bi imel 40 let delovne dobe, bi bil na njegova odmera 6.300 dinarjev. Če upoštevamo, da bi mu po sindikalni listi Železarna dala 24 osebnih dohodkov odpravnine in če ima doma minimalne možnosti kakšnega dopolnilnega zasluga, se bo prej slej odločil za predčasno upokojitev.

Sindikat v jeseniški Železarni se torej korenito spreminja, v duhu novega časa in novih razmer. Nedvonomo to še kako čutijo Železari, saj se je več kot 60 odstotkov zaposlenih odločilo, da prostovoljno pristopijo v nov Železarski sindikat, katerega delavci vedno bolj zaupajo in se nanj obračajo. Zdaj je na sindikalnih aktivistih velika in pomembna odgovornost, da zaupnike, ki so ga delavci z možnim vključevanjem izkazali, tvdi upravičijo.... ● D. Sedej

Kaj pravijo delavski zaupniki

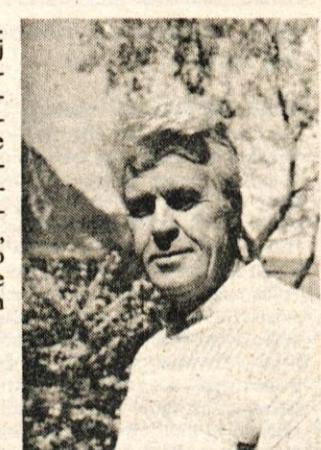
V jeseniški Železarni smo se o novi organiziranosti sindikata pogovarjali tudi s štirimi delavskimi zaupniki, ki so jih izvolili po obrati sami delavci. Danes je v jeseniški Železarni okoli 70 delavskih zaupnikov, med njimi so tudi številni, ki so bili prej predsedniki osnovnih organizacij in so dobro opravljali svoje delo. So pa tudi novi, ki jim delavci zaupajo in pričakujejo, da bodo zastopali njihove interese.

Vika Legat, delavska zaupnica iz jeklovlaka: »V našem obratu se je večina zaposlenih

odočila, da se vključijo v nov sindikat. Razumljivo je, da se v zadnjem času, ko se toliko govori o stečaju Železarni, največ vprašanje pojavlja o izplačilu osebnih dohodkov, o izplačilu regresa, o presežkih delavcev. To delavce največ skrbi in odgovarjam jim tako, kot dobivamo informacije. Mislim, da mora delavski zaupnik upraviti zaupanje, zato se bom trudila, da bom vse probleme, ki se bodo pojavljali v obratu, razreševala, v sodelovanju seveda z vodstvom tovarniškega sindikata.«

Muhamed Selimovič, zaupnik v adjustaži bluming: »Zanimivo je, da se samo eden v našem obratu še ni včlanil v sindikat, vsi ostali delavci pa pričakuje-

Dušan Talar, sindikalni zaupnik iz centralnih delavnic vzdrževanja: »V zadnjem času smo iz naše sindikalne organizacije posredovali veliko pobud, med drugim tudi te, da moramo imeti močne panožne sindikate, da smo za ukinitve občinskih in medobčinskih sindikalnih svetov, da so za prerazporeditev članarine, saj bi radi, da več ostane osnovnim orga-

nizacijam za njihovo dejavnost. Ne nazadnje smo tudi zahtevali, da se z denarjem racionirano gospodari in da naj se denar zbira v skladih, od katerih bodo delavci tudi kaj imeli. Praksa pa bo nedvonomo pokazala, koliko je še aktivnosti, ki se jim bodo morali sindikati bolj posvetiti. Ko bo prišla kolektivna pogodba, bo za sindikate in tudi sindikalne zaupnike nedvonomo več resnega in zavzetega dela, saj bo v teh težkih razmerah silno težko ureniti to, kar je v bistvu podpis kolektivne pogodbe: socialni mir med delodajalcem in delavci.«

Miran Bregar, delavski zaupnik iz valjarne žice na Beli: »V našem obratu se je v sindikat včlanilo kar 90 odstotkov vseh zaposlenih, imamo pa delavce zaupnike po drah in smo tako štirje delavski zaupniki. V zadnjem času seveda delavce najbolj zanimalo, če bodo dobili regres in kako bo z izplačilom osebnih dohodkov, razburile pa so jih govorice, ki so se širi-

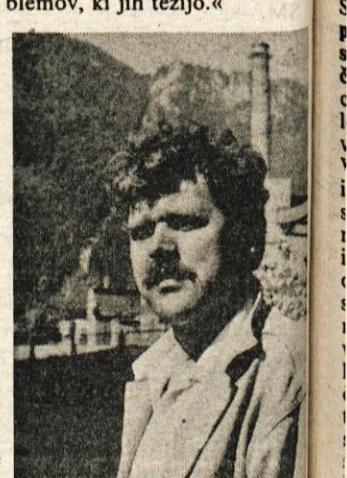
Prve pogodbe naj bi veljale največ eno leto, železarji pa zahtevajo, da se kolektivne pogodbe podpišejo isti dan, kot se bodo podpisovale kolektivne pogodbe z družbenimi dejavnostmi.

Kam s presežki delavcev?

Sindikat Železarni je bil v zadnjem času veliko bolj obveščen o tem, kaj se dogaja v Železarni, ki je imela in ima hude likvidnostne težave. Prvič tudi se je pojavila bojazen, da

Kako zaščiti delavškega zaupnika?

Po določilih kolektivne pogodbe delavški zaupniki uživajo vso zaščito. Delodajalec jih ne more uvrstiti med tehnološke preseže, delavski zaupnik tudi ne more biti premeščen in tudi tri leta po opravljanju svoje zaupniške funkcije ne more biti brez svoje volje na drugem delovnem mestu.

Pri GG Bled iščejo najboljše rešitve zase in za kmete

Skrb za gozdove na prvem mestu

Čeprav je bilo o novem zakonu o gozdarstvu že veliko govora, pa kaže, da še ne bo tako hitro sprejet. Kmetje, lastniki gozdov, pa čakajo, kaj bo prinesel. Upajo, da ne spremembe na slabše.

Radovljica, 29. maja - V službi za zasebne gozdove blejskega Gozdnega gospodarstva se zavedajo, da je v težkem gospodarskem stanju, v kakršnem je slovenska lesna industrija in z njo tudi gozdarstvo, treba najti čim boljše rešitve pri sodelovanju med kmeti, lastniki gozdov in gozdarskimi delovnimi organizacijami. Te skrbijo za prodajo njihovega lesa, vzdrževanje gozdov (na kar pogosto pozabljamo) ter za gradnjo in obnovo gozdnih cest.

Da bi se pogovorili o problemih, s katerimi se v zadnjem času srečuje Gozdno gospodarstvo Bled in o bodoči organiziranosti gozdarstva na njegovem področju (od Radovljice do Jesenic), so v službi za zasebne gozdove minuli torek organizirali razgovor s kmeti, predsedniki svetov delovnih enot TOK-a in predsednikom centralnega sveta kmetov - lastnikom gozdov. Seveda se v razgovoru niso mogli izogniti problemu plačevanja lesa. Kot je povedal direktor GG Bled Dušan Novak, so kupci lesa vse slabši plačniki. Tako plačilo računov zaostaja za en do dva meseca. Razlike med kupci lesa praktično ni, le da so eni večji, drugi manjši - plačniki pa so vsi slabši. "Dostikrat slišimo, da nam je največ dolžan LIP. To pa je razumljivo, saj je naš največji kupec. Trg se vsak dan bolj zapira, vsak hoče čim daljši plačilni rok, vsaj do 60 dni, sedaj pa je 14 dni. Če pa nam lesna industrija ne bo več mogla plačevati niti toliko kot do sedaj, pa se bojim, da bomo nekoč morali reči: GG ne odkujuje več lesa. To je lahko grozna informacija, manj pa bo grozna, če se ve, zakaj in za koliko časa. Če pa "ugasne" osnovna dejavnost, se konča vse od izobraževanja do investiranja... Letos smo do sedaj izdali kredite 21 kooperantom, v glavnem za nakup gozdne mehanizacije. Sedaj smo vse kreditnemu prisiljeni ustaviti," pravi Dušan Novak: "Pri tem se pojavlja tudi problem kvalitete in cene lesa. Zaenkrat smo pri kupci dosegli to, da smo znižali cene manj kvalitetnemu lesu, pri kvalitetnem lesu pa držimo cene konca lanskega leta. Ni pa problem samo nekvalitet in tako imenovan "preležan" les, temveč tudi njegova

plačilo stroja, davka...) v hraničnico, tam pa brez provizij (ob dvigu in nato plačilu) poravnava. ● V. Stanovnik

Franc Klinar iz Plavškega rovra: "Ne vem, kdaj bo sprejet nov zakon o gozdarstvu, vem pa, da nas kmete to zelo zanima. Mučno je namreč to čakanje, ko ne vemo, kaj bo jutri. Skrbi pa me, kaj bo z našimi gozdovi, če bo prodaja res sproščena in bo lahko vsak počel, kar bo hotel in les prodajal, komur bo hotel. Kdo bo potem skrbel za naše gozdove in ceste, ki so se zadnja leta zgradile? Kdo jih bo vzdrževal?"

Marjan Rampre iz Mojstrane: "Še pred leti se imel v gozdovih les, ki ga zaradi preslabih poti iz gozda nisem mogel pospravljati. Z gradnjo mnogih novih gozdnih cest se je odprl pristop do lesa. Zato me ob predlogih nove zakonodaje zelo skrbi, kaj bo, če se bo prodaja sprostila in bo les lahko prodajal kdorkoli. Res bo morda takojšen dobiček večji, vendar pa ne bo nikogar, ki bi skrbel za gozdove in ceste. Poštenemu kmetu pa se danes tega ni bat." ● V. Stanovnik

Andrej Cundrič z Gorji: "Starejši kmetje smo se pred leti težko navadili, kako je sploh možno iz gozda prodati vso, lahko rečem, svinjarijo, ves grd les. Mislim pa, da se bo težje spet navaditi, da mora biti les kvaliteten in tudi kvalitetno obdelan. Kar se tiče mojih izkušenj s plačevanjem, pa lahko povem, da nihče ne plača lesa tako dobro kot GG Bled. Pamejni kmetje se tako bojimo, da se bo nov zakon "preveč" spremenil in ne bo več nikogar, ki bi načrtno vlagal v naše gozdove."

Višja odkupna cena mleka

Ljubljana, 28. maja - Na pondeljkovi seji republiškega odbora za mleko so se po dolgotrajnem dogovarjanju le odločili, da bodo rejci v republiki dobili v mesecu juniju oddano mleko plačano po 4,36 dinarja za liter. To pomeni, da bodo kmetje dobili za mleko 4,6 odstotka več denarja kot v preteklem mesecu. Cena mleka za mlekarne ostaja nespremenjena, povečala pa se je kompenzacija in dodatek za kakovost.

Mlekarne bodo odkupljeno mleko junija rejcem plačale po 2,94 dinarja za liter (čista cena za mlekarje), k temu pa je treba pristeti še 0,75 dinarja kompenzacije, 0,26 dinarja za kakovost in 0,40 dinarja povprečne premije (nižinski kmet dobi precej maj kot hribovski). To skupaj z veljavno ekskontno stopnjo NBJ pomeni 4,35 dinarja povprečne odkupne cene za liter mleka.

Odločitev o povečanju odkupne cene pa zaradi razmer na trgu ni bila lahka, saj slovenski mlekarji na eni strani ugotavljajo, da je odkup mleka vedno večji, zaloge pa se jim (kljub kompenzacijam in zato pocenitvam sira, masla in mleka v prahu) ne zmanjšujejo. Po drugi strani pa je jasno, da je priznanje realne cene mleka (proizvodna cena mleka na podlagi izračuna Zavoda za ekonomiko kmetijstva Kmetskega inštituta Slovenije) edini način za ohranitev živinoreje, na kateri sloni slovensko kmetijstvo. ● V. S.

Novosadski kmetijski sejem

Med Slovenci vse manj zanimanja

Kranj, 30. maja - Novosadski kmetijski sejem je sicer eden največjih in najstarejših kmetijskih sejmov na svetu, vendar pa strokovnjaki letos ugotavljajo, da ni prinesel kaj novega in zanimivega. Največji svetovni proizvajalci kmetijske mehanizacije se prireditvam pri nas izogibajo, saj je prodaja vedno bolj potešča. Podobno je z jugoslovanskimi proizvajalci, kajti industrija kmetijskih strojev je že nekaj časa v težavah, njeni izdelki pa ne gredo s časom. Tudi slovenska podjetja na sejmu nastopajo vse bolj stereotipno in maloštevilno. Letos se je tako v Novem Sadu predstavilo le 36 slovenskih podjetij, še lani pa jih je bilo 58. Slovenska podjetja se tudi vse bolj izogibajo različnih ocenjevanj izdelkov, čeprav tisti, ki menijo, da je to potrebno, navadno ne ostanejo praznih rok. Tako je komisija letos podelila zlato medaljo za agromatik in agrotronik (ta je še v prototipni fazi) tudi kranjski Agromehaniki, zlato medaljo pa so si prislužili tudi za družino pršilnikov z nastavljivo zrake zmagljivosti. ● V. S.

Spomin na Slavko

Kmetica z voljo in nasmehom

Težko bi rekli, da je bila Slavka, Stanislava Habjan, kot piše v njenem rojstnem listu, Okroglova iz Brodov, ena tistih žensk, ki so imale v življenu veliko srečo. Zgodaj ji je umrl mož in s petimi otroci je sama ostala na kmetiji. Toda prav gotovo je imela veliko voljo in veselje do dela, do življenja, do vsega, kar je imela rada sama in njeni otroci. Tako je bila med najbolj delavnimi kmeticami tudi v aktivu žena pri Škofjeloški Kmetijski zadruzi. Pomagala je pri pripravi čudovitih razstav kmečkih žena, tisti, ki smo kdaj poskusili njene štrukle in potico, pa smo jo poznali tudi kot izvrstno kuharico. Ko je sin prevzel kmetijo, si je malce oddahnila in se na tečajih za kmečke žene poskusila celo v šivanju. Res ni bila za najnovejšo modo, toda njeni dobra volja na tečajih, ob razstavah in prireditvah nam je vsem za vedno ostala v spominu. Vsem, ki smo jo poznali kot kmetico, kot žensko, ki ve, da delo, dobra volja in nasmej premagajo tudi največje težave, nam je žal, da je nenaščoma za vedno zaspala. ● V. Stanovnik

Zaščitna cena pšenice

Letos v Jugoslaviji pričakujemo pridelek okrog 5,8 milijona ton pšenice, kar je bolje kot povprečje zadnjih petih let, najbrž pa to ne bo rekordna letina. Sredi tega tedna pa so se delegati skupščine Agrozajednice, na podlagi izračunov več jugoslovanskih kombinatov o pridelovalnih stroških za pšenico, dogovorili, da zaščitna cena te poljščine ne sme biti nižja od 2,2 dinarja za kilogram. ● V. S.

Priznanja zadružne zveze Jugoslavije

Nagrada tudi v Podbrezje

Zadružna zveza Slovenije je te dni, na podlagi predlogov strokovnih služb za pospeševanje kmetijstva, izbrala nagradence za dosežke v kmetijski proizvodnji v letu 1989. Nagrade bodo prejeli štiri posamezniki, Kmetijska zadružna Medvode ter Notranjska hranilnica in posojilnica Postojna. Med letosnjimi nagradenci je tudi Franc Drenovec iz Podbrezja, član Gorenjske kmetijske zadruge Kranj, TZO Naklo. ● V. S.

MEŠETAR

Mešetari pač zanimajo cene, zato si je tokrat ogledal cenik trgovine Železnina Mercatorjeve kmetijske zadruge Sora v Žireh.

koruza	3,16 din za kg
ječmen	3,90 din za kg
pšenica	4,50 din za kg
pšenična	
krmilna moka	2,10 din za kg
oves	3,70 din za kg
pesni rezanci	3,40 din za kg

19. mednarodni sejem "LESMA 90"

Predstavitev najnovejših dosežkov lesnopredelovalne industrije

Lesni sejem v Ljubljani je tradicionalna specializirana sejemska prireditev, ki pa je tudi v svetu vse bolj pričazen glede na pomembnost in doseženo tehnično - strokovno raven.

Ljubljana, 30. maja - Jugoslovanska lesna industrija je kljub težkim gospodarskim razmeram pomembna panoga našega gospodarstva. Lesni sejem, ki je organiziran vsako drugo leto na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, pa je priložnost za seznanjanje z najnovejšimi dosežki tehnike za predelavo in obdelavo lesa. Je tudi priložnost, da se udeleženci sejma seznanijo z novimi repromateriali, načini obdelave, da izmenjajo mišljjenja in izkušnje, zvedo za nove vire in literaturo s tega področja, sodelujejo na posvetovanih, navežejo nove poslovne stike in pridobijo nova znanja.

Kot je na tiskovni konferenci pred letosnjim sejemom "LESMA 90" poudaril Borut Jerše, pomočnik direktorja ljubljanskega Gospodarskega razstavišča, je prav lesni sejem prvi specializirani sejem, s katerim je leta 1955 Gospodarsko razstavišče pričelo svojo dejavnost. Vsa ta leta so se organizatorji in razstavljalci trudili, da bisi sledili zahtevam časa in nagnemu razvoju lesnopredelovalne industrije v svetu. S tem naj bi omogočili čim boljše poslovne stike in izmenjavo izkušenj med domaćimi in tujimi proizvajalcji ter na ta način prispevali svoj delež k hitrem tehničnem in tehničkem razvoju te pomembne veje našega gospodarstva. Prav temu namenu služi tudi letosnji lesni sejem, ki je vse bolj prizan glede na pomembnost in doseženo teh-

Kot pravijo organizatorji sejma, je razveseljivo, da letos, kljub težki gospodarskim razmeram, razstavlja 35 razstavljalcev več kot pred dvema letoma. Da pa bi vzpodbudi razvoj jugoslovenske strojogradnje in orodij v lesarstvu podejajo v času sejma tudi odličje "Zlati spoj" in sicer za področja strojev za primarno, sekundarno in finalno obdelavo lesa in za orodja.

nično - strokovno raven, saj je tudi član Zveze mednarodnih sejmov UFI. Program sejma obsega lesnoobdelovalne stroje in naprave ter rezilna orodja, repromateriale za lesarsko proizvodnjo, iznajditeljsko in inovatorsko dejavnost v lesarstvu, ter komercialno-tehnične predstavitev. Na sejmu bo sodelovalo 235 razstavljalcev iz 13 držav, od tega 94 jugoslovanskih. Med tujimi je največ razstavljalcev iz ŽRN, Italije in Svice. ● V. Stanovnik

V okviru sejma bo, 6. junija od 9. do 15. ure v hali B2, strokovno posvetovanje "Računalniško podprt vodenje proizvodnje v lesarstvu - "Cim v lesarstvu", ki ga organizira Društvo inženirjev in tehnikov lesarstva iz Ljubljane.

Letos so razstavljalci zakupili 7500 kvadratnih metrov odprtih in zaprtih razstavnih površin. V hali A, A2, C, D in Jurček, ter na zunanjem prostoru se bo pretežno predstavljala domača in tuja strojogradnja, v pritličju hale B in v hali B2 pa bodo razstavljeni repromateriali, orodja, drobni in hobi stroji. Sejem bo odprt svoja vrata v ponedeljek, 4. junija, ob 10. uri, slavnostni govornik in otvoritelj sejma bo dr. Jože Mencinger, podpredsednik slovenskega IS, pozdravni govor pa bo imel Florjan Regovec, direktor Gospodarskega razstavišča. Sejem bo za obiskovalce odprt od 4. do 8. junija med 9. in 18. uro, cena vstopnice bo 70 dinarjev, za dijake in študente pa 35 dinarjev.

Planinska sekcija ISKRA Kranj
Savska loka 2
64000 Kranj

Planinska sekcija Iskra Kranj obvešča ljubitelje planin, da bo koča Iskra na Jakobu nad Preddvorom od petka, 1. junija 1990, dalje stalno odprta.

Združena lesna industrija Tržič p.o.

Ste Marie aux Mines 9

nudi zaradi preselitve obrata tapetništva, poslovne prostore in funkcionalno zemljišče v Križah pri Tržiču, ki je primerno za trgovino, proizvodnjo, drobno gospodarstvo in sicer:

funkcionalno stavbno zemljišče:	2849 m ²
proizvodni in pomožni prostori:	
kletna etaža (neto)	98,50 m ²
prtličje (neto)	374,41 m ²
nadstropje (neto)	328,33 m ²
mansarda (neto)	41,63 m ²
podstrešje (neto)	42,04 m ²
prizidek v jeklu:	183,40 m ²

Vse potrebne informacije dobite na sedežu podjetja po telefonu 064/50-440 - splošni sektor, 064/50-496 direktor, 064/50-469 komerciala.

Ogled omenjenih poslovnih prostorov je možen vsak delovni dan od 6. do 14. ure.

Pisne ponudbe bomo sprejemali do 12. junija 1990. Obstaja tudi možnost kreditiranja.

Mercator – Izbera Kranj

Trgovsko podjetje, d.o.o., Kranj
64001 KRAJN, Maistrov trg 7,

razpisuje deli s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za 4 leta

1. VODJA EKONOMSKO RAČUNOVODSKEGA SEKTORA

2. VODJA KOMERCIALNEGA SEKTORA

Na razpisana dela se lahko prijavijo osebe, ki poleg zakonskih pogojev izpolnjujejo še naslednje posebne pogoje:
pod 1)

- VII. ali VI. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske usmeritve

- 3 oz. 5 let ustreznih delovnih izkušenj

- sposobnost organiziranja in vodenja poslovanja sektorja pod 2)

- VII. ali VI. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske ali tehnične usmeritve

- 3 oz. 5 let ustreznih delovnih izkušenj

- znanje enega svetovnega jezika

- sposobnost organiziranja in vodenje poslovanja sektorja

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema MERCATOR - IZBIRA Kranj, Maistrov trg 7, 15 dni po objavi, z oznako "za razpisno komisijo".

MERCATOR-KMETIJSTVO ŽIVILSKI KOMBINAT GORENJSKE KRAJN

SOZD MERCATOR-KIT
n. sol. o
s TOZD KMETIJSTVO, MLEKARNA, TOVARNA OLJA „OLJARICA“, AGROMEHANIKA,
KOMERCIALNI SERVIS, MESOIZDELKI, KLAVNICA JESENICE, TOK RADOVLJICA
vsi n. sol. o in DS SKUPNE SLUŽBE
64001 KRAJN, c. JLA 2, p. 29 - TELEX 34566 KRN - BRZOJAV KŽK KRAJN

Mercator-Kmetijstvo Kranj, Begunjska c. 5 v skladu s statutom in sklepom DS Mercator-Kmetijstvo z dne 18. 5. 1990 razpisuje javno dražbo za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

inv. št.	naziv	letnik	izklincna cena
1. 9878	Rezalnik silaže Vicon VZ 910	1988	90.000,00
2. 7229	Nakladalec RIKO (brez cilindrov)	1981	3.000,00
3. 9155	Rezalnik silaže Vicon VZ 910	1986	40.000,00
4. 5296	Obračalnik FAHR	1975	10.000,00
5. 5716	Kosiščica FAHR	1976	8.000,00
6. 9280	Rezalnik silaže Vicon VZ 910	1986	90.000,00
7. 6588	Tračni zgrajbilnik SIP	1979	8.000,00
8. 7904	Traktorski viličar Uniift	1983	10.000,00
9. 5695	Krompirjev kombajn Wühlmaus	1976	30.000,00
10. 4924	Krompirjev kombajn Wühlmaus	1974	20.000,00
11. 7704	Traktor gošenica FIAT 605 C z odrivno desko OD 58F in igland vilo 5000/C	1982	100.000,00
12. 7980	Nakladalka SIP NRP 25-6	1983	20.000,00
13. 7456	Stikalna omara	1976	5.000,00
14. 7359	Kombi TAM 75 T3F	1982	30.000,00
15. 8353	Kombi ZASTAVA 850 AF	1984	10.000,00
16. 8611	Kombi ZASTAVA 850 AK	1984	10.000,00

Javna dražba za prodajo osnovnih sredstev bo v ponedeljek, 4. 6. 1990, ob 10. uri v skladisču krompirja v Šenčurju.

Osnovna sredstva se prodajajo v stanju kakršnem so po principu »viden-kupljeno«. Varčino v višini 10 odstotkov od izklincne cene je potreben plačati pred začetkom javne dražbe. V kolikor je za osnovno sredstvo predpisani tudi prometni davek, je kupec dolžan plačati tudi pristojni davek.

Ogled osnovnih sredstev je možen pred pričetkom javne dražbe na kraju samem. Podrobnejše informacije se dobijo na M-Kmetijstvu Kranj, Begunjska c. 5, po telefonu (064) 21-252 ali 21-253.

UGODNO - UGODNO - UGODNO -

NOGAVIČAR

Kranj

IZREDNA PONUDBA

hola hop - nylon - samo 29,00 din

dokolenke - 2 para samo 33,00 din

srajce kratki rokavi - ostanki izvoza samo 232,00 din

UGODNO - UGODNO - UGODNO

PRODAJA NA 6-MESEČNI KREDIT

Import Export, d.o.o., Tržič
Koroška 26, 64290 Tržič
tel.: 064 50 348
fax.: 064 52-079

Mini Market
Trg svobode 18, 64290 Tržič
tel.: 064 52-378

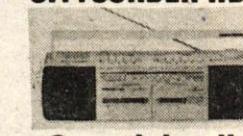
● GOLDSTAR
ekran 51 cm
zaščitno steklo
30 programov
99 kanalov
visok kontrast slike
itd...

CENA: 6.990,00 din

PRVIH 50 po NEVERJETNIH 6.590,00 din

● GOLDSTAR HI-FI dvojni kasetofon z digitalnim radijem po 2.190,00 din
● dvojni radio kasetofon NORDMENDE CITYCORDER HD 1000 po 1.890,00 din

● enojni radio kasetofon NORDMENDE TRANSCORDER TR 800 po 1.590,00 din

ALPETOUR
POTOVALNA AGENCIJA, p.o.
64000 KRAJN, Koroška c. 5

SPOŠTOVANI POTNIKI!

Predstavljamo vam nov način plačevanja voznine v avtobusih mestnega prometa.

Z današnjim dnem umikamo iz uporabe žetone in jih nadomeščamo s priložnostnimi vozovnicami, ki jih lahko kupite na običajnih prodajnih mestih.

Gotovišča plačila, po sistemu »zaupamo vam«, pa nadomeščamo s priložnostno vozovnico, kupljeno v avtobusu.

V avtobusih so pri prvih in srednjih vratih nameščeni avtomati za uničevanje (žigosanje) vozovnic. Ob vstopu v avtobus mora potnik vozovnico obvezno žigosati, tako kot prikazuje slika. Veljavni prevozni izkaz je le uničena (žigosana) priložnostna vozovnica, ki jo mora potnik hraniti do konca vožnje.

Voznja brez vozovnice ali z neveljavno (nežigosano oz. že izkorisceno) priložnostno vozovnico se sankcionira v skladu z dopolnitvijo Odloka o javnem mestnem prometu.

Neizkoriscene žetone bo možno zamenjati za priložnostne vozovnice v času od 28. maja do 31. julija 1990, na Avtobusni postaji Kranj in Škofja Loka ter upravi - Koroška c. 5. V avtobusu žetonov ne bo možno menjati.

NOVO

NOVO

NOVO

Živila, ki jih potrebujete, boste našli v novi trgovini na drobno in debelo prav v centru mesta

SIRČEK

tel. (064) 24-040

Naše usluge vam nudimo na Kokrškem bregu 1

SE PRIPOROČAMO!

DEL. ČAS OD 7. - 21. URE
NEDELJE OD 7. - 19. URE

NAKUP NAD 500,00 DIN VAM DOSTAVIMO NA DOM.

salon pohištva
prodaja ★ inženiring

OBIŠČITE SALON POHIŠTVA DETELJICA

● razprodaja masivnega pohištva (opuščeni programi, vzorec)

● skladisčna prodaja sedežnih garnitur do 16. 6. 1990

● pohištvo za opremo dnevnih sob, otroških sob, kuhinj, jedilnic, predсоб

● ugodni prodajni pogoji - znižane cene od 15 do 40 %

● brezplačna dostava

● po želji kupca pohištvo tudi sestavimo

● strokovni nasvet arhitekta

● opremljam počitniške hišice, poslovne prostore, apartmaje za kmečki turizem

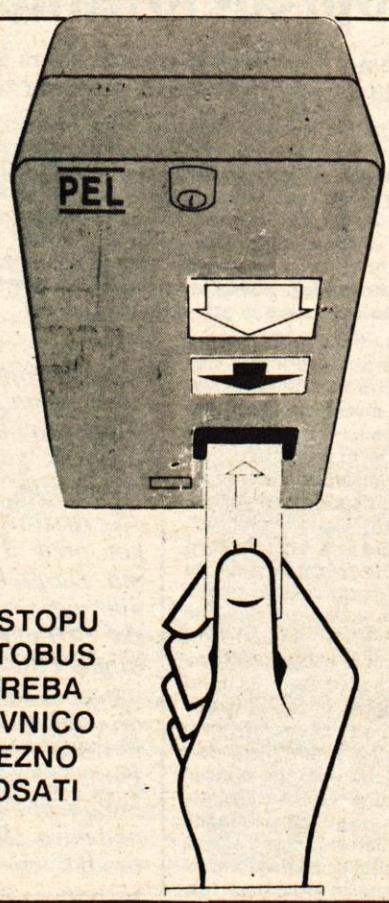
Informacije po tel. 50-795

Odprto: Po-Pe 8.30 - 19.00

Sobota 8.00 - 13.00

GORENJSKI GLAS

Koliko je vreden dinar

država	devize	velja za srednji tečaj
Avtstria	100 ATS	99,4764
Nemčija	100 DEM	700,0000
Italija	100 LIT	0,9521
Švica	100 CHF	828,5606
ZDA	1 USD	11,7158

Kranj - Nika in Borut Bele sta v ulici Staneta Žagarja 27 pred dnevi odprla ekspres foto laboratorij Boni. Z najmodernejsimi stroji iz ponudbe japonskega izdelovalca Fuji nudita zelo kvalitetno in hitro obdelavo vseh vrst amaterskih in profesionalnih uslug. Fotografije vseh formatov v Boniju dobite tako v enem dnevu, po dogovoru pa je fotografija lahko gotova tudi v eni uri. V ekspres laboratoriju Boni je moč razviti diapozitivne filme in vse črno bele amaterske in profesionalne materiale. Razvijanje color negativnega filma po postopku C 41 po 20 dinarjev in 9 X 13 cm velika fotografija po 3,90 dinarja omogoča, da izredno hitro za približno 170 dinarjev dobite svoje fotografiske izdelke. Brezplačno pa Boni opremi vse izdelke z njegovimi albumi, nudi nasvete, v pridaji pa so kvalitetni filmi po izredno zanimivih cenah. Za vse naddebutne fotoamaterje z malo manj novimi ali kvalitetnimi fotoaparati v Boniju dobite nasvet za nakup novega boljšega ali fotoaparat pustite na čičenju oziroma servisu. • Foto: Gorazd Šink

Z NOVIM, ZANESLJIVIM AVTOBOMILOM NA DOPUST!

Vsakdo lahko uvozi novo vozilo
CARINA pri uvozu 41 % (za vsa vozila)

DAVEK: - 950 cm³ 31,5 %

950 - 1600 cm³ 34,5 %

1600 - 2000 cm³ 51,5 %

2000 cm³ 66,5 %

Osnova za davek je vrednost vozila s carino

TOYOTA KINZEL

CELOVEC, VÖLKERMARKTERSTR. 145, Tel. 9943-463-32231 (V CELOVCU - 2. SEMAFOR DESNO, PRI KIKA LEVO - 400 m)

VOLVO ● SERVIS ● NAD. DELI ● DOD. OPREMA

DOMEVSCEK FÜRNITZ PRED BELJAKOM KÄRNTNERSTRASSE 50 Tel. 9943-4257-2210

COLT export od ... 101.000,- LANCER export od ... 111.000,- VOLVO 440 export od ... 159.000,-

MAZDA BEIJAK - JUG PRED KGM (COOP)

KLEINBERGER Tel.: 9943-4242-31500

SERVIS ● NADOMESTNI DELI ● DODATNA OPREMA VELIKA IZBIRA NOVIH IN RABLJENIH VOZIL TAKOŠNJA DOBAVA!

UGODNE EKSPORTNE CENE PRI 121, 323, 626

ZELO UGODNE PONUDBE NOVIH VOZIL POLO

- GOLF - PASSAT - AUDI

ZIPPUSCH

OB GLAVNI CESTI LJUBELJ - CELOVEC - (STRAU) Tel. 9943-4227-3729

● NADOMESTNI DELI ● DODATNA OPREMA

CITROËN KELLNER & KLEINBERGER

CELOVEC, Tel. 9943-463-41309 PISCHELDORFERSTR. 238 ● NADOMESTNI DELI, DOD. OPREMA IN SERVIS NEVERJETNE PONUDBE AVTOBOMILOV (SAMO PRI NAS): AX export od 75.800,- BX export od 104.500,-

Kranj, maja - Človeku je kar lepo pri duši, ko vidi, da se nekje ljudje lepo razumejo, si pomagajo. Stanovalci bloka Gorenjskega odreda št. 14, tik za domom starostnikov v Kranju so bili enoglašni, da lahko v skupnem kletnem prostoru bloka odpri trgovino njihov Silvester Bajda. Klet je počistil, z aranžerjem Bojanom Kranjcem sta jo lepo opremila in 10. januarja letos je bila tu odprta prodajalna SIMI, kjer dobite spodnje perilo, ženske hlačne nogavice, posteljnino, bombažne nogavice, kuhinjske krpe, namizne prte, vse, pravi v šali Silvester, kar se pere in trga in je vedno treba dokupovati. Vendar le za odrasle, kajti za otroke je že kar preveč trgovin po Kranju. Vedno ima kaj tudi v posebni ponudbi. Gospodinje že priznavajo, da je tu perilo občutno cenejše. Silvester namreč vse blago nabavlja v Ljubljani pri zasebniku, ki doma vse sam plete. Sploh si prizadeva, da dobi poceni in dobro blago, da ga zato lahko tudi poceni prodaja. Od 9. do 12. in od 15. do 19. ure ima odprt, zgodilo pa se je že, da je stranka ob desetih zvečer pozvonila za ženske nogavice, pa jih je tudi dobila.

D. Dolenc

Iskali smo cenejšo košarico

Reklama lahko tudi zapelje...

Zap. št.	Artikel	M Preskrba	Količina	Vrednost		
				A	I	NAMA
1.	sladkor 1/1	107,00	10 kg	153,00	150,00	118,00
2.	olje sončnica 1/1 stekl.	78,50	5 kg	99,50	100,00	78,50
3.	moka TIP 500	29,00	5 kg	73,00	55,00	32,50
4.	margarina 1/2	14,00	1 kos	14,90	16,50	13,70
5.	testenine 1/2 3 jajca	12,70	1 kos	22,50	10,00	13,80
6.	Eurokrem 400 g	36,80	1 kos	36,90	33,00	34,56
7.	Instant kava 50 g	23,00	1 kos	54,90	75,00	42,20
	Suhomesnati izdelki:					
8.	šunka v črevu	105,50	1 kg	129,00	128,00	97,00
9.	mortadela	104,40	1 kg	159,00	100,00	104,40
10.	marmelada koz. 1/1	38,70	1 kos	84,22	64,44	37,50
11.	pomaranče	114,50	5 kg	64,50	65,00	99,00
12.	otr. hrana (čokolino) 200 g	20,90	1 kos	19,39	14,84	15,00
13.	juhe v vrečki	11,90	1 kos	10,90	11,50	9,80
14.	čajno maslo 250 g	39,20	2 kosa	43,20	29,00	49,00
15.	ževezilni gumi 30 g cig.	4,40	1 kos	6,00	6,00	3,80
16.	krispi — müsli 330 g	17,00	1 kos	29,89	37,49	20,06
17.	detergenti (n. fosfatov) 4 kg	100,00	1 kos	69,90	90,00	108,00
18.	krpe za gospodinjstvo 3/1	80,00	5 kosov	63,00	77,50	80,00
19.	puding 3 x čokolada	15,60	1 kos	17,90	19,00	12,90
20.	Benko 400 g	28,90	1 kos	27,92	28,00	28,80
		982,00	Skupaj:	1179,52	1110,27	999,02

V petek, 1. junija 1990, bomo v TRŽIČU odprli NOVO TRGOVINI z velikim izborom JEANSA, TEKSTILA ZA MLADE in OSTALIH ZANIMIVIH DODATKOV

● 15 različnih modelov hlač iz jeansa po 260 din (tudi št. 54, 56)

● jeans jakne po 390 din

● PROGRAM ZA MOŠKE

velika izbira majic, platnenih hlač, moških srajc iz viskoze, bermuda hlač po IZREDNO UGODNIH CENAH!

● PROGRAM ZA DEKLETA

"fuso" hlače, mini krila elastik, kopalke in modni dodatki

VSAK MESEC BO V TRGOVINI POSEBNA PONUDBA IZBRANEGA ARTIKLA PO ZELO NIZKI CENI!

Ob otvoritvi nudimo:

ženske nogavice 1 par 23,00 din

ženske dokolenke 2 para 20,00 din

dekliške spodnje hlače 7 kosov za 99,00 din

Odprt: 9 - 19 sobota 8 - 13

OBISKITE NAS!

Dinar čez mejo

Na Koroškem še vedno najbolje menjajo dinarje v enotah Zveze bank - zveze slovenskih zadrug. Za sto naših dinarjev plačajo 95 ATS, prodajajo pa ga za 105 ATS. Drugod za naš stotak lahko dobimo le okrog 90 ATS, zanj pa je treba plačati do 110 ATS. V sosednji Italiji še vedno ostaja najbolj priporočljiva menjalnica Tržaška kreditna banka, seveda če je treba pretopiti dinarje v lire. Naš dinar plačajo s sto liram, prodajajo pa ga po 103 lire. V drugih bankah in menjalnicah je menjalni tečaj od 95 lir pri nakupu in okrog 105 lir pri prodaji.

Očitno pa se pri nas še ne čutijo pretresi na zunanjih denarnih trgih, kajti zadnje dni so se povsod po svetu investitorji že znebili zahodnemških mark in kanadskega dolarja (pri nas na črni borzi pa se je zanimanje za marko povečalo). Razlog je predvsem močan pritisk opozicisce socialdemokratske stranke, ki se ne strinja z monetarno unijo z Vzhodno Nemčijo v sedaj predlagani obliki. Kanadski dolar pa je padel zato, ker obstaja možnost razpada kanadske konfederacije. Še vedno pa raste tečaj švicarskega franka.

Nov katalog Počitnice '90

Pred dnevi je izšel letosnji katalog Slovenijaturista, kjer so predstavljene možnosti letovanja s turistično agencijo, ki ima dve svoji poslovnični tudi na Gorenjskem - v Bohinjski Bistrici in v Kranju. V katalogu si lahko izberete predvsem počitnice vzdržljive obale, pa tudi v gorskih krajih, ob Ohridskem jezeru, v Grčiji in Španiji. V katalogu je tudi cenik, opozorimo pa naj vas na posebej ugodno ponudbo v Povlji na Braču, kjer imajo člani "Veseli družbe" poseben popust. Tako je treba za teden bivanja v pred po sezoni odštetiti 1.375 dinarjev, med sezono pa 1.550 dinarjev (polpenzion). Za vse aranžmaje iz novega kataloga je mogoče plačilo v treh obrokih. Enega plačate ob rezervaciji, drugega 10 dni pred odhodom, tretjega pa do 35 dni po vrnitvi s počitnic. Poleg številnih izletov, ki jih organizira Slovenijaturist v domovini in tujini, je zlasti veliko zanimanje za muzejske vlak. Z njim so se te dni vozili britanski gostje "lokomotivskega kluba", od 2. junija naprej, ko bo vlak prvič letos odpeljal proti Kamniku, pa bo namenjen turistom in domaćim izletnikom.

Zadnje mesece so naši časopisi, radio in televizija polni reklam o tem, kje prodajajo cene, kje so popusti, kje znižanja, obročna plačila... Trgovci in proizvajalci skušajo v trgovine privabiti kupce (večina imamo vse bolj prazne denarnice). Eno od gesel je tudi, da je doma že več stvari cenejših kot čez mejo. Kupci, ki dobro poznajo tržišče, pa še kar naprej hodijo v Avstrijo in Italijo.

Tokrat smo si natančne ogledali reklamo Name in za primerjavo pogledali še v eno drugih gorenjskih samopostež, v Mercator Preskrbo Tržič, ki ima trgovino v Tržiču (nekaj trgovin pa je tudi v okolici Tržiča in v Kranju na Visokem). Poleg artiklov iz avstrijskih, italijanskih in Naminih trgovin, smo košarico napolnili tudi z enakimi artikli iz Mercator Preskrbe.

JANUS

varnostni sistemi

POZOR!
VLOMILCI NE POČIVAJO!!

Po ugodnih cenah nudimo kvalitetno tehnično zaščito stanovanj, hiš, poslovnih prostorov, avtomobilov, plovil...

Zagotovljena je strokovna montaža in servis.

VABIMO VAS, DA NAS OBIŠČETE NA SEJMU OPREME IN SREDSTEV CIVILNE ZAŠČITE OD 5. - 8. 6. 1990.

JANUS KRANJ d.o.o., Trg Rivoli 9, 64000 KRANJ
tel: 064-33-102, fax: 064-34-102

Katerikoli časopis dandanes človek že prebira, povsod samo: stečaj, stečaj in še enkrat stečaj. Pa se tokrat ne bi spuščali v agonijo slovenskega gospodarstva in širše; neznansko nam je všeč beseda sama, STEČAJ namreč, čeprav je pomensko nekaj neprijetnega.

Prav bi bilo, ko bi besedico »stečaj« vzelo v presojo prizadeno jezikovno razsodišče. Do tedaj pa razglabljajmo po svoje. DPodjetje gre v STEČAJ, pride STEČAJNI upravitelj, zatne se STEČAJNI postopek... STEČAJ gor in dol! Bolj ko premišljuješ, bolj se ti zdi, da smo pogruntali spet eno fino besedo, da bi umetno prekrili vse strahotne posledice nekega postopka. Saj je vendarle rahlo drugače, če slišite besedo STEČAJ in si umišljate, da sicer nekaj dobrega to res ni, nekaj posledno strašnega pa tudi ne.

A STEČAJ ni nič drugega kot BANKROT po slovensko, pa obračajmo besedo kakorkoli že hočemo. Podjetje, ki je šlo v STEČAJ, je v resnici bankrotiralo ali šlo na boben, kot se reče že od pamтивka. In vsa imovina, popisana v inventuri, gre na DRAŽBO - kam pa drugam!

Očitno je, da se nikakor še nismo otrresli besednjaka, ki nam ga umno privzgajo že domala pol stoletja! Saj se še spomnите KMETIJSKIH PROIZVAJALCEV in NIHOVIH ŽAŠČITNIH SREDSTEV, saj vam je še v ušesih kakšen GOZDNI MANIPULANT, ki je seveda samo en fejst logar ali gozdar. Da niti ne govorimo o minulih sovjetskih zmagah, ki jih je kar mrgolelo. Vsi smo bili SUBJEKTI: če si bil v politiki, si bil politični subjekt, če na sodišču, si bil pravni subjekt, če v fabriki, pa gospodarski subjekt. V resnici pa nas tako politika ni obravnavala kot subjekte, ampak kar kot njene objekte, njeni nepremičnine, ki ne mislijo nič in ki se kot horda poslušnih političnih ovnov preganja sem in tja.

Inšpektorji ustavili dela

TEMA TEDNA

Pa jaz gospod, pa ti gospa...

Kako v teh rečeh znamo fini biti, kaže še tisoč primerov, recimo: famozni ANEKS, ki ni nič drugega kot dopolnilo. Aneks k tej pogodbji, aneks k oni pogodbji: na jugu naše razpadajoče in propadajoče države Jugovine so šli še tako daleč, da so celo na prizidke šol ali hotelov z velikimi črkami napisali ANEKS. In tako pride veseli turist v hotel, pa mu receptor odkaže sobo v prizidku: »Kar v aneks pojrite!«

Kaže, da bo preteklo še precej Save, preden se bomo tega balasta otrresli. Nič namreč ne kaže, da bi tisti, ki nastopajo v javnosti, kaj posebej pokazali, da bo poslej tudi v teh zadavah malce drugače. In zakaj, lepo vas prosim, ne bi tudi na to POLOJE vkorakale spremembe, če že povsod drugod doživljamo tako silno renesanso?

Če smo se že začeli omikanu vikati in se oklicali za gospode in gospe, bi bil torej že skrajni čas, da kot gospe in gospodje govorimo po gosposko. Ni hujše stvari pod milim nebom, če

slišiš kakšnega gospoda ali kakšno gospo, ki nam v značilnem sovjetskih izrazoslovju pomenljivo deli lekcije. Lekcije so nam sicer jako potrebne, saj je že skrajni čas, da se ta narod kultivira - ampak, lepo prosim, da se tozadevni poduki v znošni slovenščini, ne pa samoupravno - socialistični spakedrščini, da o izrazitih birokratskih primesah niti ne govorimo.

»Pa ti gospod, pa jaz gospa, pa kdo bo vozil sajterga«, se vztrajno norčuje slovenski tisk. Mi pa mislimo, da bi bila slovenska renesansa eno pasjo figico vredna, če se ne bi nemudoma oklicali za gospode in gospe. Kar pomislite, kako ostudenog, ogabno in nekulturno je bilo, ko si kakšnemu finemu gospodu, ki ima v garaži dva mercedesa in na morju pet vikendov, dejal »tovariš«. Saj ga je kar zmrazilo od togote. Zdaj smo - hvalaboga - prišli vsaj tako daleč, da smo tudi pri tozadevnem komuniciranju lahko prav vsi cenjeni gospodje, velespoštovane gospe in mične gospodične.

Opoziti pa je, da pri novodobnem tituliranju nikakor nismo dosledni. Vsem voznikom samokolnic ali »šajterskim manipulantom« niti približno še ne rečemo »gospod«, še celo tovariš ne. Taka diferenciacija ne pleje nikamor: vsi smo sinovi in hčere nove demokracije, zato naj bomo vti, kjer koli že smo, enako počaščeni.

Počasi se žaba dere - ali kako že pravi tisti simpatični pregovor, zato je srčno upati, da bomo v perspektivi vsi gospodje in gospe. Če že zaradi drugega ne, zaradi naših nagajivih otrok, da bodo imeli revčki ob turobnem usmerjenem izobraževanju vsaj malo veselja. Lahko je tudi poniglavno, nesramno in nedostojno, a na smeh mi je šlo, kako se je oni dan zabavala poredna deca, ki se je drala za zaljubljencema:

»Gospod in gospa, po cesti gresta... Gospoda leksira, gospa pa pobira.« ● D. Sedej

V telefonski centrali

Dober dan, železarna, vežem...

Ste že kdaj pomisli, kako je v telefonski centrali? Ste že kdaj pomisli, kdo se vam oglasi, kadar pokličete klicno številko velike firme?

V telefonsko centralo jeseniške železarne se nismo napotili kar tako. Že nekaj časa se nam nameč telefonisti na klicnih številkah tega jeseniškega kolektiva oglašajo z: tukaj železarna, dober dan vam želimo, kaj od vratjarje naprej?«

Razumljivo je, da takim klicem ne moremo ustreči. Vse temo

Nataša Tolar

kaže, da je telefonska kultura na dokaj nizki stopnji, da ljudje nikakor ne znajo telefonirati in da niti približno ne vedo, da smo mi v centrali in sami VEŽEMO pogovore. Da niti ne govorimo o tem, da se tisti, ki kličejo, običajno sploh ne predstavijo, kar zahteva osnovna telefonska kultura. Prav je, če bi rekli, kdo kliče, kajti pri vezavi telefonskega pogovora nas nemalo železarjev vpraša, kdo pa kliče. Žal niti približno ne moremo vedeti, kdo je pri telefonu...

Poseben problem so naši telefonski imeniki. Veliko telefonskih številk, tudi po Gorenjski, je bilo v zadnjem času novih ali spremenjenih. Pošti pa še na misel ne pride, da bi take novosti najprej sporočila telefonistom v centrali, ki take podatke tudi najbolj rabijo. Klicati moramo informacije v Ljubljano...

Upamo, da se bo postopoma uredilo tudi to, da bodo naslovniki, predvsem družbenia in druga podjetja v telefonskem imeniku bolj razvidni: zdaj se pod raznimi strokovnimi službami skriva vse mogoče in pravljivo inovator moraš biti, da najde kakšno ustanovo, ki je pod kaj več kakšnim naslovom.«

Pa je spet zazvonilo in telefonisti jeseniške železarne spet niso imeli časa. Videti jih je treba, opazovati nekaj časa, da oddide s prepričanjem, da so na delovnih mestih, kjer se res stalno in veliko dela, kjer domala ni odmora in kjer klub vsemu, klub občasnemu naveličanju vedno dvignejo slušalko z obveznim: »Dober dan, železarna, vežem...« ● D. Sedej

videlo onesnaženo dno z muljem, ki sega do višine domala enega metra. V jezeru je še vedno tekel potoček in nanašal razine snovi, lahko pa je vanj dotečala tudi nesnaga iz greznic.

Prav zato so se minuli torek zbrali predstavniki skupščine občine Jesenice, Turističnega društva Kranjske gore, predstavniki jeseniške komunalne skupnosti, vodnogospodarski inšpektor in sanitarni inšpektor. Inšpektorji so ugotovili v kratkem naslednje:

S samim spustom vode iz Jasne v Pišnico so začeli 24. maja letos, isti dan pa so tudi Ribiško družino Jesenice obvestili o izpustu. Takoj naslednji dan so člani Ribiške družine začeli z ulovom rib, saj je bila voda v jezeru nizka. Ribišči so ulovili okoli 1.500 potočnih postri in amerikank. V soboto se je tudi že

Na sestanku so razpravljali tudi o škodljivosti mulja na dnu jezera Jasna in o ovozu mulja. Kam? Če se bo izkazalo, da je mulj škodljiv, bodo v jeseniški občini v hudih škripčih, saj se takoj postavlja vprašanje, kam z muljem ali blatom. Za to depone je občini ni.

Kranjskogorski Kompas je upravičeno protestiral in bo verjetno vložil tožbo proti turističnemu društvu za motenje posesti. Moramo pa tudi upoštevati, da je Turistično društvo že dobro in najboljše: očistiti onesnaženo jezero, očistiti čimprej, saj se že nekaj let ugotavlja, da bo tak poseg nujno treba opraviti.

V želji, da bi to napravili s čimmanj stroški, so začeli s sanacijo zdaj, vendar pa bi si moralni oskrbeti ustrezna dovoljenja. Tako bo zdaj sanacija jezera morala počakati do jeseni, kajti tudi Kompas ni proti očiščenju; Kompas le tega ne želi,

Jezero Jasna je Turistično društvo Kranjska gora že dobro očistiti še letos, spomladi, vendar so inšpektorji izdali odločbo, po kateri so ustavili dela in zahtevali, da se jezero ponovno napolni z vodo. - Foto: D. Sedej

Turistično društvo Kranjska gora je seveda ugovarjalo in bo posredovalo tudi pismene pripone na zapisnik inšpektorjev. Zdaj je namreč v Kranjski gori vsa potrebna gradbena mehanizacija in bi jezero lahko kar z najmanj stroški tudi očistili: jeseni, ko naj bi ponovno začeli s čiščenjem, pa bo čiščenje nedvomno dražje. Postavlja se torej vprašanje, kdo bo kril stroške čiščenja jezera, ki je zares onesnaženo. ● D. Sedej

da se taka dela opravljajo v začetku poletne sezone, ko začnejo v Kranjsko goro prihajati turisti in ki se redno sprehabajo ob jezeru in občudujejo prelepoko okolico v Jasni.

Kakorkoli že: čiščenje Jasne

je ustavljen, treba se bo oskrbeti z vsemi potrebnimi dokumenti, napraviti analizo mulja,

se sporazumeti, kam in kako z

blatom in jeseni zares temeljito

sanirati jezero Jasna v Kranjski

gori. ● D. Sedej

Kdo bi si mislil! Niti širje dnevi niso minili, odkar smo na vse pretege hvalili lepo sliko Kranjske gore, z urejenimi sprehajalnimi potmi in številnimi lepimi kažipoti in obvestilnimi tablami.

Ko smo se namreč po nekaj dneh mudili v Kranjski gori, so bili ob kažipotu do hotela Erike, ob gostišču Bor, do vrha napoljeni smetnjaki. Lahko kdo reče, da je bilo zgolj naključje: vendar si v Kranjski gori nikakor in nikjer ne bi smeli dopustiti, da so smetnjaki napolnjeni do vrha in kazijo sicer lepo podobo te naše alpske vasi.

Le kje so komunalci, ki bi vendarle morali veliko bolj skrbeti za turistične kraje, v katere prihaja pred poletjem vedno več turistov?

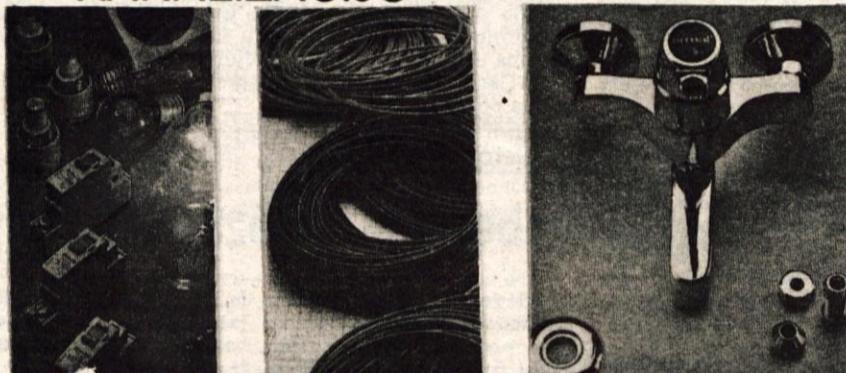

Gorenjska banka d. d., Kranj

**10 %
POPUST**

- VGRADNI ELEKTROINŠTALACIJSKI MATERIAL
- VODOVODNI MATERIAL
- MATERIAL ZA CENTRALNO OGREVANJE
- PVC INŠTALACIJSKI MATERIAL ZA KANALIZACIJO

POPUST VELJA ZA GOTOVINSKI NAKUP, ZA PRODAJO NA POTROŠNIŠKA POSOJILA IN ZA ČLANE STANOVANJSKIH ZADRUG.

UGODNOST SE UPOŠTEVA PRI MINIMALNEM NAKUPU NAD 500,00 DIN.

PODROBNEJŠE INFORMACIJE DOBITE V NAŠIH PRODAJALNAH.

MERKUR VAS VABI

vezenine bled

Tovarna čipk, vezenin
in konfekcije Bled p.o.

Tovarna čipk, vezenin in konfekcije Bled po sklepu delavškega sveta in komisije za delovna razmerja objavlja naslednja prosta dela in naloge:

a) Delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostjo (ni re-elekacija):

1. VODENJE SEKTORJA BLAGOVNEGA PROMETA (MARKETING)

2. VODENJE FINANČNO-RAČUNOVODSKEGA SEKTORA

poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. VODENJE SEKTORJA BLAGOVNEGA PROMETA (MARKETING)

— VII. st. strok. izobrazbe - dipl. ekonomist (komercialna dejavnost) ali

— VI. stopnja strokovne izobrazbe - ekonomist (komercialist)

— 5 let delovnih izkušenj.

2. VODENJE FINANČNO-RAČUNOVODSKEGA SEKTORA:

— VII. stopnja strokovne izobrazbe - dipl. ekonomist ali

— VI. stopnja strokovne izobrazbe - ekonomist

— 5 let delovnih izkušenj.

b) Delavci na ostalih delih in nalogah:

1. VODENJE PLANSKO ANALITSKE SLUŽBE

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

— VII. stopnja strokovne izobrazbe - dipl. ekonomist ali

— VI. stopnja strokovne izobrazbe - ekonomist

— 3 leta oziroma 4 leta delovnih izkušenj

— poskusno delo 3 mesece.

Z izbranimi kandidati bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

K sodelovanju vabimo tudi ekonomiste VI. in VII. stopnje strokovne izobrazbe, ki jih veseli delo na področju prodaje ali financ. Lahko so tudi začetniki - pripravniki.

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v roku 8 dni na naslov: Vezenine Bled p.o. Kadrovsko splošni sektor, Kajuhova c. 1, 64260 Bled.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem roku za zbiranje prijav.

MALI OGLASI, OGLASI

TURISTIČNO DRUŠTVO BLED

TEL.: 064-77-409

KOLEDAR PRIREDITEV 29. JUNIJ 1990 NA BLEDU

03. 06.	17.30	Promenadni koncert pihalnih orkestrov »Jesenški železarji« in mesta Nagold (ZRN) v zdraviliškem parku.
01—03. 06.	10.00	XV. Evropski golf rally na golf igrišču Bled.
04. 06.	20.00	Večer komorne glasbe v cerkvi na otoku.
06. 06.	21.00	Večer folklore v Festivalni dvorani. Ukrajinski folklorni ansambel.
08. 06.	21.00	Nastop združenega zbora Gorenjskih lovcev in rogov v Trgovskem centru Bled.
09. 06.		Revija slovenskih lovskih zborov in rogov v Športni dvorani Bled.
10. 06.	17.30	Promenadni koncert godbe na pihala »Veriga« iz Lesc v zdraviliškem parku.
11. 06.	20.00	Večer komorne glasbe v cerkvi na otoku.
13. 06.	21.00	Večer jugoslovanske folklore v Festivalni dvorani. Sava Kranj.
13.—15. 06.		Srečanje evropskih regionalnih TV postaj pod skupnim nazivom — Circom regional '90.
17. 06.	17.30	Promenadni koncert pihalnega orkestra Kranj v zdraviliškem parku.
18. 06.	20.00	Večer komorne glasbe v cerkvi na otoku.
20. 06.	21.00	Večer jugoslovanske folklore v Festivalni dvorani. Iskra Kranj.
23.—24. 06.	10.00	Golf turnir za pokal Alpe-Adria na golf igrišču Bled.
23. 06.	21.00	Večerni promenadni koncert na jezeru v izvedbi godbe na pihala iz Gorij.
25. 06.	20.00	Večer komorne glasbe v cerkvi na otoku.
27. 06.	21.00	Večer jugoslovanske folklore v Festivalni dvorani. Karavanke Tržič.

almira

almira
alpska modna industrija
Radovljica

Delavski svet podjetja Alpska modna industrija ALMIRA p.o. Radovljica, Jalnova cesta 2 na podlagi določb 15. in 58. člena statuta podjetja objavlja razpis za zasedbo naslednjih delovnih mest delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

1. DIREKTOR PROIZVODNEGA SEKTORA

2. DIREKTOR EKONOMSKO FINANČNEGA SEKTORA

3. DIREKTOR KOMERCIJALNEGA SEKTORA

4. DIREKTOR TEHNIČNEGA SEKTORA

5. DIREKTOR SPLOŠNO KADROVSKEGA SEKTORA.

Kandidati za opravljanje navedenih del morajo poleg splošnih pogojev, predpisanih z zakonom, izpolnjevati še naslednje pogoje:

Ad. 1.

— visoka izobrazba tekstilne smeri in 4 leta delovnih izkušenj, ali

— višja izobrazba tekstilne smeri in 5 let delovnih izkušenj

— aktivno obvladanje nemškega ali angleškega jezika,

Ad. 2.

— visoka izobrazba ekonomske smeri in 4 leta delovnih izkušenj, ali

— višja izobrazba ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj

— obvladanje nemškega ali angleškega jezika,

Ad. 3.

— visoka izobrazba ekonomske ali komercialne smeri in 4 leta delovnih izkušenj, ali

— višja izobrazba ekonomske ali komercialne smeri in 5 let delovnih izkušenj

— aktivno obvladanje nemškega ali angleškega jezika,

Ad. 4.

— visoka izobrazba tekstilne smeri in 5 let delovnih izkušenj, ali

— višja izobrazba tekstilne smeri in 5 let delovnih izkušenj

— aktivno obvladanje nemškega ali angleškega jezika,

Ad. 5.

— visoka izobrazba pravne ali druge družboslovne smeri in 4 leta delovnih izkušenj,

— višja izobrazba pravne ali druge družboslovne smeri in 5 let delovnih izkušenj

— aktivno obvladanje nemškega ali angleškega jezika,

Ad. 6.

— visoka izobrazba pravne ali druge družboslovne smeri in 4 leta delovnih izkušenj,

— višja izobrazba pravne ali druge družboslovne smeri in 5 let delovnih izkušenj

— aktivno obvladanje nemškega ali angleškega jezika.

Kandidati bodo imenovani za dobo 4 let.

Ponudbe z opisom dosedanjega dela in dokazila o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Almira p.o. Radovljica, Jalnova c. 2 z oznako »za razpis«.

O izbiri bodo kandidate obvestili v 8 dneh po odločitvi.«

TOKOS TRŽIČ p.o.

Tovarna orodja za kmetijstvo,
obrt in storitve, p.o.

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge v

RAZVOJNEM SEKTORJU

(razvijanje novih izdelkov in tehnologij, konstruiranje izdelkov, orodij, naprav).

Sprejeli bomo 1 delavca z visoko ali višjo izobrazbo strojne usmeritve ter 3 oz. 2 leti ustreznih delovnih izkušenj.

Poskusno delo 3 mesece.

Kandidati naj prijave z dokazili pošljejo 8 dni po objavi razpisa na naslov: TOKOS TRŽIČ, Cankarjeva 9, 64290 Tržič.

Hoteli
KOMPAS

Podjetje Kompas hoteli Bled, p.o.
64260 BLED

Cankarjeva 2

Na podlagi 38. člena Statuta podjetja Kompas hoteli Bled in sklepa delavškega sveta razpisuje prosta dela

— DIREKTORJA PODJETJA in
— VODJE hotela Ribno

Kandidata morata izpolnjevati z zakonom predpisane pogoje in še naslednje zahteve:

— visoka ali višja izobrazba ekonomske ali turistične smeri,
— tri leta delovnih izkušenj.

Kandidat za direktorja podjetja je dolžan predložiti program, oziroma sprejeti srednjoročni program podjetja.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, za dobo štirih let.

Ponudbe z dokazili o strokovnosti ter življjenjepisom, z načelno dosedanjih del, naj kandidati pošljejo v roku 8 dni od razpisa na naslov: Podjetje Kompas hoteli Bled, 64260 Bled, Cankarjeva 2 z oznako »za razpisno komisijo«.

O izidu razpisa bodo kandidati obveščeni v roku 8 dni po opravljenem postopku imenovanja.

MALI OGLASI

27-960
Cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodam HLADILNO OMARO, PRALNI STROJ, BARVNI TV, novo žensko KOLO s prestavami in motor VESPO PX 200 E. ☎ 38-202

Ugodno prodam nov MOTOKULTIVATOR hondo 400 F, s priključki. ☎ 74-368 8333

Crnobel TV ambasador super, brez zvočnika, starejši tip, ugodno prodam. ☎ 58-476 8337

Prodam Bosch SLAMOREZNICO z PUHALNIKOM in 400 kg težko telico. LJUBNJO 84, pri cerkvi. ☎ 70-570 8343

Ugodno prodam TV COLOR EL NIS, ekran 64 cm. ☎ 26-733 - popoldan

VIDEOTEKA

Prodam GRUNDIG SUPER COLOR, ekran 36 cm. ☎ 631-784

Prodam KOMPRESOR TRUDBE-NIK, 500 l/min. ☎ 69-043 8222

Prodam dobro vzdrževan stroj za brizganje plastike 7-70 G Battenfeld starejši letnik. Oglašuje se lahko v dopoldanskem ali popoldanskem času vsak dan. Magdič Ljubo, Rožna dolina 40. Lesce 8247

Ugodno prodam TV COLOR EL NIS, ekran 64 cm. ☎ 26-733 - popoldan

DROGERIJA V STRAŽIŠČU
Varčnost je vaša odlika, zato vam ni potrebno v Avstrijo.

Po zelo ugodnih cenah vam nudimo uvoženo moško in žensko negovalno in dekorativno kozmetiko, bižuterijo, čistila. Nizke cene so naš moto in vaše zadovoljstvo.

Obiščite nas in se prepričajte!

Tel.: 064/23-025

Odperto vsak dan od 8. - 12. ure in od 15. - 19. ure

sobota od 9. - 13. ure

Prodam KORITO, brušeni TERAC 400 L in pocinkane SODE za nafto. Satler, Oldham'ska 14, Kranj

Prodam barvni TV AZUR, star 5 let. ☎ 73-273

Prodam PRALNI STROJ Gorenje z okvaro za 1200 din. ☎ 621-423

Prodam nov POMIVALNI STROJ Gorenje PMS 103. ☎ 64-011 8204

GOSTIŠČE PRI GRABNARJU, Jezersko 37

VAM NUDI VSAK KONEC TEDNA SVEŽE POSTRVI.

PRIDITE NA SVEŽI ZRAK!

Prodam dva RADIATORJA Jugoterm, dimenzijs 100x60 in 80x60 cm ter rabljen PRALNI STROJ Zoppas superavtomat 570. ☎ 52-006 7965

NA NOVO ODPRTA TRGOVINA PRI GOZDU JANEZ JESENKO Zg. Bitnje 83 se priporoča za obisk.

Cene konkurenčne, vsak dan sveži kruh iz Škofje Loke.

VIDOREKORDER FISHER in VI-DEOKAMERO SONY, najnovejša modela poceni prodam. ☎ 52-066 8112

Ugodno prodam malo rabljeno ZAMRZOVALNO SKRINJO 380 l. ☎ 22-861 8301

Mercator

VELIKA IZBIRA POHIŠTVA NA ENEM MESTU PO KONKURENČNIH CENAH
NEVERJETNA PONUDA:

kompletno pohištvo z ležiščem za opremo otroške sobe

za SAMO 6.197,20 din

zakonska spalnica Avona, fantazisko siva

za SAMO 15.600,40 din

PRODAJA NA KREDIT

3 - 6 mesecev, 30 % polog, brezplačna dostava

Delovni čas: od 8. - 19. ure
sobota: od 7. - 12. ure

Telefon: 50-898

Obiščite tudi ŽELEZNINO v kletni etaži.

Vabi vas MERCATOR PRESKRBA

SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA V REPUBLIKI SLOVENIJI PODRUŽNICA 51500 KRAJN

1. Razpisna komisija razpisuje vodilna dela in naloge VODENJE ENEGA ALI VEČ PODROČIJ DELA V PODRUŽNICI (pomočnik direktorja za evidence, plačilni promet in računalniško obdelavo podatkov)

Za opravljanje del in nalog zahtevamo VII. stopnjo strokovne izobrazbe — ekonomske ali družboslovne smeri, 5 let ustreznih delovnih izkušenj, aktivno znanje slovenskega jezika in prenehanje pravnih posledic obsodbe za kazniva dejstva, našteta v 176. členu zakona o SDK.

Mandat za opravljanje navedenih del in nalog traja štiri leta.

2. Podružnica Kranj objavlja še naslednja dela in naloge

a. KONTROLIRANJE ZAHTEVNIH UDS - 2 delavca za določen čas, do 31. 12. 1990

Pogoji:

VI. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske, pravne ali upravne smeri, 1 leto ustreznih delovnih izkušenj, aktivno znanje slovenskega jezika, poskusno delo 2 meseca

b. 2 PRIPRAVNIKA za delo v interni kontroli za določen čas 9 mesecev oz. do opravljenega pripravnika izpita

Pogoji:

VI. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske, pravne ali upravne smeri, aktivno znanje slovenskega jezika

Prijave z dokazili o strokovni izobrazbi in opisom dosedanjih delovnih izkušenj sprejema kadrovska služba SDK v RS, 51500 Kranj, Trg revolucije 2, 8 dni po objavi oz. razpisu.

Kandidati, ki se bodo prijavili na razpis pod točko 1, naj na zaprt ovojnico pripiše »za razpisno komisijo«.

Kandidate bomo o izidu razpisa oziroma objave obvestili v 30 dneh po končanem postopku.

Poceni prodam 2 leti star BARVNI TV. ☎ 26-725 8364

prodam transformator za točkasto varjenje 30 KVA, vari tudi pokrom, aluminij. Inf. ☎ 061/376-721 8386

Prodam dobro ohranjen PALNI STROJ. ☎ 26-802 8290

SALON POHIŠTVA TRŽIČ Bralciceva 1

JOŽE KRISTAN Nova vas 17 Radovljica Tel. (064) 73-365

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE

PREVOZI POKOJNIKOV IN ŽAR (upepeljitev organiziram v 24 urah)

KRSTE IN RAZNI DODATKI

ŽARNE NIŠE

(betonske za pokop

žar 400,00 din)

SVEČE VSEH VRST

UREDITEV DOKUMENTACIJE

(občina, socialno zavarovanje, povrnitev stroškov)

ORGANIZACIJA

HUMANITARNE AKCIJE

- NAMENSKO DARILA

NAMESTO CVETJA NA GROB

(informacije vsak dan od 16. do 18. ure)

TRGOVINA AGROZIBRA

Smedjadiška c. 17 Kranj - Črče Tel.: 34-802

V novo odprt zasebni

trgovini vam poleg rezervnih delov za

traktorje in priklučke

nudimo tudi vse vrste akumulatorjev VESNA Maribor.

Posebna ponudba v času košnje:

- nož za rot. kosilnico SIP

- vzmeli za obračalnike vse vrst

- komisjska prodaja se uporabnih in novih rezervnih delov

Prodam barvni TV Iskra horizont, z dalj. upravljanje, star 6 let in avto-radio Blaupunkt Aplanta SOR 47, z vsemi papirji, star eno leto, cena po dogovoru. ☎ 632-212 8211

IZGUBLJENO

De 24. 5. 1990 sem izgubila žensko

uro Darwil. Poštenega najditevja

prosim naj sporoči na ☎ 66-850 8453

LOKALI

V Kranju ali okolici vzamem v na-

jem lokal za mesarijo. Šifra: MI-

SARIJA 8269

V Cerkljah ali bližnjih okolic naj-

am prostor za mirno dejavnost.

☎ 28-950 8384

V centru Kranja najamem prostor

za mirno obrt do 20 kv. m. Tel. v

oglašnem odd. 8408

OBVESTILA

ROLETE, žaluzije, lamelne zavese,

harmonika vrata naročite

☎ 75-610. CENE KONKURENČNE!

6720

ŠPORN

tel. (061) 72-11-73

gostilje - sobe - disco

Nočni klub Šporn - notranje

prenovljen vas pričakuje od 21.

do 4. ure z glasbo po vaši želji.

Gostilje je odprt od 7. do 1.

ure.

PROSIMO, da pišete s tiskanimi črkami.) Naslov v oglašnem

oddelu, šifra .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Pri objavi ponudbe za vpis in vplačilo druge izdaje delnic v torkovi številki Gorenjskega glasa sta bili dve napaki:

pravilen naslov enote v Ljubljani je Moše Pijadeja 29, pri enoti v Slovenj Gradcu pa je pravilna tel. št. 0602 42-166

Za napaki se opravičujemo!

ZALUZIJE, ROLETE, LAMELNE ZAVESE izdelujemo kvalitetno in po konkurenčnih cenah. ROLESTARVO Nogaršek, Milje 13, 64208 Šenčur, 061/50-720 6987

Vse ki ste se naveličali osamljenosti vabi AFRODITA čenitno posredovalnico vsak četrtek od 15. do 18. ure in soboto od 9. do 12. ure v stavbo iskre servisa na Planini v Kranju. 34-581 da se oglašajo.

8134

Dežnike v popravilo sprejemam v zbiralnici na Linhartovem trgu v Radovljici vsak torek od 15.45 do 17.45 ure. Če imate več dežnikov za popravilo sporočite in oglasil se bom osebno pri vas na domu. POPRAVILO DEŽNIKOV, Mudroščki Nikolaj, 64245 Kropa 95, 064/79-545 8136

Radsport FABJAN

VAŠ STROKOVNIJAK ŠTEVILKA 1 NA KOROŠKEM
ZA KOLES VSEH VRST IN KOLESARSKO OPREMO.

Zasteklitve balkonov, vse vrste oken in vrat iz ALUMINIJA v raznih barvnih nijansah - izdelki iz aluminija so kvalitetni in trajni brez kakršnegakoli vzdrževanja. Informacije na naslov CERKOVNIK SLAVKO, Prelože 1/h, 66215 Divača, 067/681 do 20. do 21. ure 8177

VODOVOD NA HIŠI (nov ali popravila - predelave), vam naredim hitro in kvalitetno. 28-427 8187

SPREJEMNI IN POPRAVNI IZPITI. Informacije o uspešnih inštrukcijsah, pri dipl. inž. in profesorici, iz matematike, fizike, kemije, angleščine in nemščine dobite na 27-817 popoldan ali 25-461 int. 613 dopoldan 8307

Izdelujem in prodajam kontejnerje (smetnjaki) 34-457 8332

Prevzamem vse zidarska in fasadarska dela. Bahti bitiči, Breg 7, 40-316 8348

Delamo vsa ZIDARSKA dela. 28-779 8367

Za popravilo pralnih strojev, štedilnikov, hladilnikov in hladilnih skrinj se priporoča servis gospodinjskih aparatov ŽEPIČ ANDREJ. 57-695 in 57-727 8390

Zivinorejci prihranite energijo pri dosuševanju krme. Avtomatsko kmiljenje sušilnih naprav. KOŠENINA, SP. SENICA 9, MEDVODE 061/612-253 8430

OSTALO

Iščemo varstvo za 1-letnega fantka v Radovljici, po možnosti na našem domu, lahko tudi študentka. 75-069 8246

Iščem varstvo za 11-mesečno dekleico s 1.6.1990, na našem ali vašem domu. 27-043 8291

Prodam gradbeno barako primereno za vrtičkarje, cena 2.500 din. Informacije 74-572 sobota in nedelja dopoldan 8347

Stare knjige, molitvenike, podobice, razglednice, pohištvo, porcelan (ključe, ključavnice in okovja skrinj v vrat) ter ostale starinke kupim. Slava Miro, Društvena 13, Ljubljana 061/444-870 8358

Zelo ugodno prodam nov šotor IGLU za 3 do 4 osebe ter blazino. 22072 8359

Prodam gajbe za krompir. 75-835 8376

Prodam 600 kg jedilnega krompirja Desire. Orehovlje 13, Kranj 8485

Jadrnalni deski FUN 375 Veplas Alpha in BURIN primerna za začetnike prodam. 622-328 8310 Novo DIATONIČNO HARMONIKO HOCHNER, 5 registrov prodam, cena 7.000 din. 73-049 8334 Prodam ŠOTOR Kravac za 2 osebi. 37-368 8342 Prodam avto prikolico 500 kg, v-bracijski brusilnik vse novo. 27-014 8361

Ugodno prodam peč Emo TVT Central 17, kombiniran 100 l bojler, ion žensko kolo. 631-144 8400

UNIKATNE TAPISERIJE prodam. V račun vzamem ZX, GSXR. Rakovec, Zg. Bitnje 124 8409

Komplet napravlo za avtogeno varjenje prodam ali zamenjam za rabljeno diatonico harmoniko. Partizanska 37, Šenčur 8410

Prodam črno belega bikca, starega 1 teden, Sipov obračalnik pajek VO 4, star 3 leta in enega novega, oba na hidraulični dvig stranskih vreten. Goričke 11, Golnik 8413

Prodam otr. tricikel in manjše otroško kolo. 80-133 8422

Prodam skoraj nove prevleke za Z 750. 65-078 8427

Prodam GUME kontinental 195-15 malo rabljene. 36-166 po 18. uri 8440

Prodam GOLF, letnik 1984 diesel ter spalnico. 46.004 8440

Poceni prodam BARVNI TV Gorenje in KOLO Senior na 10 prestav. 57-633 8446

Ugodno prodam otroško posteljico in avto zvočnik. Dovžan. Sp. Duplje 41 8452

Ugodno prodam vlečno klijuko, prednji odbijac, okrasne kape za R 9, prtljažnik, gume 145 x 14 uvzene, krožna vrata za kamion. Cetinski - Rak Kranj, Partizanska 4, 21-205 8467

Prodam odlično ohranjen BT 50, letnik 1987, Zajec, 34-318 8406

prodam Z 750, letnik 1979. Žnidar, Zg. Brnik 101, Cerknje 8412

Prodam LADO 1500, letnik 1980. 38-886 8231

Prodam VISO RE 11, letnik 1987, dodatno opremljen, registriran do 1991. 88-626 8235

Prodam odlično ohranjen Z 750 in dve CB postaji z antenami. Slak Zg. Bitnje 168 pri Gasilskem domu v Jamni 8266

Prodam JUGO 55, letnik 1984. 40-560 8267

Prodam Z 101 Mediteran, letnik 1981, z 3.200 DEM. Juvan, Tomičeva 4/a, Kranj - Primskovo 8270

Ugodno prodam TOMOS COLIBRI, popolnoma nov 20 % ceneje. 74-737 8271

Prodam 126 P, letnik 1978. Kobal, Spodnje Gorje 93 8274

Novo avtomobilsko tovorno priklico ugodno prodam. STRITAR, C. NA KLANEC 31, KRAJ 8275

Prodam GOLF JGL, letnik 1982. 37-734 8276

Prodam 128 P, letnik 1986. Kral, Spodnje Gorje 93 8274

Novo avtomobilsko tovorno priklico ugodno prodam. STRITAR, C. NA KLANEC 31, KRAJ 8275

Prodam GOLF JGL, letnik 1982. 37-734 8276

Prodam 128 P, letnik 1986. Kral, Spodnje Gorje 93 8274

Novo avtomobilsko tovorno priklico ugodno prodam. STRITAR, C. NA KLANEC 31, KRAJ 8275

Prodam GOLF JGL, letnik 1982. 37-734 8276

Prodam 128 P, letnik 1986. Kral, Spodnje Gorje 93 8274

Novo avtomobilsko tovorno priklico ugodno prodam. STRITAR, C. NA KLANEC 31, KRAJ 8275

Prodam GOLF JGL, letnik 1982. 37-734 8276

Prodam 128 P, letnik 1986. Kral, Spodnje Gorje 93 8274

Novo avtomobilsko tovorno priklico ugodno prodam. STRITAR, C. NA KLANEC 31, KRAJ 8275

Prodam GOLF JGL, letnik 1982. 37-734 8276

Prodam 128 P, letnik 1986. Kral, Spodnje Gorje 93 8274

Novo avtomobilsko tovorno priklico ugodno prodam. STRITAR, C. NA KLANEC 31, KRAJ 8275

Prodam GOLF JGL, letnik 1982. 37-734 8276

Prodam 128 P, letnik 1986. Kral, Spodnje Gorje 93 8274

Novo avtomobilsko tovorno priklico ugodno prodam. STRITAR, C. NA KLANEC 31, KRAJ 8275

Prodam GOLF JGL, letnik 1982. 37-734 8276

Prodam 128 P, letnik 1986. Kral, Spodnje Gorje 93 8274

Novo avtomobilsko tovorno priklico ugodno prodam. STRITAR, C. NA KLANEC 31, KRAJ 8275

Prodam GOLF JGL, letnik 1982. 37-734 8276

Prodam 128 P, letnik 1986. Kral, Spodnje Gorje 93 8274

Novo avtomobilsko tovorno priklico ugodno prodam. STRITAR, C. NA KLANEC 31, KRAJ 8275

Prodam GOLF JGL, letnik 1982. 37-734 8276

Prodam 128 P, letnik 1986. Kral, Spodnje Gorje 93 8274

Novo avtomobilsko tovorno priklico ugodno prodam. STRITAR, C. NA KLANEC 31, KRAJ 8275

Prodam GOLF JGL, letnik 1982. 37-734 8276

Prodam 128 P, letnik 1986. Kral, Spodnje Gorje 93 8274

Novo avtomobilsko tovorno priklico ugodno prodam. STRITAR, C. NA KLANEC 31, KRAJ 8275

Prodam GOLF JGL, letnik 1982. 37-734 8276

Prodam 128 P, letnik 1986. Kral, Spodnje Gorje 93 8274

Novo avtomobilsko tovorno priklico ugodno prodam. STRITAR, C. NA KLANEC 31, KRAJ 8275

Prodam GOLF JGL, letnik 1982. 37-734 8276

Prodam 128 P, letnik 1986. Kral, Spodnje Gorje 93 8274

Novo avtomobilsko tovorno priklico ugodno prodam. STRITAR, C. NA KLANEC 31, KRAJ 8275

Prodam GOLF JGL, letnik 1982. 37-734 8276

Prodam 128 P, letnik 1986. Kral, Spodnje Gorje 93 8274

Novo avtomobilsko tovorno priklico ugodno prodam. STRITAR, C. NA KLANEC 31, KRAJ 8275

Prodam GOLF JGL, letnik 1982. 37-734 8276

Prodam 128 P, letnik 1986. Kral, Spodnje Gorje 93 8274

Novo avtomobilsko tovorno priklico ugodno prodam. STRITAR, C. NA KLANEC 31, KRAJ 8275

Prodam GOLF JGL, letnik 1982. 37-734 8276

Prodam 128 P, letnik 1986. Kral, Spodnje Gorje 93 8274

Novo avtomobilsko tovorno priklico ugodno prodam. STRITAR, C. NA KLANEC 31, KRAJ 8275

Prodam GOLF JGL, letnik 1982. 37-734 8276

Prodam 128 P, letnik 1986. Kral, Spodnje Gorje 93 8274

Novo avtomobilsko tovorno priklico ugodno prodam. STRITAR, C. NA KLANEC 31, KRAJ 8275

Prodam GOLF JGL, letnik 1982. 37-734 8276

Prodam 128 P, letnik 1986. Kral, Spodnje Gorje 93 8274

Novo avtomobilsko tovorno priklico ugodno prodam. STRITAR, C. NA KLANEC 31, KRAJ 8275

Prodam GOLF JGL, letnik 1982. 37-734 8276

Prodam 128 P, letnik 1986. Kral, Spodnje Gorje 93 8274

Novo avtomobilsko tovorno priklico ugodno prodam. STRITAR, C. NA KLANEC 31, KRAJ 8275

Prodam GOLF JGL, letnik 1982. 37-734 8276

**KUPIM VEČJO
KOLIČINO GAŠENEGA
APNA ZA BELJENJE.
PONUDBE S CENO POD
ŠIFRO: ULEŽANO APNO**

Prodam Z 101, letnik 1977, registriran do 1991. Informacije po 58-112 po 15. uri 8297

Ugodno prodam GOLF dizel, letnik 1983, prevoženih 80.000 km, za 8.000 DEM. 8300

Prodam Z 101, letnik 1984, 75-227 8302

Prodam Fiat 126 P, registriran vse leto in rezvne dele za 1100 DEM. 73-618 8303

Prodam MOPED APN 6. 28-243 8305

Kljuko za GOLF GL prodam. 21-524 8306

FORD ESCORT 1.6 diesel, letnik 1986, prodam. Informacije 064/721-283 popoldan po 15. uri

GOLF, starejši letnik, redno vzdrževan prodam. 34-156 8313

Ugodno prodam 126 P, letnik 1986. Lesce, 74-130 8316

Prodam ŠKODO 105, letnik 1981, registrirano vse leto. Grgić Ilijia Racovnik 35, Železniki 8317

Ugodno prodam VW, letnik 1976, cena po dogovoru. Oglej ponedeljek, torek! NOVAK Metka, Kropa 50/a 8318

SUBARU JUSTY J 10 SL, letnik oktober/86, zelo ohranjen, 24.000 km, prodam. 622-140 8319

TRGOVINA

VIOLETA

Škofja Loka, Podlubnik 41

Tel.: 620-636

UGODNA PONUDBA

Bombažne majice

Ženski pulover-bombaž

Ženske spodnje hlačke

Moške kavbojke Italij.

Moške in ženske trenirke

Moške bombažne srajce

Otroške kavbojke

Otroška kavbojska krila

Na zalogi tudi ekskluzivno žensko spodnje perilo iz uvoza po zelo ugodnih cenah.

68,00 din

98,00 din

19,00

368,00 din

384,00 din

104,00 din

235,00 din

203,00 din

Z 101 - 1300, 12/78, 60.000 km, registriran do januarja 1991, obnovljena pločevina, nove gume. Prodam za protivrednost 3.000 DEM. 633-336 8320

Prodam GOLF diesel, letnik november 1984, S paket, 4 vrata, cena 9500 DEM. 39-259 8321

Prodam OPEL KADET 1.3, letnik 1981, cena 9.000 DEM. 82-032 8323

Prodam djepl VILLAS. 79-454 8324

Prodam 2 PLATIŠČI in dve zimski gumi za golfa. 37-618 od 19. do 20. 8325

Ugodno prodam R 18 TLJ, letnik 1986, ali menjam za R 4 z doplačilom. FERLAN, C ticev 14, Kranj 8326

Z 850, letnik 1985, oker, prvi lastnik, prodam, cena 25.900 din. 23-259 8327

Z 101, letnik 80, registrirana vse leto prodam. PREDOŠLJE 1, KRANJ 8330

Fiat 126 P, letnik 1978, izredno poseni prodam. 22-558 8331

Prodam Fiat 126 P. 51-251 8340

Ugodno prodam citroen BX 16 TRS, letnik 1987. Pangeršica 8, Golnik, 46-068 8341

Ugodno prodam motorno kolo TOMOS BT 50. 631-624 Škofja Loka 8344

Prodam avto GOLF diesel, letnik 1983, Trboje 30 8345

Prodam motor in ostale dele za Fiat. 622-581 8346

Prodam Z 101 GTL, letnik 1983, dobro ohranjen. Moše 30/b 061/627-119 8349

Prodam TOVORNJAK TASM 5500, nosilnost 7 t, registriran do konca septembra, kdor ga kupi dobi takoj zaposlitev pri Integralu. Uzetrovič Azrim, Alojza Travna 21, Jesenice 8350

Prodam ŠKODO 110 R cupe, letnik 1977, vozen, neregistriran. 57-651 8351

GOLF JGL, bencin, letnik 1982 prodam. Žibrek Franc, Tomšičeva 110, Jesenice 8352

Golf letnik 1982, brincin ugodno prodam. Lukežič Marjan, Poljšica 53, Zg. gorje, 81-850 popoldan 8353

Prodam AUDI 100 LS, prva registracija 1976, z vsemi rezervnimi deli. Informacije 21-195 cena po dogovoru 8357

Prodam 126 P, letnik 1989. VOKLO 34, 49-118 8365

Prodam GOLF JX, diesel, letnik 1986, modre barve, garažiran, prodam. Cena 16.000 DEM dinarske protivednosti. 36-255 8370

Prodam Z 101, letnik 1984, 75-227 8375

Prodam VW 1200, letnik 75. 82-912 zvečer 8377

R 4 GTL, letnik oktober 1988, prodam za 51.000 din. Žnidarič, Pot v bitnje 45, Kranj 8379

JUGO SKALA 55, avgust 1988, 38.000 km, lepo ohranjen ugodno prodam. 74-358 8380

Prodam R 11, letnik 12/1985. 40-569 8382

ugodno prodam TORI KROS, star 2 leti. Oglej po 15. uri. Pogačnik Milan, Zg. Besnica 59 8385

Prodam R 4, letnik 1978, cena po dogovoru. Tel.: 80-886 8387

Prodam Fiat 126 PGL, letnik 1988, 633-836 8388

Prodam odlično ohranjen JUGO 45 A, letnik 4/87, cena 6.500 DEM. 57-695 8389

Prodam Z 101, letnik 1980. Oldhamska 1, Stanovanje št. 5 8394

Prodam Z 101 GTL 55, letnik 1984 in ASCONO 16 B, letnik 1984. Cena na dogovoru. 23-942 po 14. uri 8395

Prodam R 12, letnik 1974. Dobnikar, Retljeva 7, Kranj 8396

Prodam JUGO 45, letnik 1985, dobro ohranjen. 50-137 8398

Prodam Z 126 P, letnik 1984, in Z 750, letnik 1981. 52-102 8399

KOLIBRI letnik 1990, 900 km, prodam. 35-921 8401

Prodam nove gume SEMPERIT 155/70/13 za 20 % cene. 632-226 Cvek Frankovo naselje 61, Škofja Loka 8402

prodam Z 101, letnik 1977 za 700 DEM protivrednosti. Markišič, Savska 54, Kranj 8403

Prodam Z 101, letnik 1980. Oldhamska 1, Stanovanje št. 5 8394

Prodam Z 101 GTL 55, letnik 1984 in ASCONO 16 B, letnik 1984. Cena na dogovoru. 23-942 po 14. uri 8395

Prodam R 12, letnik 1974. Dobnikar, Retljeva 7, Kranj 8396

Prodam JUGO 45, letnik 1985, dobro ohranjen. 50-137 8398

Prodam Z 126 P, letnik 1984, in Z 750, letnik 1981. 52-102 8399

KOLIBRI letnik 1990, 900 km, prodam. 35-921 8401

Prodam nove gume SEMPERIT 155/70/13 za 20 % cene. 632-226 Cvek Frankovo naselje 61, Škofja Loka 8402

prodam Z 101, letnik 1977 za 700 DEM protivrednosti. Markišič, Savska 54, Kranj 8403

Prodam Z 101, letnik 1980. Oldhamska 1, Stanovanje št. 5 8394

Prodam Z 101 GTL 55, letnik 1984 in ASCONO 16 B, letnik 1984. Cena na dogovoru. 23-942 po 14. uri 8395

Prodam R 12, letnik 1974. Dobnikar, Retljeva 7, Kranj 8396

Prodam JUGO 45, letnik 1985, dobro ohranjen. 50-137 8398

Prodam Z 126 P, letnik 1984, in Z 750, letnik 1981. 52-102 8399

KOLIBRI letnik 1990, 900 km, prodam. 35-921 8401

Prodam nove gume SEMPERIT 155/70/13 za 20 % cene. 632-226 Cvek Frankovo naselje 61, Škofja Loka 8402

prodam Z 101, letnik 1977 za 700 DEM protivrednosti. Markišič, Savska 54, Kranj 8403

Prodam Z 101, letnik 1980. Oldhamska 1, Stanovanje št. 5 8394

Prodam Z 101 GTL 55, letnik 1984 in ASCONO 16 B, letnik 1984. Cena na dogovoru. 23-942 po 14. uri 8395

Prodam R 12, letnik 1974. Dobnikar, Retljeva 7, Kranj 8396

Prodam JUGO 45, letnik 1985, dobro ohranjen. 50-137 8398

Prodam Z 126 P, letnik 1984, in Z 750, letnik 1981. 52-102 8399

KOLIBRI letnik 1990, 900 km, prodam. 35-921 8401

Prodam nove gume SEMPERIT 155/70/13 za 20 % cene. 632-226 Cvek Frankovo naselje 61, Škofja Loka 8402

prodam Z 101, letnik 1977 za 700 DEM protivrednosti. Markišič, Savska 54, Kranj 8403

Prodam Z 101, letnik 1980. Oldhamska 1, Stanovanje št. 5 8394

Prodam Z 101 GTL 55, letnik 1984 in ASCONO 16 B, letnik 1984. Cena na dogovoru. 23-942 po 14. uri 8395

Prodam R 12, letnik 1974. Dobnikar, Retljeva 7, Kranj 8396

Prodam JUGO 45, letnik 1985, dobro ohranjen. 50-137 8398

Prodam Z 126 P, letnik 1984, in Z 750, letnik 1981. 52-102 8399

KOLIBRI letnik 1990, 900 km, prodam. 35-921 8401

Prodam nove gume SEMPERIT 155/70/13 za 20 % cene. 632-226 Cvek Frankovo naselje 61, Škofja Loka 8402

prodam Z 101, letnik 1977 za 700 DEM protivrednosti. Markišič, Savska 54, Kranj 8403

Prodam Z 101, letnik 1980. Oldhamska 1, Stanovanje št. 5 8394

Prodam Z 101 GTL 55, letnik 1984 in ASCONO 16 B, letnik 1984. Cena na dogovoru. 23-942 po 14. uri 8395

Prodam R 12, letnik 1974. Dobnikar, Retljeva 7, Kranj 8396

Prodam JUGO 45, letnik 1985, dobro ohranjen. 50-137 8398

Prodam Z 1

Mojstrana pred gradnjo

Grosupeljčani bodo gradili v Mojstrani

Mojstrana, 31. maja - SGP Grosuplje se pripravlja na gradnjo turističnega objekta v Mojstrani, obenem pa bodo adaptirali tudi hotel Triglav in Langerjevo vilu. Hotel B kategorije z bazenom, trgovina, restavracija in gostišče, garaže in informacijske pisarne.

Po družbenem planu skupščine občine Jesenice za leta od 1986 do 1990 imajo prednost območja, ki so v turistični zgorjesavski dolini: med drugim tudi Mojstrana, kjer naj bi razvijali turizem.

Zato, ker je Mojstrana turistično nazadovala, je krajevna skupnost pred dvema letoma sama poiskala možnosti razvoja. Povezala se je z SGP Grosuplje, ki naj bi v Boki zgradil turistični center: s prostori za tu-

ristično, planinsko in drugo dejavnost, z garažami, hotelom B kategorije in z nekaj apartmaji, obenem pa naj bi obnovil dotrajani hotel Triglav v Mojstrani in Langerjevo vilu.

Vse aktivnosti so potekale v okviru krajevne skupnosti, jeseni leta 1988 so o tem obvestili jesenški izvršni svet. V občini so zato izdelali programsko zasnova, ki je sestavni del družbenega plana in na osnovi tega je SGP Grosuplje začel s pripravo na zazidalni načrt in seveda s pripravami na adaptacijo hotela Triglav in vile.

Predvidoma včeraj so se na občini sestali predstavniki izvršnega sveta in SGP Grosuplje na sestanku koordinacijskega odbora, da bi uskladili nekatere zadave. Grosupeljčani so pripravljeni investirati v zazidalni načrt in v izgradnjo objektov v Mojstrani, seveda za trg. Pri tem ne gre toliko za apartmaje, kot za ostale prostore, ki bi služili turistični dejavnosti - od prodajaln do informacijskih pisarn.

Ko so v krajevni skupnosti Mojstrana razpravljali o tem načrtu, ni bilo bistvenih pripomemb. Tako lahko pričakujemo, da bodo že letos začeli v

Jutri srečanje kurirjev

Kranj, junija - Jutri, v soboto, 2. junija, ob 10. uri bo na Katarini nad Medvodami 11. srečanje relejnih kurirjev Gorenjske, ki ga organizirata odbor Skupnosti relejnih kurirjev Gorenjske in komisija za kurirje pri ZB NOV Medvode skupaj z družbenopolitičnimi organizacijami Medvod. V kulturnem programu bodo sodelovali člani KUD Ivan Novak - Očka iz Tacna in učenci osnovne šole Janeza Kalana iz Topol. Dostop do Katarine je možen iz Medvod preko Studencic ali iz Sore po Ločnici. ● D. D.

Kranjskega sindikata lastna pot v prihodnost

Delavec se bo lahko naslonil le na sindikat

Kranj, 31. maja - Preden so na današnji seji sveta kranjskih sindikatov prešli k bistvu, programu delavske organizacije, se je razvila razprava o poslovniku dela sveta, ki je bil naposled sprejet kot začetnik. Izglasovali so zaupnico dosedanjemu predsedniku Jožetu Antolinu.

Da v sindikatih že veje nov pluralni veter in da bo v prihodnje najbrž še bolj, je dokazovalo današnje prerekanje o formalnih vprašanjih. Naposled je večina sicer preglastila manjšino, ki je terjala tudi formalno pravne novosti v sindikalnem delu, toda v prihodnje se bodo v sindikatih verjetno pojavljale še ostrejše konfrontacije. Zlasti še zato, ker so na svetu kranjskih sindikatov odločili, da svoje organe odproudi alternativnim sindikatom.

Nehote so se kranjski sindikati ujeli v lastno nasprotje: medtem ko so od republiških sindikatov zahtevali neposredne volitve vrhovnega predsed-

nika (po njihovem naj bi ga volili v podjetjih), se sami tega niso držali, pač pa naj bi ga volil svet. Vendarle nazadnje niso ubrali klasične volilne poti, pač pa že v novem duhu glasovanje o zaupnici, to pa zato, ker na evidentiranje kandidatov za novega predsednika mimo Jožeta Antolina, sedanjega predsednika, ni bilo drugih imen. S tajnim glasovanjem so slednjemu tudi izglasovali zaupnico.

Jedro današnje seje so bili programski dokumenti, koncept izvajanja celovite sindikalne zaštite delavskih pravic, o čemer je bilo iz dvorane več vprašanj kot razprav, ter program ukrepov za reševanje ka-

Mojstrani graditi hotel B kategorije z 90 posteljami, bazenom, informacijskim centerjem, rekreacijske površine, trgovino, restavracijo, gostiščem, apartmajem in parkiriščem. Takoj pa se bo tudi začela adaptacija dotrajalnega hotela Triglav, ki ga SGP namerava tudi povečati, ter seveda ureditev Langarjeve vile v Mojstrani. ● D. Sedej

Dan odprtih vrat RUŽV

Gorenja vas - V nedeljo, 3. junija, bo v okviru praznovanja praznika krajevne skupnosti Gorenja vas, dan odprtih vrat rudnika urana. Obiskovalce bodo sprejemali od 8. do 10. ure. Vabljeni!

Na pot v ponedeljek

Tržič, 30. maja - Znamenite vožnje s terenskimi vozili pod imenom Camel Trophy že celo desetletje burijo duhove mladih avventuristov. Na prvi tekmi leta 1980 po transamazoni cesti in drugi vožnji naslednje leto po Sumatri so sodelovali le Nemci, zatem pa se je iz leta v leto preizkušalo na raznih koncih sveta vse več udeležencev. Na lanski, 10. tekmi Camel Trophy skozi džungle Amazonke, sta prvič sodelovala tudi jugoslovanska voznika.

Letos bodo mladi iz 16 držav vozili po okrog 1600 kilometrov dolgi trasi skozi sibirsko pragozdove. Čeprav je uradni naziv tekme Bajkal '90, bo dejansko le približno četrt poti speljane ob tem velikanskem jezeru. Tekma se bo začela visoko na severu Sibirije, v Bratsku. Po kakih treh tednih naporne vožnje skozi spomladansko blato sibirskih tajg se bo tekma končala v Irkutsku, središču vzhodne Sibirije. Kot smo že poročali, bosta barve Jugoslavije tokrat zastopala Andrej Škafar, 34-letni gozdarski inženir v tržiškem gozdnem gospodarstvu in Sarajevčan Ognjen Sokolović.

V današnjem pogovoru z Andrejem Škafarjem smo izvedeli, da naše moštvo odhaja na pot v ponedeljek, 4. junija 1990, z zagrebškega letališča. Še isti dan bodo pristali v Moskvi, od koder bodo odpotovali v Bratsk. Tam bo start tekme 6. junija. Zanjo je naše moštvo dobro pripravljeno in opremljeno; zelo pomemben del opreme so čevlji, ki so jih po merah in željah tekmovalcev izdelali čevljari Ratičova iz Železnikov. Sicer pa tudi tokrat ne bo šlo zgolj za dirko in nagrado za zmagovalce, ampak predvsem za doživetje pustolovščine 20. stoletja v duhu moštvenega sodelovanja. Naši ekipi želimo uspešno pot in srečno vrnitev v domovino okrog 25. junija. ● S. Saje

drovskih presežkov, ki so ga bili Kranjčani zaradi razmer v občini tako rekoč prisiljeni praviti med prvimi v Sloveniji. Precej mlačna razprava se je dotikala pretežno sindikalne zaščitne vloge, ki jo bo lažje izvajati potem, ko bo prišla slednjič na dan kolektivna pogoda. Več so člani sveta spregovorili o krajih družbene lastnine in siceršnjih nejasnostih glede prihodnjega »naslovnika« družbene lastnine, pa tudi o povsem banalnih vprašanjih, kot je denimo sindikalna članarina. ● D. Z. Žlebir

Trideset let od odkritja urana

29. maja 1960 so trije raziskovalci beografskega »Geoinstituta« izmerili prve radioaktivne anomalije v dolini Zale. Prvi deset let geološko rudarskih raziskav je pokazalo, da je Žirovski vrh edino perspektivno nahajališče uranove rude v Jugoslaviji.

V sedemdesetih letih je raziskave nadleževal Geološki zavod Ljubljana. To je bil čas energetske krize in odločitev za graditev naše prve jedrske elektrarne v Krškem. S sistematičnimi tehnološkimi raziskavami in študijami se je ugotovilo, da je rude dovolj in da je primerna za pridobivanje in predelavo. Ugotovili smo, da bo cena domačega uranovega oksida v koncentratu - rumeni pogači dva do trikrat višja od svetovne cene, vendar je bila sprejeta odločitev, da rudnik bo.

RUŽV, Rudnik urana Žirovski vrh obstaja dobre deset let. Ko se je načrtovalo, da bo

do leta 2000 zgrajenih deset jedrskih elektrarn, (kasneje se je število zmanjšalo na pet), je bil RUŽV v stanju v določenem času zagotoviti surovino za tri jedrske elektrarne za življenjsko dobo 25 let.

Danes so razmere bistveno drugačne, tudi za RUŽV. V Sloveniji in Jugoslaviji je zamrznjena gradnja novih nuklear (moratori), obstajajo celo predlogi za zaprtje JE Krško. Kako gledam naprej? Po petih letih pridobivanja uranovega koncentrata in ko RUŽV dosega načrtovano kapacitet in kvaliteto, je naš osnovni cilj znižanje cene koncentrata, ki se je sicer od prvotno planiranih 101 USD za funt U308 znižala za polovico, ki pa je še vedno bistveno višja od povprečja svetovnih cen. Če bo skrb za ljudi, okolje in energetiko pri nas postala resnična in realna, menim, da imata jedrska energija in RUŽV možnost. ● A. Pavel Florjančič

Tavčarjev dvorec ostaja brez najemnika

Škofja Loka, 30. junija - Ena od zadnjih nameravanih potes stare oblasti v Škofji Loki je bil podpis najemne pogodbe za Tavčarjev dvorec na Visokem. Po temeljitem pretresu vseh ponudnikov, ki so bili dvorec kot kulturni, turistični, gostinski, poslovni objekt pripravljeni dati v življenje, je loška vlada izbrala za najprimernejšega Jožeta Anderliča iz Celovca.

Vendar pa z napovedanim slovesnim podpisom pogodbe ni bilo (še) nič, kajti vmes je poseglala nova škofjeloška oblast, kjer ima večino Demos. Izvršnik Brane Mohorič je na zadnji seji straga izvršnega sveta v torek v skopih besedah pojasnil, da je bil napovedani podpis pogodbe v zadnjem hipu preklican zato, ker želi nová oblast vse skupaj še enkrat preveriti.

Ena od temeljnih programskih usmeritev Demosa pred volitvami je bila prav previdnost pri razprodaji slovenskega imetja tujcem. V tem primeru resda ne gre za čisto prodajo (najem) in tudi ne za čistega tujca (koroški Slovenec), a nova oblast ostaja zvesta volilni ponudbi. Sicer pa kakšen mesec dodatne zakonske oddaje Tavčarjevega dvorca v najem res ne more bistveno škoditi, saj vemo, da je trajalo več let, preden je bodeča neža občinske može toliko zbolditi, da so zanj začeli iskati obnovitelje in novega skrbnika. ● H. J.

Skupščina slovenskih tabornikov

Ljubljana, 30. maja - V soboto, 2. junija 1990, ob 10. uri bo v veliki sejni sobi ČGP Delo v Ljubljani 13. volilno-programmska seja republike konference Zveze tabornikov Slovenije. Na tej bo krajša svečanost s podelitvijo priznanj in taborniških odlikovanj. Po uvdvodnem referatu bodo delegati obravnavali poročilo o delu taborniške organizacije predlani in lani. Sledil bo še sprejem statuta Zveze tabornikov Slovenije, zatem pa bodo izvolili novo vodstvo in organe. Za predsednika republike konference ZTS so predlagani štirje kandidati, med njimi tudi Milko Okorn iz Škofje Loke. ● S. Saje

SPLOSNOGRAĐENOPODJETJE
RADOVLIČA
LJUBLJANSKA CESTA 11

GORENJC

GRADIMO CENENO IN HITRO!

KAKO? Z GRADBENIM MATERIALOM, KI GA

PO NOVEM LAJKO DOBITE PO KONKURENČNIH
CENAH V TRGOVINI Z GRADBENIM MATERIALOM
SGP "GORENJC" V RADOVLIČI NA LJUBLJANSKI
CESTI 11.

NUDIMO VAM:

- CEMENT IN APNO V VREČAH
- STREŠNO LEPENKO, IZOTEKT V - 3, IBITOL 10 kg
- STIROPOR 15 cm, KOMBI PLOŠČE TRISLOJNE
- POROLIT OPEKA, BETONSKA OPEKA
- STREŠNA OPEKA
- DRENAŽNE CEVI RAZLIČNIH DIMENZIJ
- ARMATURNE MREŽE

POLEG NAVEDENIH MATERIALOV VAM NUDIMO TUDI VSE VRSTE BETONSKIH MEŠANIC, GRAMOZE VSEH GRANULACIJ, DOSTAVO MATERIALOV NA GRADBIŠČE, GRADBENE IZKOPE, POSOJAMO OPORNIKE IN PONTEX, OBŽAGUJEMO STREŠNE KONSTRUKCIJE IN VAM JIH POSTAVLJAMO PO NAROČILU, ZGRADIMO VAM OBJEKT ALI OPRAVIMO VSAKRŠNO GRADBENO STORITEV, IZDELAMO VSE VRSTE ARMATURNIH VEZI - VSE PO KONKURENČNIH CENAH.

OB NAKUPU ALI NAROČILU VAM BOMO POMAGALI S STROKOVNIMI NASVETI.

OBIŠČITE NAS, NA VOLJO SMO VAM OB DELAVNIKIH OD 7. - 18. URE IN OB SOBOTAH OD 7. - 13. URE. VSE INFORMACIJE LAHKO DOBITE TUDI PO TELEFONU ŠTEV. 75-771.